ARKIV FÖR BOTANIK.
BAND 12. N:o 2.

Nordsvenska Taraxaca.

Af

HUGO DAHLSTEDT.

Meddelad den 10 april 1912 af A. G. NATHORST och G. LAGERHEIM.

Norra Sverige äger, om man undantar Norrlands kustland, en *Taraxacum*-flora, som väsentligt afviker från den sydsvenska. I Fennoscandias fjällområde eller rättare de delar af detsamma, som ligga ofvan den högsta marina gränsen, består *Taraxacum*-floran till större delen af arter, tillhörande gruppen *Spectabilia*, af hvilken endast några få och helt andra arter förekomma i södra Sverige. Af hithörande former äro vissa inskränkta till fjäll- eller björkregionen eller till båda, andra äro äfven spridda utefter älfvar och bäckar till lägre regioner och gå ej sällan här och där ända ned i kustområdet. Åtskilliga af dessa arter äro äfven utbredda utom Fennoscandias florområde dels till norra England och Skottland samt till närliggande ögrupper såsom *Shetlandsöarna*, *Färöarna* m. fl. (*T. spectabile* och *nævosum*) eller till *Island* och *Grönland* (*T. croceum* och besläktade arter), dels österut utefter Hvita hafvets kuster, hvarest några få *croceum*-artade former anträffats. Längre österut synas de alldeles saknas. Redan vid Ob-floden möter en annan *Taraxacum*-flora. I södra Norge äro former af denna grupp anträffade ända ned i Telemarken. I Sverige hafva de inom nyss nämnda område en sammanhängande utbredning till Västerdalarne och möjligen äfven till norra Värmland. I Norrlands södra kustområde äro, såvidt hittills är bekant, inga arter af denna grupp anträffade. I västra Sverige uppträder emellertid en hithörande

art, *T. spectabile*, i Dalsland, tämligen långt söder om sitt egentliga utbredningsområde. Den är här anträffad på fyra skilda fyndorter, alla af den beskaffenhet, att den slutsatsen ligger nära till hands, att den här är en verklig relikt.

En annan för norra Fennoscandia karaktäristisk grupp af arter har sin hufvudsakliga utbredning i områdena nedanför den högsta marina gränsen. Dessa former, som äro spridda öfver Norrlands mellersta och norra kustområde, nordliga och nordvästra delarna af Norge, finska kustområdet mot Bottniska viken, nordliga Finland och Kola-halfön, samt utefter Hvita hafvets kuster, gå öfverallt längs efter floddalarna, äfven mer eller mindre långt in i inlandet samt stiga i åtskilliga former ej sällan upp i björkregionen. I Sverige äger denna grupp inga eller sparsamma representanter söder om Medelpad och västra Dalarne. I Norge gå former af denna grupp ända ned till Hardanger.

Dessa sist nämnda former tillhöra alla utan tvifvel *Vulgaria*, men utgöra inom denna artgrupp en särskild formkrets med ringa affinitet till de syndsvenska formerna af samma grupp.

I Alperna och Europas öfriga fjäll äro, såvidt man hittills känner, inga med nyssnämnda artgrupp eller med *Spectabilia* närmare besläktade arter anträffade. På grund af dessa arters ofvan relaterade utbredning är jag benägen att uppfatta dem såsom för Fennoscandia särskildt karaktäristiska arter (eller artgrupper) af otvifvelaktigt hög ålder, som redan i preglacial tid funnits på sitt nuvarande område, där sannolikt under skilda tider nya former ytterligare differentierats och utbildats, och som under senaste istid lefvat i periferien af området, dit de sedermera åter invandrat. Att en nybildning af former inom denna artgrupp vare sig i preglacial eller senare tid ägt rum inom området, därför synes det sakförhållandet tala, att inom skilda områden t. ex. Skandinaviens fjäll och Skottland förekomma utom fullt identiska äfven inom hvartdera området skilda, men mycket närstående arter.

Till den första af dessa formgrupper höra, såsom förut anmärkts, de flesta till *Spectabilia* hörande arterna jämte *T. rhodolepis* och *grammolepis*, hvilka möjligen böra räknas till *Vulgaria*. Den andra gruppen omfattar följande arter. *T. cochleatum*, *galeatum*, *latipes*, *macrocentrum*, *opa-*

cum, *pholidocarpum*, *scotodes*, *squarrosum*, *subopacum*, *vestrobottnicum* samt *chrysostylum* och *hirtellum*, möjligen äfven *Sundbergii*. Denna grupp är sannolikt af östligt ursprung.

I nordligaste delen af Fennoscandias florområde förekommer ytterligare en tredje grupp af former, alla tillhörande artgruppen *Ceratophora*. Inom Sverige är den representerad af 3 arter., hvartill komma ytterligare 3 utbredda i Norge och Finland. I Norge förekommer en af dessa former så långt söderut som på Dovre. I Sverige äro hithörande arter anträffade i Torne och Lule lappmarker. Dessa former tillhöra det rent arktiska florelement, hvaraf vi i norra Skandinavien för öfrigt äga ett ej ringa antal representanter, och af hvilka åtskilliga äro spridda ända ned till Dovre och t. o. m. till Valders t. ex. *Papaver radicatum*. Den grupp, till hvilken dessa *Taraxacum*-arter höra, är arktisk circumpolär med ett ej ringa antal i hela arktiska området hvarandra aflösande arter. Endast i östra Asien äger den representanter i fjällen.[1]

En egendomlig särställning intar *T. crocodes*. Den äger i Sverige ett väl begränsadt område, som omfattar Jämtland och Härjedalen, Medelpad och Ångermanland, samt södra delen af Ume lappmark och stränderna af Aursunden i Norge. Den är dessutom anträffad i Finland på en lokal, nämligen vid Suomussalmi (Ostrob. Kajanensis). Jag har ansett denna form endemisk för skandinaviska halfön, men på grund af det senast gjorda fyndet i Finland är den, såsom H. LINDBERG anmärker,[2] att uppfatta som en för hela det skandinaviska florområdet endemisk art. Enligt H. LINDBERG har i Ryssland från Hvita hafvet till Ural ingen liknande form observerats. Jag instämmer fullkomligt med honom däri, att den är en gammal baltisk form, hvilken, såsom jag förut uttalat, är af samma ursprung som den sydliga *T. palustre* (EHRH.) DAHLST. Det är sannolikt, såsom det finska fyndet synes antyda, att den till Fennoscandia invandrat före granen, och att den inom det baltiska området tidigare haft en större utbredning än nu. Dess utveckling ur *T. palustre*-gruppen måste då förläggas längre tillbaka i tiden, än jag antagit.

---

[1] En annan arktisk och i östra Asien alpin form förekommer äfven inom Fennoscandias florområde, nämligen *T. glabrum* DC. på Kolahalfön.

[2] H. LINDBERG: *Taraxacum crocodes* funnen i Finland; Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica, h. 35, 1909.

Den är sålunda här äfven att betrakta som endemisk på samma gång som en reliktform.

Hvad öfriga arter beträffar, som äro spridda i Norrlands kustområde, så tillhöra de flera skilda kategorier.

Ett ganska stort antal utgöres af former, som att döma af deras förekomster måste anses vara under olika tider införda till Norrland genom odlingen och samfärdseln. De förekomma nämligen nästan uteslutande på lokaler, som på ett eller annat sätt berörts af samfärdseln och kulturen, såsom på gårdsplaner och ruderatplatser, vid vägar, dikeskanter och på konstgjorda vallar och liknande ståndorter samt äro hufvudsakligen spridda efter de större färdvägarna och järnvägslinjerna, där de anträffas vid stationerna eller i deras närmaste grannskap. Endast sällan anträffas de på naturlig mark i närheten. En del af dem äro säkerligen sedan lång tid tillbaka införda såsom *T. Dahlstedtii* och *duplidens* och förekomma nu vid de större järnvägsstationerna t. ex. ända till Östersund i Jämtland. Andra åter hafva en mer eller mindre sporadisk förekomst och många af dessa äro utan tvifvel i mycket sen tid införda. Hit räknar jag följande arter: *T. alatum*, *amblycentrum*, *angustisquameum*, *biforme*, *canaliculatum*, *caudatulum*, *expallidiforme*, *fasciatum*, *hamatum*, *interruptum*, *Kjellmani*, *læticolor*, *longisquameum*, *mimuliforme*, *obliquilobum*, *piceatum*, *præradians*, *polyodon* och *privum* samt *trilobatum*. En annan grupp sammansättes af former, som i södra Sverige hafva en vidsträckt utbredning och äfven äro spridda i södra Norge och Finland. Till denna grupp räknar jag en del i Norrlands kustland sparsamt eller mera allmänt förekommande former, som på grund af sina ståndorters beskaffenhet utan tvifvel måste anses hafva spontant erhållit sin nuvarande utbredning. En del af dem äga en mera sporadisk förekomst och äro troligen att anse som relikter. Dessa tillhöra nämligen en formgrupp, som i Europa företrädesvis äger en sydöstlig eller sydlig utbredning och äfven på skandinaviska halfön afgjordt äga sydöstlig och sydlig utbredning. De äro utan tvifvel till oss invandrade under en varmare period, sannolikt samtidigt med ekfloran. Hit höra *T. fulvum*, *lætum* **obscurans*, *marginatum*, *proximum* och möjligen äfven *tenuilobum*. Andra till denna kategori hörande arter äro *T. intricatum* och *retroflexum* och sannolikt äfven *tenebricans*, som dock inåt Jämt-

land och Härjedalen samt längst norrut torde vara införd, samt *T. præstans.* Denna form har tydligen i Norrland 2 invandringsvägar, en sydlig och en västlig. I södra Sverige är den anträffad ända från Skåne och går i väster till Värmland och Dalarne, på ostkusten långt upp i Norrlands kustbygd, likaså utefter finska kusten. I Norge är den spridd efter kusten åtminstone upp till Trondhjems amt och går härifrån in i västra Härjedalen, där den t. o. m. stiger upp i björkregionen.

En tredje grupp består af former, som i Norrlands kustområde för närvarande synas ha sitt centrum eller åtminstone där vara mera allmänt utbedda. Ett par af dessa förekomma ej söder om Dalälfven, nämligen *T. brachycephalum* och *spilophyllum.* Den förra artens utbredning är likväl ännu föga känd. Den förekommer emellertid rikligt på de lokaler i Ångermanland, där den hittills anträffats, och möjligt är, att den utefter dalgångarna liksom följande är spridd inåt fjällen. Den senare förekommer i Medelpad och är därifrån allmänt spridd inåt Jämtland och Härjedalen, där den i västra delen t. o. m. uppträder i björkregionen. Den är utbredd i de centrala delarna af Norge, där den äfven går upp på fjällen, och torde möjligen vara en gammal art inom området. Andra till denna grupp hörande former äro ej blott spridda utefter älfdalarna m. el. m. långt inåt landet utan äro äfven ubredda söder om Dalälfven. Ett par såsom *T. remotijugum* och *septentrionale* äro spridda västerut till Värmland, den senare äfven till Dalsland. Andra såsom *T. albicollum* och *mucronatum* äro utbredda både till östra och västra Sverige, under det flera nämligen: *T. pectinatiforme, obtusulum, subpenicilliforme, triangulare* och *concolor* endast hafva spridt sig till de östra delarna af södra Sverige. Alla utom *T. spilophyllum* och *brachycephalum,* som dock äro nära besläktade med de flesta af de nyss nämnda, förekomma äfven i Finland. Sannolikt äro dessa arter därifrån invandrade.

Slutligen äger Norrlands kustområde en art *T. semiglobosum,* äfven förekommande i Finland. Den är sannolikt i senare tid införd.

I samband härmed torde en allmän öfverblick af södra Sveriges Taraxacumflora hafva sitt intresse.

Inom detta område kunna urskiljas hufvudsakligen

två i växtgeografiskt afseende skilda grupper. Den ena af dem utgöres utan tvifvel af arter som företrädesvis invandrat under skilda tider af ekperioden. Hit höra de flesta arter af de sydsvenska *Vulgaria*, samt flertalet *Erythrosperma* och sannolikt äfven *Palustria*. Hvad den senare gruppen beträffar, representeras den af fyra former, hvilka med all sannolikhet äro invandrade från sydost, samt en: *T. balticum*, som utan tvifvel är invandrad från sydväst. Af *Vulgaria* äro en stor procent allmänt utbredda öfver hela södra Sverige och en del af dem liksom vissa *Erythrosperma* ha spridt sig m. el. m. långt mot norr i Norrlands kustlandskap. Dessa tillhöra utan tvifvel de tidigaste invandrarna. Af öfriga till denna grupp hörande arter äga vissa former sin hufvudsakliga utbredning i västra Sverige. Åtskilliga af dessa äga ett särskildt intresse, alldenstund de åter uppträda i södra Finland, men utom i sydvästra och sydligaste delen af Sverige föröfrigt saknas i det sydsvenska området. Utan tvifvel skola kommande undersökningar visa, att de äga en sammanhängande utbredning söder och öster om Östersjön. Ej så få af dem äro redan bekanta från Östersjöprovinserna, liksom flera östsvenska. De äro säkerligen ganska sent invandrade till vårt land. Andra former ha sitt centrum eller uppträda hufvudsakligast i östra Sverige och äro af allt att döma invandrade från sydost.

Flera af de sydsvenska *Vulgaria* äga en så egendomlig sprängd förekomst, att det är mer än troligt, att de (och beträffande några åtminstone inom en del af utbredningsområdet) äro införda genom odlingen. Åtskilliga af dem äro företrädesvis anträffade vid våra större sjöstäder och hamnplatser. I södra Sverige möter det naturligtvis betydligt större svårigheter att särskilja de införda formerna från de spontana eller att afgöra, i hvilken del af sitt utbredningsområde de äro att räkna till den ena eller andra kategorien, än i norra Sverige. Ofta ha de på vissa områden vunnit stor spridning äfven på af odlingen oberörd mark. För afgörande af denna fråga, försåvidt den i hvarje enskildt fall någonsin kan afgöras, äro naturligtvis så talrika ståndortsuppgifter som möjligt jämte noggranna uppgifter om lokalens beskaffenhet af nöden.

Beträffande *Erythrosperma* hafva de flesta en sydostlig utbredning och äro helt säkert invandrade från sydost. Många

förekomma uteslutande i östra Sverige, andra äro här individrikare och jämnare spridda samt aftaga i individrikedom, liksom beträffande lokalernas täthet västerut. Flertalet af dem når icke södra Norge. Några däremot hafva en afgjordt sydvästlig förekomst och äro otvifvelaktigt invandrade öfver Danmark.

Den andra formgruppen utgöres af arter, hvilkas nuvarande utbredning i Skandinavien sammanfaller med bokens och hvilka utan tvifvel invandrat samtidigt med denna. Hit höra alla *Obliqua* samt några *Erythrosperma*, måhända äfven en del *Vulgaria*. Hit räknade arter gå i västra Sverige längre norrut än i östra. I Norge uppträda de rikligt i södra och sydvästra delen. I Finland saknas de alldeles. Ett par af dem känner man från Östersjöprovinserna. Deras utbredning för öfrigt är ännu föga känd.

I södra Sverige förekomma äfven några former, som tillhöra *Spectabilia*, men som ej med undantag af *T. præstans*, hvarom förut talats, förekomma i fjällen. En af dem, *T. Larssoni*, är endast funnen i västra Sverige, en annan *T. polium* blott på Gottland och en tredje *T. maculigerum* i södra Sverige till Värmland och Uppland samt på Åland, äfvensom i södra och västra Norge till Hardanger. Det är egendomligt, att dessa ej, liksom öfriga *Spectabilia*, förekomma inom fjällområdet. De stå emellertid, åtminstone den första och den sistnämnda, så nära nordsvenska former af gruppen, att man måste antaga, att de utbildats ur någon af dessa i jämförelsevis sen tid.

Ytterligare en art: *T. Nordstedtii*, som jag på grund af stora likheter med arter af *Spectabilia* räknat dit, är intressant för sin vidsträckta utbredning utom Skandinavien. På vissa ställen i Västergötland, där den hos oss ännu endast liksom äfven vid Jönköping anträffats, är den en verklig karaktärsväxt. Utom Skandinavien är den funnen i Böhmen, norra Tyskland samt vid Rhone. Skulle denna form verkligen tillhöra *Spectabilia*, är den den sydligaste hittills kända arten af denna grupp.

I närvarande uppsats har jag äfven upptagit några norska former, hvilka ej äro anträffade i Sverige. Jag har gjort detta för att få gruppen *Spectabilia*, till hvilken dessa former höra, så fullständigt behandlad som möjligt. Det material, som legat till grund för denna bearbetning, tillhör dels Natur-

historiska Riksmuseets i Stockholm Botaniska Afdelning, dels har jag haft förmånen att till bearbetning få använda rikhaltiga samlingar tillhörande Kristiania och Bergens museer, till hvilkas intendenter Professor Dr. N. J. WILLE och Dr. J. HOLMBOE jag härmed får framföra mitt varma tack.

I. Ceratophora.

T. Hjeltii DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Arktiska och alpina arter inom formgruppen *Taraxacum ceratophorum* (LED.) DC.; Arkiv för botanik, utg. af K. Sveaska Vetenskapsakademien i Stockholm. B. 5: N:o 9. 1906.— Exsicc.: Herbarium normale editum ab I. DÖRFLER, N:o 5129. *T. Hjeltii* DAHLST.; Plantæ finlandicæ exsiccatæ a Museo bot. Universitatis Helsingforsensis distributæ. N:o 395. *T. Hjeltii* DAHLST.

Torne lappm.: Karesuando, Keinovuopio (TH. C. E. FRIES), F. ö. enligt muntligt meddelande (till Th. C. E. Fries) af J. Montell tagen vid Muonionalusta samt Muoniovaara.

Finland: Lappon. enontekiensis: Enontekis in prato ad »Hetta» (J. MONTELL). — *Lapponia inarensis:* Utsjoki, ängsmark vid Aïgelusnjarga (HOLGER BACKMAN), Bumani (F. W. KLINGSTEDT).

Jämför dessutom H. DAHLSTEDT l. c. p. 7!

T. melanostylum TH. FR. FIL.

THORE C. E. FRIES: Två nya Taraxacum-arter af ceratophorum-gruppen: Svensk botanisk tidskrift Bd. 2. H. 2. 1908.

Torne lappm.: Vassitjokko, 1000 m. ö. h. (TH. C. E. FRIES, E. EKMAN), Nuolja (M. SONDÉN). — *Lule lappm.:* Kvickjokk, fjället Vuoka (O. WESTERLUND).

Finland: Lapponia inarensis, Waidoguba (F. W. KLINGSTEDT).

Delvis identisk med denna art torde *T. simulum* BRENNER vara (M. BRENNER, Några lapska Taraxacum-former i Medel. af Soc. pro fauna et flora fennica h. 33, 1907).

Till grund för Brenners art ligger en samling, hopbragt

af J. Montell från följande lokaler: Lapp. kem.: Enontekis, Hetta by och Polajouensuu by; Lapp. enotekiens. i äng vid sjön Suonttajärvi och vid Wähöniva. Denna samling har jag haft tillfälle att granska. Efter noggrann undersökning kan jag ej finna annat än att den består af flera skilda former. Exemplaren från Suontajärvi och en del af dem från Hetta by äga mera gråvioletta band på kantblommornas utsida samt mycket mörka stift. Dessa likna mest *T. melanostylum* TH. FR. fil. och äro utan tvifvel identiska med densamma. Några af dem äga dock utveckladt pollen. Äfven exemplaren från Polajuoensuu, äfvensom de från Wähöniva, af hvilka senare en del äger pollen, tillhöra samma form. De flesta exemplaren från Hetta by däremot afvika från de nyss nämnda, därigenom att kantligulæ's undersida är mycket lifligt och rödviolett färgad samt genom smärre korgar och gula eller svagt livescenta märken. Dessa visa någon öfverensstämmelse med *T. tornense* TH. FR. FIL., men torde ej tillhöra denna utan en skild art. Ett exemplar saknar nästan alldeles färgad strimma på kantligulæ's utsida och liknar i hög grad *T. tornense* TH. FR. F.

Då sålunda materialet, som legat till grund för Brenners beskrifning af *T. simulum*, ej är likformigt, kan artnamnet endast ex parte upprätthållas. Visa sig de ofvannämnda, *T. melanostylum* liknande exemplaren vid framtida undersökning verkligen tillhöra denna art, bör *T. simulum* BRENNER ex parte föras som synonym till densamma. Den ofvan nämnda formen från Hetta med undertill lifligt och bredt rödvioletta kantligulæ (hos Brenner: »... ligulis subtus latæ brunneo-violaceo notatis», hvilket ej kan hänföras sig till *T. melanostylum*) torde då kunna behålla namnet *T. simulum* BRENNER.

T. tornense TH. FR. FIL.

THORE C. E. FRIES: Två nya Taraxacum-arter af ceratophorum-gruppen; Svensk bot. tidskrift, B. 2, H. 2, 1908.

Torne lappm.: Vassitjokko omkring 1000 m. ö. h. (TH. C. E. FRIES, G. A. RINGSELLE), Nuolja vid Abisko, Björkliden (M. SONDÉN). — *Lule lappm.:* Kvickjock, sluttningarna af Vallivare (TH. WOLF).

II. Erythrosperma.

T. lætum Dahlst. *obscurans Dahlst.

H. Dahlstedt: Nya Skandinaviska Taraxacum-arter. Bot. Notiser, 1909.

Ångermanland, Häggdånger, flerstädes (E. Collinder). — *Medelpad:* Indal; Micksäter; Hässjö, Sunnansjö, Böle (E. Collinder). — *Härjedalen:* Sveg (M. Östman). — *Södermanland:* Birka på Björkön (G. A. Ringselle). — *Bohuslän:* Marstrand, Koön nära Arvidsvik (G. Lindström). — *Öland:* Borgby på torr hård gräsbevuxen alfvarsmark (S. Medelius). Jämför H. Dahlstedt: Västsvenska Taraxaca, p. 17.

Underarten är utan tvifvel spontant utbredd, åtminstone till *Medelpad.* Säkerligen är den däremot införd till *Härjedalen* och antagligen äfven till *Ångermanland.*

T. tenuilobum Dahlst.

H. Dahlstedt: Om skandinaviska Taraxacum-former. Bot. Notiser, 1905.

Inom Norrland är denna art hittills blott anträffad på en lokal i *Medelpad.* Artens utbredning är ännu högst ofullständigt känd. Då den emellertid är insamlad i mellersta *Värmland* och södra *Dalarne,* torde den i analogi med andra arter, som äga samma utbredning, vara spontant utbredd äfven till *Medelpad.*

Jämför för öfrigt: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 23!

T. proximum Dahlst.

H. Dahlstedt: Om skandinaviska Taraxacumformer; Bot. Notiser 1905. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 11, *T. proximum* Dahlst.

Arten är i Norrland anträffad i *Medelpad* och *Västerbotten.* Sannolikt är den i det förra landskapet spontan, i det senare införd.

Jämför för öfrigt: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 12!

T. marginatum Dahlst.

H. Dahlstedt: Om skandinaviska Taraxacumformer; Bot. Notiser 1905. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 9, 10, *T. marginatum* Dahlst. — Plantæ finlandicæ exsiccatæ a Museo bot. Universitatis Helsingforsensis distributæ, N:o 396. *T. marginatum* Dahlst.

Inom Norrland är denna art hittills anträffad i *Ångermanland* och *Medelpad*, dit den troligen är spontant utbredd. Jämför ang. utbredningen: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 11! Nya lokaler: *Öland:* Borgholms alfvar (F. R. Aulin). — *Uppland:* Bladåker, Bennebol (G. A. Ringselle).

T. fulvum Lindb. fil.

C. Raunkier: Dansk Exkursions-flora, 2. Udg. 1906.

Västerbotten: Umeå, gårdsplan (K. Stéenhoff). — *Ångermanland:* Sollefteå, Risöbukten (J. E. Stawe). — *Värmland:* Kils s:n, Kil nedre (K. Stéenhoff). — *Dalsland:* Svankila s:n, Ögården (Dt). — *Uppland:* Bladåkers s:n, Bennebol; Vällnora (G. A. Ringselle). — *Småland:* Oskarshamn (O. Köhler).

Norge: Hadeland, Brandbu (Fr. Lange). Arten är utan tvifvel spontant utbredd åtminstone till *Ångermanland*. Jämför för öfrigt: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 14.

III. **Palustria.**

T. crocodes Dahlst.

H. Dahlstedt: Taraxacum palustre (Ehrh.) und verwandte Arten in Skandinavien: Arkiv för botanik etc., B. 7, N:o 6, 1907.

Jämtland: Ragunda (Fr. Lönnkvist); Näs s:n, Månsta (O. Edström). — *Medelpad:* Hafverö s:n, Vallen (E. Collinder); Borgsjö s:n, Lombäcken, Ensillre, Näset, Byn (E. Collinder); Torps s:n, Fränsta (E. Collinder), Vallsta (J. G. Gunnarsson), södra sidan af Torpsjön (K. A. Andersson); Stöde s:n, Kärfsta (E. Collinder).

Jämför för öfrigt med afseende på utbredningen: H. Dahlstedt l. c. samt H. Lindberg: Taraxacum crocodes

funnen i Finland (Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica, h. 35, 1909)!

IV. Spectabilia.

T. ceratolobum n. sp.

Folia læte viridia, longa—longissima, angusta, multiloba (usque ad 9—10-loba), subtus parce, supra sparsim araneosa, sæpe in angulis loborum et interdum passim secus nervum medianum ± fusco-purpurea, petiolis latiusculis ± alatis, pallidis v. medio sæpe striate roseolis, nervo mediano pallido v. inferne, rarius usque ad medium roseolo, extima linearia, late et breve lobata, lobis deltoideis retroversis, inferioribus in margine superiore denticulatis, superioribus integris, lobo terminali sagittato—triangulari, parvo, acuto, integro, exteriora et intermedia linearia—anguste lineari-lanceolata, multiloba, nunc fol. extimis similia, nunc lobis latis—latissimis, humilibus, margine superiore, ± convexo—subrecto, apicibus brevibus—mediocribus, acutis, ± retroversis, v. mediocribus—sat longis, magis patentibus, acutis—acutissimis, margine superiore in lob. infer. minus, in lob. super. magis convexo, parce—creberrime et longe subulato—dentato v. in superiore parte folii ± integro, lobo terminali sagittato—hastato, mediocri latiore—sat evoluto angustiore, integro, lobulis lateralibus retroversis—sat patentibus, intima florendi tempore ut plurimum non evoluta, ± obovato-lanceolata, lobis longioribus, crebre dentatis, lobo terminali ± longo, latiusculo, plerumque sagittato, rarius hastato, inferne ± crebre dentato, superne integro.

Scapi quam folia breviores, rarius iis longiores, ± vinose colorati, subglabri v. parce araneosi, superne sæpe magis araneosi.

Involucrum breve, crassum, sat læte viride, basi ± late ovata.

Squamæ exteriores laxe—arcte adpressæ, margine sat late—latissime et (præsertim inferne) pallide marginatæ, dorso sat obscuro et superne sæpe ± purpurascente, ± ovatæ, superiores ± ovato-lanceolatæ (—lanceolatæ), obtuse acuminatæ, apice sæpius et superne secus margines sæpe ± dilute —sat obscure purpureæ; interiores læte virides, ± lineares, in apicem sat angustum, purpureum sensim attenuatæ.

Calathium obscure luteum, plenum, vix v. interdum magis radians, 40—45 mm. latum.

Ligulæ marginales latæ, planæ, subtus stria intense et sat dilute rubro-purpurea notatæ, ligularum dentibus brevibus, ± purpureis.

Antheræ polline carentes.

Stylus sordide luteus, stigmatibus virescentibus longis.

Achenium olivaceo-stramineum, superne late et acute spinulosum, ceterum usque ad basin tuberculatum, 4—4,5 mm. longum, 1 mm. latum, superne in pyramiden inferne sæpe brevissime spinulosum, vix 1 mm. longum, conicum abiens, rostro 7—8 mm. longo.

Torne lappm.: Riksgränsen (M. FLODERUS, M. SONDÉN), Njutunfjället, Pålnoviken—Sördalen, Maivatjokko och Låktajokk (H. DT). — *Lule lappm.* Gällivare (H. HESSELMAN); Kvickjock (T. VESTERLUND). — *Jämtland:* Åre (C. BRANDEL), Snasahögarna (C. F. SUNDBERG); Storträvallen (C. F. SUNDBERG); Ovikens s:n, Prästläkaredalen (C. F. SUNDBERG). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Midtåkläppen ofvan snödrifvan öster om toppen och i björkregionen (M. ÖSTMAN), Midtådalen, Kojebäcken i björkreg. (M. ÖSTMAN), Axhögarnas södra sluttning mot Midtådalen, Axhögsvallen (H. DAHLSTEDT), Ösjövålen vid snödrifvor (H. DT), mellan Ösjövålen och Ramansberget i skog (M. ÖSTMAN), mellan Ormarnet och Ösjövålen (M. ÖSTMAN), Beritskläppen (M. ÖSTMAN), Ramansberget (M. ÖSTMAN), Klasvålen (M. ÖSTMAN), Hamrafjället (M. ÖSTMAN), Funäsdalsberget (H. DT), Stora Skarffjället (M. ÖSTMAN), Lilla Skarfjället (H. DT); Storsjö s:n, mellan Kläppen och Nordsäter (H. DT), Ljungdalen i nedre Kesådalen och på Kesåvallarna (H. DT), Helagsfjällets östra sluttningar (H. DT); Hede s:n Sonfjället (R. FRIESTEDT).

Norge: Dovre, Foktsuen (M. SONDÉN, S. J. ENANDER), Korgsvold vid stranden af Sprenbäcken (A. ARRHENIUS), Knutshö (ELISABETH EKMAN); Trondhjems a., Röros, Aursunden på Tamneset (M. ÖSTMAN). — Gausdal: äng norr om sanatoriet, 800 m. ö. h. (H. BUCH). — Hardangervidden, Kvessenutens sydsluttning och Sandhaug (S. K. SELLAND), Stavsnuten (S. K. SELLAND). *Ryssland:* Lapponia ponojenses, Ponoj (TORCKELL).

Särdeles utmärkande för denna art äro de ljust gröna, långa och smala, nästan jämnbreda, mångflikade bladen

med breda och låga, på öfre kanten oftast tätt och långt syltandade lober, korta och tämligen tjocka, ljusa holkar med vanligen tilltryckta, bredt och ljust hinnkantade, m. el. m. äggrunda, oftast purpurspetsade och i kanterna m. el. m. purpurfärgade ytterholkfjäll, tämligen täta korgar med breda, platta kantligulæ, hvilkas undersida är färgad af ett bredt, ljust purpurviolett band, samt saknad af pollen.

Hos yngre exemplar äro flikarna fåtaligare, breda och låga samt nedåtriktade med mera rak, till större delen otandad öfre kant. Från dylika blad finnas alla öfvergångar till särdeles rikligt flikade blad (ofta med ända till 10 flikar), hvilkas lober på öfversidan äro glesare till yterst tätt och långt syltandade. Hos dylika exemplar bli loberna ofta m. el. m. konvexa till puckliga och lobspetsarna oftast långa och hvassa samt m. el. m. utstående, ej sällan i självfva spetsen uppåtböjda. De starkast flikade och tandade bladen träffas i rosettens inre på öfvergången till de innersta bladen. De yttre bladen äga i allmänhet på flikarnas öfversida 1—2 par långa tänder. Hos dessa bli äfven loberna ofta puckliga med tvär öfvergång i den uppåtriktade eller utstående lobspetsen. Ej sällan få lobspetsarna på samma lobpar olika riktningar.

Ändfliken är hos de yttre bladen liten och pillik till spjutlikt-triangulär med tämligen raka sidor. Hos de inre blir den större och bredare, oftare spjutlik än pillik, och är ofta på midten eller straxt ofvan de ej sällan uppåtriktade sidoloberna inknipt.

De innersta bladen tilltaga mot spetsen i bredd, äro rikligare tandade med smalare och mera utstående flikar samt hafva m. el. m. breda, nedtill på hvardera sidan med en till några få tänder försedda ändflikar. De äro mera sällan utbildade vid blomningen.

Arten står nära den form, jag uppfattar såsom hufvudformen af *T. croceum*, men skiljes genom sina långa, smala, mera rikligt flikade och tandade blad, bredare och mera hinnkantade, som det synes alltid m. el. m. tilltryckta eller uppåtriktade ytterfjäll, lifligare röd strimma på kantligulæ samt smalare mindre tandade och ljusare frukter.

T. croceum DAHLST.

T. croceum p. max. p. H. DAHLSTEDT in GUNNAR ANDERSSON och HENRIK HESSELMAN: Bidr. till känned. om Spetsbergens och Beeren Eilands kärlväxtflora; Bihang till K. Svenska Vet.-Akad. Handlingar. Band 25. Afd. III. N:o 1. 1900. — *T. croceum* DAHLST. f. *typicum* DAHLST.: Om skandinaviska Taraxacum-former. Bot. Notiser, 1905.

Folia sat læte gramine-oviridia, tenuia ± lingulata—anguste lanceolata, pauci-(3—6-)loba, glabra—subglabra v. in nervo mediano parce araneosa, petiolis, pallidis sat angustis—latiusculis, ± alatis, nervo mediano pallido v. medio præsertim ± roseolo, extima (interdum plurima) sæpe subintegra parce denticulata, dentibus apicem versus magis evolutis, exteriora et intermedia lobis latis—latissimis, ± humilibus, sursum sæpe in interlobia brevia—sat longa angustata, margine superiore ± convexo—recto, in lob. inferioribus parce dentato, in superioribus integro, rarius in omnibus sparsim subulato-dentatis, apicibus retroversis—patentibus, sæpe apice ipso hamatis, lobo terminali sagittato—hastato, lobulis lateralibus retroversis—patentibus, brevi—sat longo, latiusculo—lato, acuto v. sæpe elongato, acutissimo, interiora lobo terminali sæpe in utroque latere dente singulo, curvato, angusto instructa et lobulis lateralibus sæpe hamatis, intima latiora, lobis crebrioribus, magis dentatis, lobo terminali majore, inferne magis dentato, marginibus magis convexis, minus acuto.

Scapi folia æquantes v. iis longiores, colorati, glabri—subglabri, superne leviter araneosi.

Involucrum mediocre—sat magnum, crassiusculum, plerumque sat obscure viride, basi ± ovata.

Squamæ exteriores ± ovato-lanceolatæ, acuminatæ, patentes—erecto-patentes v. laxe adpressæ, paullum—sat conspicue marginatæ, supra sat dilute virides, subtus obscure virides—fere atro-virides, apice sæpe et interdum etiam secus margines ± purpurascentes; interiores sat obscure virides, ± lineari-lanceolatæ, in apicem ± purpureum, angustum attenuatæ.

Calathium 35—50 mm. latum, sat plenum v. leviter radians, ± croceum.

Ligulæ marginales latiusculæ, extus stria rubro-violacea notatæ.

Antheræ polline carentes (v. rarius polliniferæ).

Stylus ± luteus, stigmatibus ± virescentibus.

Achenium fusco-olivaceum v. olivaceo-umbrinum, superne et sæpe fere ad basin ± crebre et acute spinulosum, cæterum late spinuloso-tuberculatum v. tuberculatum, 3,5—4,5 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, pyramide 0,5—0,7 mm. longo, ± conico, rostro 7—9 mm. longo.

Denna art är, såsom förut antydts, nära besläktad med *T. ceratolobum* DAHLST., från hvilken den hufvudsakligen är skild genom de uppåt bredare, m. el. m. tunglika bladen med få, vanligen blott 3—6, helbräddade eller på sin öfre kant med en eller ett par långa, ofta krökta syltänder försedda flikar, jämförelsevis väl utvecklade pil- eller spjutlika ändflikar, som ofta, isynnerhet på de inre bladen, äga ett par motsatta syllika, krökta tänder ofvan de utstående eller något nedåtriktade, ej sällan i spetsen klolikt krökta sidoloberna, samt löst tilltryckta, vanligen m. el. m. utstående ytterholkfjäll och rikligare (ofta ända till basen) taggiga eller nedtill m. el. m. groft knöliga, bredare och mörkare färgade achenier. Innerbladen äro på lobernas öfre rand rikligare tandade liksom ändlobens nedre kant. Hos en del indvid kunna äfven ytter- och mellanbladen få tätare syltänder på alla, isynnerhet de nedre loberna. Kantblommornas utsida är m. el. m. rödviolett färgad, oftast mindre rent än hos *T. ceratolobum.*

I min första beskrifning af arten, i ofvan anförda arbete af GUNNAR ANDERSSON och H. HESSELMAN, ingick äfven den senare utbrutna *T. repletum.* I Botaniska Notiser skilde jag båda formerna, och samma material (från Jämtland och Härjedalen), som på anf. st. låg till grund för beskrifningen af *T. croceum*, utgör äfven materialet för närvarande beskrifning. Några oriktigheter med afseende på frukten ha här blifvit rättade. I G. ANDERSSONS och H. HESSELMANS ofvan anf. uppsats har jag äfven upptagit lokaler från Spetsbergen. Dessa höra dock till en helt annan art, nämligen *T. brachyceras* DAHLST. Isländska och grönländska exemplar tillhöra ej *T. croceum* i den mening jag här tagit den, ehuru de till en stor del äro mycket närstående.

Den formgrupp, till hvilken *T. croceum* hör, är ytterst mångformig och består dels af ett stort antal sinsemellan och till *T. croceum* ytterst närstående former, hvilka till synes endast afvika från hvarandra genom smärre skillnader med

afseende på fruktens färg och storlek, i bladens och bladflikarnas utbildning, holkfjällens bredd samt färgen på kantblommornas utsida, men som i sina allmänna drag äga ytterst stora likheter, dels utgöres den af en stor del såväl i karaktärer som habitus bättre skilda former. Många af dessa synas ha en tämligen inskränkt lokal utbredning, andra äro bundna till vissa fjäll eller fjällkomplexer. Det är möjligt, att flera af dessa blott äro att uppfatta som lokala raser eller måhända blott som ståndortsmodifikationer, under det andra ha en fristående ställning. För att afgöra denna fråga är likmera väl det för närvarande tillgängliga materialet för knappt, och de olika formernas värde torde för öfrigt ej kunna fastställas utan noggrant studium i naturen i förening med odlingsförsök. De omkring *T. croceum* grupperade formerna utgöra i våra fjälltrakter hufvudmassan af *Taraxacum*-floran. De förekomma ofta i stor individrikedom på fjällen på fuktiga eller m. el. m. bevattnade lokaler, såsom vid randen af snödrifvorna, i snölägen, i fuktiga afsatser och i bäckbranter, på myrtartade lokaler etc.; efter fjällbäckarna gå de ned i såväl björk- som barrträdsregionen och äro äfven spridda här och hvar nedanför högsta marina gränsen i Norrlands kustprovinser så långt söderut som till Medelpad, men gå här ej ut till själfva hafvet. I västra Sverige gå de ned till n. Dalarne och i Norge ned till Hardanger och de inre fjälldalarna.

T. repletum Dahlst.

T. croceum Dahlst. subsp. *repletum* Dahlst.: Om skandinaviska Taraxacumformer; Bot. Notiser, 1905.

Folia subobscure viridia, leviter prasina, parce—sparsim araneosa—subglabra, petiolis plerumque sat latis, ± alatis, pallidis, nervo mediano pallido v. medio leviter roseolo; omnia ± obovato-lanceolata—lanceolata; exteriora v. plurima lobulis v. dentibus paucis parvis, dentibus minutis intermixtis, inferioribus in margine superiore parce denticulatis, superioribus integris, exteriora et intermedia lobis longioribus, ± deltoideis—subtriangularibus, summis sæpe exceptis, margine superiore ± convexo parce dentatis, dentibus sæpe ± curvatis, apicibus ± patentibus—retroversis, vulgo hamatis, interiora longius lobata, lobis sæpius margine superiore

± convexo anguste dentato, dentibus ± curvatis, apicibus longis, angustis, sæpe valde hamatis, patentibus—retroversis, lobo terminali integro, sæpe sat longo, acuto plerumque ± hastato—subtriangulari, lobulis lateralibus brevibus—sat longis, patentibus, interdum subporrectis, angustis, hamatis—triangularibus, intima magis dentata, dentibus lobisque ± retroversis, lobo terminali inferne sæpe ± denticulato, breviore —longiore, acuto.

Scapi folia ± superantes, sordide vinosi, subglabri v. præsertim apicem versus ± araneosi.

Involucrum crassiusculum, obscure olivaceo-viride—fere atroviride, basi ± lata, ovata.

Squamæ exteriores ± adpressæ, plerumque ovatæ—ovato-lanceolatæ, acuminatæ v. in apicem obtusum—obtusiusculum, sæpe obscure purpurascentem attenuatæ, obscuræ, vulgo haud conspicue marginatæ, marginibus virescentibus, superne sæpe ± fuscopurpurascentibus; interiores e basi latiore lineari-lanceolatæ, in apicem obtusiusculum—sat obtusum, ± coloratum angustatæ.

Calathium croceum, 40—50 mm. latum, leviter radians.

Ligulæ marginales latiusculæ, planæ, extus stria olivaceo-violacea, superne sæpe secus nervos solum evoluta notatæ, dentibus ± obscuris.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus sat virescentibus.

Achenium pallide ferrugineum, apice ± spinulosum, cæterum breve spinulosum et tuberculatum, basi tuberculatum—fere læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide fere 1 mm. longo, rostro 6—7,5 mm. longo.

Torne lappm: Låktajokk (H. Dt). — *Jämtland:* Storlien i Frostviken (K. O. E. Stenström); Ovikens s:n, Oviken (Fr. Alfvengren). — *Härjedalen* Tännäs s:n, Midtåkläppen (M. Östman), Klasvålen (M. Östman), Ösjövålen (H. Dt.), Hamrafjället (H. Dt.), Axhögarnas östra sida (H. Dt.), Helagsfjället (H. Dt.); Ljusnedal, flerstädes (M. Östman); Storsjö s:n, Ljungdalen, Kesådalen (H. Dt.).

Denna art är mycket nära besläktad med *T. croceum* Dahlst. och är ofta i hög grad habituellt lik denna art samt svår att skilja från densamma utan tillgång till mogna frukter. Från nyssnämnda form skiljer den sig framförallt genom mörkare holkar, gråviolett band på kantligulæ's utsida, rik-

ligt pollen och blekt roströda frukter. Till bladen är den mycket lik *T. croceum*, men dessa hafva en mera i grågrönt stötande färg, mera utpräglad tandning och mera utpräglad klolika lobspetsar samt mera spjutlika ändlober, som äga skarpare afsatta sidolober. Dessa kunna variera klolika till triangulära och bli i senare fallet ej sällan något uppåtriktade.

Från en annan, ej tillräckligt utredd, med *T. croceum* nära besläktad form, som har kantblommornas utsida smutsigt gråviolett, är den ännu svårare att urskilja i blomningsstadiet. Denna form har dock m. el. m. orent halmgula frukter och saknar i de flesta fall pollen.

T. scotolepis n. sp.

Folia sat obscure gramineo-viridia, glabra v. supra parce araneosa, petiolis angustis v. anguste alatis, pallidis v. leviter roseolis, nervo mediano inferne, rarius supra medium, roseolo—vinoso, cæterum pallido v. fusco, exteriora anguste—late lanceolata, lobis deltoideis, ± distantibus, infimis latis, brevibus, in margine superiore parce denticulatis, apicibus ± patentibus, acutis, superioribus minus latis, margine superiore vulgo valde convexo, integro—subintegro, in apicem patentem—porrigentem ± abrupte abeunte, lobo terminali hastato—subrhomboideo, mediocri, lobulis lateralibus patentibus—porrigentibus, supra lobulos inciso, integro, marginibus leviter convexis—subrectis, breve acuto, intermedia ± anguste obovato-lanceolata, lobis inferioribus ± latis, magis denticulatis, dentibus sæpe longis, margine superiore recto vel inferne sæpe ± concavo, apicibus longis, patentibus, acutis, superioribus brevioribus, margine superiore magis convexo et ± integro, in apicem acutum, patentem abeunte, lobo terminali mediocri—magno, sagittato v. vulgo hastato, integro, acuto, margine ± convexo—sat recto, interiora superne ± dilatata, lobis vulgo angustioribus v. ut in fol. intermediis, magis crebre et sæpe grosse dentatis, lobo terminali latiore, inferne v. p. maj. parte sæpe grossius dentato.

Scapi vulgo plurimi, folia plerumque valde superantes, inferne ± pallidi, cæterum obscure, rarius magis lucide vinosi, glabri v. superne ± araneosi.

Involucrum sat magnum, crassum, obscure viride—atroviride, basi sat lata, ovato-truncata.

Squamæ exteriores adpressæ, ± atrovirides, ovato-lanceolatæ v. superiores ± lanceolatæ, breve acuminatæ v. in apicem brevem, sæpe valde obtusum v. obtusiusculum, obscure purpureum v. haud coloratum attenuatæ, anguste et sat conspicue marginatæ; interiores dilutiores, lineares, in apicem ± purpurascentem, obtusum attenuatæ.

Calathium subcroceum, 55—60 mm. latum, sat radians.

Ligulæ marginales sat angustæ, subcanaliculatæ, extus stria obscura, inferne rubro- superne fusco-purpurea notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus—leviter livescens, stigmatibus longis, virescentibus.

Achenium læte olivaceo-umbrinum, apice ipso breve et acute spinulosum, cæterum læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum superne in pyramidem conicum, vix 0,5 mm. longum sensim abiens, rostro 9—10 mm. longo.

Jämtland: Storlien, Enaforsholm i mängd, Ånn (C. F. SUNDBERG).

Denna art igenkännes lätt på sina breda mörkgröna holkar med tilltryckta, mörka, äggrundt lancettlika, smalt hinnkantade och kort tillspetsade, trubbiga ytterholkfjäll, stora mörkgula korgar med mörkt gråvioletta band på kantblommornas utsida samt mörkt och rent gröna blad med talrika och i allmänhet starkt puckliga lober, som oftast plötsligt öfvergå i de tämligen långa utstående eller t. o. m. uppåtriktade lobspetsarna. Hos de yttre och mellersta, vid blomningen vanligen förhärskande bladen, uppträder nyssnämnda lobform bäst utpräglad. Hos dessa blir ändloben särdeles karaktäristisk, därigenom att sidoloberna oftast bli rätt utstående eller uppåtriktade och skilda genom en inskärning från den nedtill eller på midten utvidgade och med svagare eller starkare buktiga sidor försedda midtloben. Hos andra exemplar kunna de inre bladen få mindre konvexa lober med mindre väl afsatta lobspetsar. Hos dessa är äfven lobens öfre kant mera tandad, och ändloben här ofta större, föga eller icke afsatt från sidoloberna samt pillik med mera konvexa eller spjutlik med rakare kanter. De inre bladen hafva rikligare och gröfre tandade flikar, som ofta bli mycket tättsittande och smala med långa spetsar. Deras ändlober

bli stora och breda och nedtill, stundom till midten glesare eller tätare groftandade.

Frukten är mycket karaktäristisk. Den är upptill endast obetydligt taggig, men är för öfrigt alldeles slät. Uppåt öfvergår den omärkligt i det särdeles korta, bredt koniska näbbet. Häri erinrar den mycket om frukten hos *T. spectabile* och ännu mera om frukten hos *T. medioximum*.

T. radiosum n. sp.

Folia sat læte viridia, supra sæpe passim præsertim in angulis loborum et secus nervum ± fuscoviolascentes, subtus parce araneosa, supra pilis sparisis—crebrioribus, brevibus, articulatis obsita, nervo mediano pallide—sat lucide roseolo, extima linearia—lingulata, breve lobata, lobis retroversis, in margine superiore parce denticulatis, apicibus retroversis, sæpius ± hamatis, exteriora lineari-lanceolata—anguste lanceolata, 4—5-lobata, lobis nunc latis, brevibus nunc minus latis, longioribus, margine superiore ± recto—sat convexo, parce—sat crebre denticulato, apicibus retroversis—sat patentibus, apice ipso sæpe hamato, acutis, lobo terminali hastato v. subtriangulari—subsagittato, integro, acuto, parvo—mediocri, lobis lateralibus ± patentibus—retroversis, sæpe ± hamatis, omnia in inferiore parte ± et sæpe valde dilatata, in petiolum late alatum decurrentia, intermedia et interiora exterioribus similia, in margine superiore loborum plerumque magis dentata, petiolis minus alatis, interiora ± obovato-lanceolata, angustius et longius lobata, lobis angustioribus, in margine superiore grossius dentatis, ± deltoideis, apicibus ± patentibus —sat retroversis, lobo terminali majore, sat magno et lato, ± sagittato, lobulis lateralibus ± retroversis et sæpe hamatis, in inferiore parte parce et late dentato, cæterum integro, marginibus ± convexis acuto.

Scapi folia superantes v. ± æquantes, ± vinose colorati, glabri—subglabri, superne ± araneosi.

Involucrum mediocre, plerumque sat elongatum, sat obscure viride, basi ovata.

Squamæ exteriores ± adpressæ—erecto-patentes, angustæ, inferiores et superiores e basi latiore ± lineares sensim in apicem longum acutum—obtusiusculum angustatæ, in-

termediæ e basi latiores ± lineari-lanceolatæ in apicem obtusiusculum—sat acutum sensim attenuatæ, omnes dorso obscuro et superne sæpe purpurascente, anguste sed conspicue marginatæ, apice ± obscure purpureæ, omnes v. plurimæ ± longe supra medium interiorum adtingentes; interiores e basi latiore lineari-lanceolatæ, in apicem obscure purpureum angustatæ.

Calathium ± et sæpe valde radians, sat obscure luteum, 40—50(—55) mm. latum.

Ligulæ marginales angustæ, sæpe valde canaliculatæ, extus stria fusco-violacea, superne sæpe solum ad nervos limitata notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus subluteus, stigmatibus virescentibus, longis, valde excedentibus.

Achenium fusco-stramineum, superne acute spinulosum, cæterum ± tuberculatum v. basi fere læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum, superne in pyramiden 0,8—0,9 mm. longum, conicum, inferne bispinulosum abiens, rostro 7—8 mm. longo.

Härjedalen: Tännäs s:n, Ösjövålen (H. Dt), Annåfjällen (H. Dt), Axhögarnas östra sluttning vid en snödrifva och vid snöbäckar (H. Dt), Midtåkläppen ofvan snödrifvan öster om toppen (M. Östman); Storsjö s:n, Ljungdalen, Nedre Kesåliderna i Kesådalen (H. Dt).

Denna form utmärker sig särskildt genom de jämnbreda med låga, tandade lober försedda ytterbladen med bredt midtparti och tämligen grunda inskärningar mellan loberna samt bred och ofta starkt utvidgad bladbas, som omärkligt eller småningom nedlöper i det bredt vingade skaftet, samt genom vida, oftast starkt radierande, glesa korgar med utskjutande, långa märken och genom smala, oftast långt utdragna uppåtriktade eller m. el. m. tilltryckta ytterholkfjäll. De yttre bladen hafva tämligen trubbade spetsar med konvexa kanter eller korta, nästan triangulära och kortspetsade. De mellersta och inre bladen få mera utdragna, något bredare ändlober med nedåt riktade sidolober och hafva ofta en liten tand på hvardera sidan ofvan dessa. Innerbladen hafva alltid smalare, mera utstående flikar med m. el. m. hvälfd, syltandad öfre rand och nedåtriktade eller utstående, skarpa spetsar. Ändloben är hos dessa blad

oftast stor och bred och nedtill sparsammare eller rikligare groftandad.

De starkt radierande korgarna äga oftast utprägladt rännformiga ligulæ och hafva en betydligt ljusare färg än någon annan till denna formgrupp hörande art.

T. obtusatum n. sp.

Folia tenuia, læte subcæsio-viridia, plerumque paucilobata, subglabra v. supra sparsim, subtus parce araneosa, petiolis angustis v. leviter alatis, pallidis, nervo mediano ± pallido v. medio, rarius fere ad apicem leviter colorato v. roseolo, plurima oblonga—obovato-oblonga, exteriora parva, inferne sparse subulato-dentata, superne lobis angustis sublinearibus—anguste deltoideis, acutis, mediocriter longis, patentibus, integris—leviter dentatis, interlobiis integris—rare denticulatis sejunctis, lobo terminali hastato, brevi, lobulis lateralibus patentibus, lobulo mediano integro, marginibus convexis, obtuso—obtusiusculo, intermedia lobis plerumque magis approximatis v. sat distantibus, brevibus—sat longis, inferioribus angustioribus, magis acutis, superioribus latioribus, deltoideis, minus acutis, patentibus, rarius retroversis, inferioribus in margine superiore ± subulato-dentatis, superioribus magis integris, interlobiis latis, sat denticulatis, lobo terminali mediocri—sat magno et lato, hastato lobulis lateralibus vulgo patentibus, margine ± convexo, integro v. inferne in utroque latere dente uno alterove instructo, obtuso—breve acuto v. triangulari, magis acuto integro, interiora pauca, crebrius et magis inæqualiter lobata, lobis angustioribus, magis denticulatis, intima v. florendi tempore interdum omnia obovato-oblonga, sat lata, dentibus acutis, patentibus—apice curvatis, longioribus et brevioribus, subulatis inæqualiter mixtis instructa, apice brevi, integro, acuto—acuminato.

Scapi quam folia longiores, pallidi v. leviter colorati, glabri v. superne leviter araneosi.

Involucrum breve, obscure viride—atroviride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores patentes v. erecto-patentes—subadpressæ, supra dilute virides, subtus atrovirides, ± nitentes, inferiores paucæ e basi latiore lineari-lanceolatæ, angustæ,

cito in apicem longum, obtusum contractæ, superiores ± ovato-lanceolatæ, in apicem obtusum—obtusiusculum sensim contractæ, emarginatæ v. inconspicue marginatæ; interiores ± lineari-lanceolatæ.

Calathium saturatæ croceum, radians, 45—50 mm. latum.

Ligulæ marginales angustæ, canaliculatæ, extus stria obscure purpureo-violacea notatæ, interiores dentibus brevibus atropurpureis.

Antheræ polliniferæ.

Stylus virescens.

Achenium dilute ferrugineum apice acute spinulosum et tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum—læve, 4 mm. longum v. paullo longius, 1 mm. latum, pyramide c. 1 mm. longo, inferne sæpe bispinuloso, conico—cylindrico, rostro 7—8 mm. longo.

Jämtland: Enaforsholm; Ristavallen (C. F. SUNDBERG). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Midtåkläppen (M. ÖSTMAN), Klasvålen (M. ÖSTMAN), Hamrafjällets björkregion, Hamravallarna i slåttervall (H. DT), Malmagen (H. DT), Tänndalen (H. DT), Funäsdalen (M. ÖSTMAN); Ljusnedal, Vallarne (M. ÖSTMAN); Hede s:n, Tåssåsen på täkter och gårdsplaner (H. DT); Långå (M. ÖSTMAN).

Norge: Trondhjems a., Röros på gräsbackar (H. DT), Brækken (M. ÖSTMAN).

T. obtusatum utmärker sig genom tunna, ljusgröna, något i blågrönt skiftande blad med vanligen smala, deltoidiska lober och oftast utstående afsatta lobspetsar, breda interlobier, korta och breda, aftrubbade eller kortspetsade, spjutlika—triangulära, helbräddade eller på hvardera sidan nära basen med 1 tand försedda ändlober, breda och oregelbundet skarptandade innerblad med kort hel spets, mörka något glänsande holkar med oftast rätt utstående, undertill svartgröna, ofvan ljusgröna, svagt eller icke hinnkantade ytterfjäll, radierande korgor af saffransgul färg och med rännformiga ligulæ samt rostgula, långa achenier. Bladen hafva få, omkring 3 lobpar, de nedersta ofta nästan jämnbreda eller i alla fall smala, de öfre bredare deltoidiska med afsatta och utstående lobspetsar eller någon gång med nedåtriktade. Särdeles karaktäristisk är den otandade tämligen breda och nästan trubbade ändloben, hvars sidor oftast äro konvexa och m. el. m. tydligt afsatta mot

de tämligen smala, utstående sidoloberna. Innerbladen afvika mycket från de yttre. De äro hela, af m. el. m. bredt omvändt äggrundt lancettlik form med glesa, stora och spetsiga tänder, blandade med smärre syllika, alla m. el. m. klolikt krökta utom de öfversta, som vanligen äro utåt- eller t. o. m. uppåtriktade. Själfva bladspetsen är helbräddad af triangulär form. Innerbladen äro vanligen ej utbildade vid blomningen, men i högre gräs och på skuggiga lokaler samt ej sällan i fjällregionen försiggår blomningen någon gång först sedan dessa blad utvecklats. I denna utbildning är arten ej lätt att skilja från motsvarande stadium af *T. purpuridens* DAHLST. utan tillgång till mogen frukt. Hos den senare äga dock bladen i regel bleka nerver och kantblommornas bräm är mera plant. Hos *T. obtusatum* DAHLST. äro kantligulæ m. el. m. starkt rännformiga. Hos båda äro brämets tänder äfven på insidan mörkt purpurfärgade. Båda arterna karaktäriseras dessutom genom de yttre mycket smala, ofta med undantag af den korta breda basen nästan linjesmala ytterfjällen.

T. purpuridens n. sp.

Folia firmula, saturate viridia, nitentia, multilobata, subglabra v. subtus parce, supra sparsim araneosa, petiolis sat angustis, pallidis, nervo mediano ut plurimum pallido, extima parva, lobis deltoideis, latis, apicibus ± acutis, patentibus, margine superiore convexo integro, lobo terminali brevi triangulari—rhomboideo, exteriora lobis latis deltoideis, dorso ± et sæpe valde convexo, inferioribus in margine superiore sparsim subulato-dentatis, apicibus mediocribus—longis, acutis, patentibus, sæpe hamatis, superioribus, in margine superiore integris, apicibus patentibus—subporrectis, brevioribus, lobo terminali vulgo parvo, brevi, triangulari usque rhomboideo, acuto—acuminato, intermedia pauca sæpe haud evoluta, lobis latis valde convexis, apice brevi, patente v. retroverso, sæpe hamato, inferioribus denticulatis, superioribus integris, lobo terminali majore, ± ovato—triangulari, acuto, marginibus sæpe valde convexis, integro v. basi denticulato, lobulis lateralibus sæpius retroversis, interiora parcius lobata, interiora lobis latissimis, deltoideis in margine superiore ± convexo crebrius dentatis, acutis, ± retroversis, lobo terminali magno, ovato, inferne ± inæqualiter denticulato, intima florendi tempore haud raro solum evoluta, lobulis sparsis dentibusque crebrioribus mino-

ribus intermixtis, angustis, ± curvatis instructa, apice brevi—sat magno integro, acuto.

Scapi inferne pallidi, superne ± colorati, glabri v. apice leviter araneosi.

Involucrum parvum—mediocre, obscure viride—atroviride, subnitens, basi ± ovata.

Squamæ exteriores, inferiores paucæ laxæ, lineares—lineari-lanceolotæ, sæpe sat pallidæ, superiores late—anguste ovato-lanceolatæ, sæpe leviter falcato-curvatæ, acuminatæ, apice obtuso—obtusiusculo, parum coloratæ, ± adpressæ, supra sat dilute, subtus obscure virides v. atro-virides; interiores lineari-lanceolatæ, apice ± obscure purpureæ—piceæ.

Calathium obscure croceum, 45—50 mm. latum, radians.

Ligulæ marginales planæ—subplanæ, extus stria obscure sed lucide purpurea notatæ, omnes dentibus ± obscure atropurpureis.

Antheræ polliniferæ (v. polline fere carentes).

Stylus virescens, stigmatibus virescentibus.

Achenium dilute olivaceum v. olivaceo-stramineum, in superiore parte acute spinulosum et tuberculatum, cæterum parce tuberculatum—læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum v. latius, pyramide 0,75—1 mm. longo, conico-cylindrico, sæpe basi bispinulusoso, rostro 7,5—8 mm. longo.

Torne lpm.: Njutunfjället (H. DT), Vassitjåkko (T. WESTERGREN), Riksgränsen (M. FLODERUS), Torne träsk (O. VESTERLUND). — *Lule lpm.:* Kvickjock, sluttningen af Vallivare (TH. WOLF); Kama (T. VESTERLUND). — *Jämtland:* Storlien (FR. LÖNNKVIST); Ånn (C. F. SUNDBERG); Ovikens s:n, Glen (H. DT). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Midtåkläppen ofvan snödrifvorna rikligt (M. ÖSTMAN); Ösjövålen (H. DT); Tändåns strand (M. ÖSTMAN), Tänndalen (H. DT); Funäsdalen (M. ÖSTMAN); Ljusnedal flerstädes, Vallarne (M. ÖSTMAN); Hede s:n, Tåssåsen i björkregionen på sluttningen af Tåssåsfjället (H. DT).

Norge: Tromsö a., Maalselven, Hattavarre (A. LANDMARK); Dovre, Knutshö (M. SONDÉN); Drivstuen på stranden af Sprenbäcken, Kongsvold (A. ARRHENIUS). — Ryfylke, Suldal (O. DAHL); Gudbrandsdalen, Hedalen, Hovde och Ridderspranget (C. STÖRMER).

T. purpuridens DAHLST. är mycket nära besläktad med *T. obtusatum* DAHLST. och är, då den endast har inner- och mellanblad utvecklade vid blomningen, ytterst svår att skilja från den

samma. Med afseende på sina ytterblad är den dock lättare skild. Bladflikarna äro betydligt bredare än hos *T. obtusatum* med högt hvälfd rygg, som än småningom, än med svagt afbrott öfvergår i den nedåt- eller utåtriktade spetsen (hvarigenom flikarna ofta bli bredt klolika) eller, isynnerhet hos de yttre, med mera tvärt afbrott är skild från den tämligen långa, utstående, eller till och med uppåtböjda spetsen. Hos en del blad öfvergår denna lobform i en nästan triangulär med kort spets. Ändloben är spjutlik eller oftare triangulär, ofta t. o. m. rhomboidisk med skarpa och korta basallober och spetsig eller tillspetsad. Hos motsvarande exemplar af *T. obtusatum* har ändloben kort trubbad eller t. o. m. något rundad spets med mera utstående, bättre afskilda och mindre spetsiga sidolober. De öfriga loberna äro kortare än hos *T. purpuridens* med mindre hvälfd, ofta till och med något insvängd rygg samt mindre spetsiga. Loberna äro dessutom i genomsnitt färre. Inbuktningen mellan tvenne lober blir hos *T. obtusatum* äfven bredare med rundad botten, då däremot hos *T. purpuridens* loberna bilda en trubbig eller spetsig sällan vid själfva basen afrundad vinkel med hvarandra. Båda arterna äro äfven hvarandra mycket lika med afseende på de inre bladen, men hos *T. obtusatum* äro hos dessa blad de större tänderna glesare, mera utstående eller på bladets öfre del till och med något uppåtriktade, hvaremot de hos *T. purpuridens* sitta tätare och äro mera nedåtriktade samt mera tydligt klolika. Hos den förra är den hela spetsen bredare med mera konvexa sidor, hos den senare är den längre med rakare sidor.

På frukterna skiljas dock de båda arterna alltid väl från hvarandra. *T. obtusatum* har ljust tegelröda eller rostgula frukter, *T. purpuridens* däremot mer eller mindre smutsigt halmgula med något olivgrön anstrykning.

Hos *T. obtusatum* har korgen en mörkt saffransgul färg, och är glesare, kanske mest till följd af de oftast starkt rännformiga blommorna och hos dessa är det färgade bandet purpurviolett, stötande i gråviolett, hos *T. purpuridens* är korgen af något ljusare färg och ser mera tät ut genom de mera platta kantblommorna, hvilkas strimma isynnerhet upptill är mera lysande purpurfärgad.

Hos *T. obtusidens* hafva bladen ofta, åtminstone delvis, tydligt ehuru ljust röda medelnerver, hos *T. purpuridens* äro dessa bleka eller brungula. Den senare är utan tvifvel äfven

nära besläktad med *T. medioximum* DAHLST., hvilken den mycket liknar i anseende till holken och de mörkt purpurspetsade ligulæ, men från hvilken den är väl skild genom sina bleka nerver, det sammanhängande färgade bandet på ligulæs utsida samt genom sina upptill bredare och mera taggiga, mot det längre näbbet mera tvärt afsatta frukter.

T. medioximum n. sp.

Folia sat obscure viridia, vulgo sat longa, subglabra v. subtus parce, supra sparsim v. interiora præsertim secus nervum crebrius araneoso-pilosa, sæpe præsertim interiora passim secus nervum dorsalem, haud raro secus nervos laterales et passim in pagina superiore maculis parvis—sat magnis irregulariter purpureo- v. atropurpureo-tincta, petiolis sat anguste alatis, medio sordide violaceis, margine pallidis, nervo mediano inferne v. pro max. parte lucide purpureo, extima et exteriora sat angusta, elongate lanceolata v. elongate ovato-lanceolata, lobis paucis (3—4) latis—latissimis, brevibus, deltoideis, apicibus leviter patentibus—retroversis, acutis, ut plurimum integris, lobo terminali mediocri—sat elongato, hastato—sagittato, lobulis lateralibus sat brevibus, retroversis—patentibus, acutis, lobulo mediano integro, marginibus leviter convexis—sat rectis, acuto—acuminato, intermedia magis obovato-lanceolata, paucilobata, inferne sparsim subulato-dentata, superne lobis latis, inferioribus in margine superiore ± denticulatis, superioribus sæpius integris, apicibus retroversis —patentibus, lobo terminali, brevi, lato, ± hastato, lobulis lateralibus parvis, sæpe patentibus, latis, lobulo terminali integro, marginibus convexis—sat rectis, acuto—acuminato, intima v. fere omnia ± late obovato-lanceolata, dentibus longioribus, sparsis, curvatis, minoribus irregulariter intermixtis sæpius prædita, apiec brevi, lato, integro, marginibus ± convexis.

Scapi elongati, inferne pallidi—sordide vinosi, superne magis lucide vinosi—purpurei, glabri—subglabri.

Involucrum mediocre, humile, latum, ± atroviride, basi ovato-truncata—truncata.

Squamæ exteriores, infimæ paucæ lineares—lineari-lanceolata, sæpe pallidæ, in apicem angustum sensim protractæ, laxæ, superiores erectæ—adpressæ, anguste—latiuscule ovato-lanceo-

latæ, angustissime marginatæ, sæpe denticulatæ, superne præsertim in margine et ad apicem obtusiusculum—obtusum ± purpurascentes, supra sat dilute virides, subtus ± atro-virides; interiores plerumque latiuscule lineares, in apice obtuso sæpe lacerato vulgo obscure purpureæ, interiores pauce acutiores, omnes ± atrovirides, leviter pruinose.

Calathium magnum, 50—60 mm. latum, valde radians, subcroceum.

Ligulæ marginales extus stria, vulgo obsoleta, olivaceo-purpurea, medio vulgo ± evanescente et in nervis solum conspicua, prope apicem magis lucide purpurea et conspicua notatæ, dentibus ligular. interiorum ± aurantiacis v. fulvis, ligular. marginalium magis purpureis, sæpe atropurpureis.

Antheræ ± polliniferæ.

Stylus virescens, sat excedens, siccus obscurus.

Achenium ± stramineo-olivaceum, apice ipso breve et parce spinuloso, angustum, apice sensim in pyramiden brevem, conicum abiens, c. 4,5 mm. longum, vix 1 mm. latum, pyramide 0,5 longo, rostro 7—8 mm. longo.

Härjedalen: Tännäs s:n, Midtåkläppen (M. Östman).

Norge: Röros prstg., Glommens kraftstation (M. Östman).

Denna art intar en egendomlig mellanställning mellan *T. spectabile* Dahlst. och *T. purpuridens* Dahlst. Om den förra erinrar den i hög grad i anseende till bladfärgen, de lysande röda bladskaften och medelnerverna, de inre bladens form och tandning samt den mörka blomfärgen, men den är väl skild genom de oftast rikligt uppträdande purpurbruna fläckarna på bladens öfversida, de fåtaliga breda loberna med föga hvälfd eller nästan rak med medelnerven nästan parallell rygg och oftast utstående, vanligen korta spetsar, mörkare, något pruinösa holkar med mycket smala, nedre ytterfjäll, större mera radierande korgar med svagt utpräglad, på midten nästan försvinnande eller endast på nerverna framträdande färgad strimma på kantblommornas utsida, samt utbildadt pollen. Frukten afviker genom endast upptill sparsamt utbildade taggar och därigenom att dess spets långsamt öfvergår i det mycket korta, koniska näbbet. Hos *T. spectabile* är frukten upptill bredare och gröfre taggig samt öfvergår mera hastigt i det korta men tydligare näbbet.

Om *T. purpuridens* Dahlst. erinrar den mera i sina helbladigare former och i anseende till de yttre, mycket smala,

samt ofta bleka holkfjällen samt de mörka utskjutande stiften med sina långa märken och de m. el. m. starkt purpurfärgade brämtänderna.

Med *T. eximium* DAHLST. är närvarande art kanske närmare besläktad än med *T. spectabile* DAHLST. Den påminner särskildt om den förstnämnda i anseende till de få och långa loberna med utstående spetsar äfvensom till ändlobernas form, men är väl skilld till holken med sin tvära bas och de nedre mycket smala ytterfjällen samt genom de på undersidan svagt färgade ligulæ och förekomst af pollen. *T. eximium* har jämförelsevis smal äggrund bas, breda ofta bredt hvitkantade, vackert äggrunda till äggrundt lancettlika ytterfjäll, på undersidan starkt färgade kantligulæ, mörkare blomfärg och saknar oftast pollen.

T. eximium n. sp.

Folia obscure viridia, nitentia, glabra v. subtus parce, supra sparsim v. in nervo mediano et in fol. interioribus in tota pagina paullo crebrius articulato-pilosa, in pagina superiore præsertim in fol. interioribus sparsim et vulgo sat inconspicue maculata, petiolis sat angustis et inferiore v. maxima parte nervi mediani ± lucide purpureis, exteriora v. omnia ± obovato-lingulata parce et breve dentata, dentibus retroversis—sat patentibus, lobo terminali apice integro, marginibus convexis, obtusiusculo, exteriora et intermedia ± late—anguste ovato-oblonga—ovato-lanceolata, parce lobata, lobis 2—5, latis—latissimis, brevibus, inferioribus brevissimis, marginibus superioribus integris—subintegris, v. lobis inf. parce denticulatis nunc ± convexis, apicibus brevioribus, leviter retroversis—sat patentibus, nunc marginibus magis rectis, cum nervo fere paralellis, apicibus ± patentibus, omnibus dorso integro, lobo terminali mediocri—sat magno nunc magis acuto, hastato, marginibis magis rectis, lobis lateralibus patentibus v. interdum subporrectis, nunc magis sagittato, lobis retroversis, marginibus magis convexis, breve acuto; interiora lobo terminali majore, lobis magis denticulatis et margine superiore magis convexo, intima ± obovato-oblonga sat crebre lobulata, margine superiore convexo, dentato—longe dentato dentibus minoribus intermixtis, inferioribus ± retroversis, superioribus magis patentibus, apice brevi integro, sat acuto, marginibus ± rectis—convexis.

Scapi folia ± superantes, ± lucide—obscure purpurei, glabri v. apice sparsim—densiuscule araneosi.

Involucrum mediocre, ± atroviride, nitens, basi angusta —latiuscula, eximie ovata.

Squamæ exteriores laxe adpressæ, ± ovatæ—ovato-lanceolatæ, acuminatæ, acumine obtuso—obtusiusculo, purpurascente, vulgo late et conspicue fere ad apicem albide v. pallide marginatæ, sæpe denticulatæ et in marginibus superioribus haud raro ± purpurascentes et ciliolatæ; interiores minus obscure atrovirides, apice ± obtuso ± purpurascentes.

Calathium magnum, 55—60 mm. latum, sæpe valde radians, subcroceum.

Ligulæ marginales c. 3 mm. latæ, extus stria lata, interdum passim solum ad nervos limitata, lucide et intense purpurea notatæ, dentibus ligul. exteriorum atropurpureis, interiorum aurantiacis.

Antheræ polline carentes v. polliniferæ.

Stylus luteus, superne livescens, stigmatibus sat obscuris, magnis.

Achenium superne spinulosum, cæterum ± tuberculatum v. inferne leviter tuberculatum, nondum maturum c. 3,5 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide 0,5 mm. longo conico, rostro c. 7 mm. longo.

Jämtland: Enaforsholm (C. F. SUNDBERG).

Norge: Ostfinmarken, Bunæs (TH. M. FRIES), Varanger, Aldjok (TH. M. FRIES), Algaschvarre i Tanen (FR. AULIN). — Kaafjord (AASEN). — Porsangerfjord (O. DAHL). — Nordland: Bodö (SCHLEGEL & ARNELL); Lurö prstg., N. Svolver (O. DAHL); Helgeland, Dönna, Dönnes (O. DAHL), Solvær (O. DAHL). — Trondhjems a.: Tromsö prstg. Röros, Glommens kraftstation och Brækken (M. ÖSTMAN). — N. Bergenhuus a.: Kinn (A. LANDMARK); Y. Holmedal, Lister (A. LANDMARK), Engebohaugen (A. LANDMARK), Florö (A. LANDMARK). — Jotunfjeldene, Gjendehalsen (C. STÖRMER). — Lom, Sula (N. MOE). — Ryfylke: Suldal, Bleskestadsmoen och Havernaasnibba nära Bleskestad (O. DAHL). — Valders supra terminum Betulæ (M. N. BLYTT). — Gudbrandsdalen, Skjæna i Seil (M. N. BLYTT). — Sæterdalen, Bykle (A. BIRKELAND). — Hardanger: Strandebarm, Ljonæs-vaag m. fl. st. (T. LILLEFOSSE); Dysvik i skog (S. K. SELLAND); Granvin, Gjærmundstrædet, Seim vid Granvinsvand, Eide och Kjerland på våta lokaler

(S. K. SELLAND), Eideshagane (S. K. SELLAND); Lavik, Værholmen (J. HOLMBOE); Varaldsö s:n, Varafjeldet 450 m. s. m. (S. K. SELLAND); Fosse, Nordvik (J. HOLMBOE); Klybe, Os (J. HOLMBOE); Odda nära Blaavatn, 1000 m. s. m. (S. K. SELLAND).

Ehuru mycket nära besläktad med *T. spectabile* DAHLST. och mången gång i habitus rätt lik denna är *T. eximium* DAHLST. dock i naturen och äfven i herbarier ganska lätt skild. I motsats mot *T. spectabile* har den mera glänsande, ljusare gröna blad med färre mycket breda men låga lober, som hos smalbladiga former få utstående, hos bredbladiga former mera nedåtriktade mycket korta lobspetsar. De nedersta loberna äro vanligtvis mycket låga och lobspetsarna reduceras hos dessa ofta till smala spetsiga tänder. De öfre loberna äro på sin rygg alldeles otandade, de nedre svagt tandade, alla med svagt konvexa eller med medelnerven nästan jämnlöpande kanter. Ändfliken varierar från spjutlik och kortare med rakare kanter och skarpare spets till pillik och ofta ganska lång (ofta nästan jämnbred) med konvexa kanter och kortspetsad eller trubbad med nedåtriktade kortare lobspetsar. Hos yngre exemplar eller hos individ från våt lokal blir den senare bladformen öfvervägande och bladen bli på dylika lokaler till och med ofta alldeles hela med mycket glest ställda små tänder. På öppen lokal äro sällan egentliga innerblad utvecklade vid blomningen, men på skuggigare lokal, i högre gräs och liknande platser inträder blomningen ofta först sedan dessa utvecklats och enbart äro förhanden. Dessa blad likna mycket motsvarande blad hos *T. spectabile*, och i denna gestalt äro båda arterna mycket svårskilda. Till holken är emellertid skillnaden rätt tydlig. *T. eximium* har i regel mörkgröna, ej sällan svartgröna (ytterst sällan ljust gröna) holkar med vanligen smalt äggrund bas och få breda, äggrunda till äggrundt lancettlika, löst tilltryckta ytterfjäll med jämnt konvex kant. Dessa äro upptill hastigt hopdragna i en tydligt afsatt smalare eller bredare trubbad spets samt äro oftast bredt, alltid tydligt hinnkantade och upptill ofta starkt cilierade. Fjällspetsen är vanligen m. el. m. mörkt purpurfärgad och denna färg sträcker sig ibland ett stycke ned utefter fjällets rygg och sidor, aldrig ned till basen.

Hos *T. spectabile* är holken kortare och bredare, oftast

mycket ljust grön till olivgrön med bredare, mera tvär eller bredt äggrund bas. De nedersta ytterfjällen äro ofta tämligen smala, de öfre bredt till smalt äggrundt lancettlika, något köttiga, något kupiga och mera fast tryckta till de inre fjällen samt icke hinnkantade eller äga endast vid basen en svag hinnkant. De äro sällan tillspetsade utan afsmalna småningom i den tämligen breda och trubbade spetsen. Denna är alltid ljust purpurfärgad, och färgen utbreder sig nedåt utefter fjällets kanter ett längre eller kortare stycke, ej sällan ända ned till basen.

Hos *T. eximium* är korgen gles med långa kantblommor, hos *T. spectabile* tätare eller svagt radierande.

T. spectabile har normalt talrikare, ända till 6 bladlober, som äro mindre breda men högre med djupare inskärning mellan sig och med oftast högt kullrig rygg och nedåtriktade spetsar, hvarigenom de bli m. el. m. klolika. Tandningen är också öfverallt rikare, dock äro de allra öfversta loberna oftast helbräddade. Ändfliken är kortare, mera utpräglادt pillik utom på en del af de yttre bladen, där den blir m. el. m. spjutlikt-triangulär.

Anm. Då jag i mina tidigare anteckningar ej skiljde *T. eximium* och *T. spectabile* från hvarandra, kan jag ej afgöra, till hvilken af arterna följande lokaler höra. Jag anför dem emellertid, då exemplar förvaras i de skandinaviska universitetsherbarierna, men för närvarande ej äro mig tillgängliga.

Finland: Lapp. kem., Kolari (HJ. HJELT & R. HULT).

Norge: Dovre (ELISABETH EKMAN), Drivstuen ofvan björkreg. (A. F.); Standalsheim (M. N. BLYTT); Aalesund (TH. M. FRIES); Suldal, lierna ofvanför Nordmark (O. DAHL).

T. spectabile DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Om skandinaviska Taraxacum-former; Bot. Notis. 1905. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 15. *T. spectabile* DAHLST.

Folia obscure gramineo-viridia, nitentia, 4—7 lobata, subtus sparsim araneosa, supra præsertim interiora sparsim —sat crebre pilis crassis articulatis obsita, petiolis angustis et nervo mediano obscure sed lucide purpureis, emaculata

v. interdum maculis minutis—parvis, raris adspersa, in angulis loborum sæpe atropurpureo-colorata, extima pauca, sub anthesi vulgo emarcida, ± lingulata, parce dentata v. lobulato-dentata, obtusiuscula, exteriora lobis 4—5 latis, deltoideis, inferioribus in margine superiore subrecto sat crebre denticulatis, apicibus retroversis—subpatentibus, superioribus margine superiore integro, magis convexo, apicibus retroversis—patentibus, acutis, lobo terminali mediocri, ± hastato v. interdum subrhomboideo, lobulis lateralibus ± patentibus v. etiam subporrectis, acutis, integro v. subintegro, acuto, marginibus sat rectis, intermedia anguste —latiuscule lanceolata, sat longa, 5—7-lobata lobis approximatis, latis—latiusculis, deltoideis et ob marginem superiorem ± et sæpe valde convexum ± hamatis, apicibus retroversis, acutis, inferioribus in margine superiore sæpe crebre et breve—longiuscule dentatis—subulato-dentatis, superioribus margine vulgo magis convexo, integro, lobo terminali mediocri—sat magno, sagittato, integro, marginibus sæpe valde convexis, ± acuto—acutiusculo, interiora magis integra, anguste—late obovato-oblonga, lobis brevibus, valde convexis, in marigne superiore dentatis, hamatis, lobo terminali majore integro v. basi denticulato, cordato-sagittato, v. intima fere integra dentibus longioribus, minoribus intermixtis, curvatis prædita, apice brevi—sat longo, vulgo integro, acuto—obtusiusculo.

Scapi folia æquantes v. ± superantes, ± vinose colorati v. apice basique sordide purpurei, glabri v. superne leviter araneosi.

Involucrum mediocre—sat magnum, sat latum, dilutius —obscurius olivaceo-viride, basi late ovata—ovato-truncata.

Squamæ exteriores, inferiores paucæ sat angustæ, reliquæ ovatæ—anguste ovato-lanceolatæ, sensim in apicem latum—angustum, obtusum attenuatæ, rarius inconspicue acuminatæ, apice et in marginibus sæpe usque ad basin et interdum totæ ± dilute et sæpe lucide purpureæ, adpressæ; interiores magis læte virides, lineari-lanceolatæ, apice purpureæ.

Calathium 40—55(—60) mm. latum, sat plenum—leviter radians, subcroceum.

Ligulæ marginales latæ, subtus stria lata, lucide rubropurpurea notatæ, dentibus dilute purpereis v. fulvis.

Antheræ polline carentes, rarius polliniferæ.

Stylus luteus v. livescens, stigmatibus virentibus, longis.

Achenium ± fusco-olivaceum, apice ± breve spinulosum, cæterum leviter tuberculatum, inferne ± læve, 4—4,5 longum, 1 mm. latum, pyramide 0,5—0,7 mm. longo, late conico, rostro 7—8 mm. longo.

Torne Lpm., bibäck till Abiskojoki (K. P. HÄGERSTRÖM). — *Ångermanland:* Tåsjö s:n, Löfviken (R. F. FRIESTEDT & C. P. LÆSTADIUS). — *Jämtland:* Åreskutan, Mörvikshummeln (TH. C. E. FRIES; K. A. TH. SETH); Renfjället (H. DT.); Bergs s:n, Hofverberg på stranden af Storsjön (J. LAGERKRANZ); Klöfsjö s:n, Klöfsjö by, våt äng vid Kvarnbäcken (H. DT.); Ovikens s:n, Bydalen (C. F. SUNDBERG). — *Medelpad:* Stöde s:n, Kärfsta, Ulfsjön och Böle (C. A. NORDLANDER); Attmar s:n, Torringen (E. COLLINDER). — *Härjedalen:* Storsjö s:n, Ljungdalens by och Ängesvallen vid Torkelstöten, på sank slåttervall (H. DT.); Nordhögen, vägkant (H. DT.); Helagsfjället, Östra Helagsskaftet på blottad mark efter snödrifva (H. DT.); Annåfjällen s. sluttningar (H. DT.); Axhögarna, Myrvallen, fuktig äng, östra sidan vid bäckar straxt under snödrifvorna i fjällreg. (H. DT.); Midtåkläppen vid snödrifvan öster om toppen (M. ÖSTMAN), Buskvallen (H. DT.); Tännäs s:n, Ösjövålen, i bäckar från snödrifvor (H. DT.); Hamrafjället, Hamravallarna, fuktiga sänkor i öfre björkreg. (H. DT.); Tännäs by (M. ÖSTMAN) och Tänndalen (H. DT.); Funäsdalen, Grindesvallen vid Ormaruet, mellan Ormaruet och Häckleberget, i skog på sumpiga stigar, Lillåsvallen vid Häckleberget (H. DT.); Funäsdalens by i slåttervall (H. DT.); Funäsdalsberget, våt lokal i granregionen (H. DT.), Röstberget (M. ÖSTMAN); Ljusnedal, flerstädes på våta ängar i mängd (M. ÖSTMAN), Ljusnedals östra källa (M. ÖSTMAN), norr om kyrkan (M. ÖSTMAN), Vallarne flerstädes (M. ÖSTMAN); Linsells s:n Böleberget, våta skogsstigar (H. DT.). — *Dalsland:* Gunnarsnäs s:n, Hjulsängen fuktig ängsmark (P. J. ÖRTENGREN); Dalskogs s:n, Famshed och Bäcke s:n, Torpane vid kanten af en liten å (P. A. LARSSON).

Norge: Trondjems a., Röros prstg., Brækken (M. ÖSTMAN), Trondhjem, Graakallen (O. DAHL); Dovre (ELISABETH EKMAN), Kongsvold vid stranden af Sprenbäcken (A. ARRHENIUS); Lille Elvedal och på Trondfjeld (FR. LANGE),

— Sæterdalen, Urdvasheia i Hyllestad i björkreg. (A. Röskeland), Bykle, Ivarsnut (A. Röskeland), Fröinesæter i Heistad (A. Röskeland). — Ryfylke, Suldal, Bleskestadssæteren (O. Dahl & B. Lynge). — Hardanger: Strandebarm, Ljones-vaag (T. Lillefosse). — Lister och Mandals a., Vennesla, Vigeland (A. Röskeland). — Brattbergs a., Telemarken, Rauland, i fjällreg. (S. K. Selland); Masfjordens pstg., Sandnes s:n, G. Audvik (T. Lillefosse).

England: Derbyshire, Shilley (in herb. W. Linton).

Formen med pollen är anträffad på följande ställen: *Norge:* Dovre (Elisabeth Ekman); Ryfylke, Suldal, Bleskestadssæteren (O. Dahl & B. Lynge). — Hardanger, Granvin, Nyastöl, 590 m. s. m. (S. K. Selland), Strandebarm, Risa, Kolhaugen och Ljones-vaag (T. Lillefosse).

Från den mycket nära besläktade *T. eximium* Dahlst. är *T. spectabile,* oaktadt sina många likheter, väl begränsad. Med afseende på bladen framträda de karaktäristiska skillnaderna främst hos mellanbladen. Dessa äga liksom de öfriga bladen ett större antal lober än hos *T. eximium,* som äro mindre breda men längre och skilda af djupare inskärningar samt hafva högt hvälfd öfverkant, som småningom öfvergår i den skarpa nedåt- eller t. o. m. inböjda spetsen. Härigenom erhålla de en utpräglad klolik form. Flikarnas öfre rand är dessutom med undantag af de öfverstas betydligt rikare tandad än hos *T. eximium* Dahlst. Ändfliken är nästan alltid utpräglad pillik, vanligen af medelstorlek och har oftast starkt konvexa sidor. Innerbladen äro sällan så hela som hos *T. eximium,* utan de äga vanligen korta på sin öfre högt konvexa rand tandade och krökta lober, som äro mycket tätt sittande. De yttre bladen hafva ändlober, som mycket erinra om dem hos vissa smalbladiga former af *T. eximium.* De äro nämligen spjutlika eller hafva något uppåtriktade flikar, alla med m. e. m. vigglik bas, hvarigenom de bli mera rhomboidiska. De öfriga loberna äro däremot mera deltoidiska, mera utstående och smalare än hos *T. eximium.* Dessa blad uppträda, ehuru sällan, hos en del individer i öfvervägande antal. Holken är alltid bredare och kortare med bredare bas samt af ljusare grön färg än hos *T. eximium.* Särdeles karaktäristiska äro de ljusa, i spetsen och ett stycke ned efter kanterna ljust och lifligt purpurfärgade ytterfjällen, hvilkas sidor småningom sammanlöpa i en smalare eller bredare

trubbad spets och endast undantagsvis äro tydligt tillspetsade.

Korgen är äfven i genomsnitt mindre och tätare än hos *T. eximium* med ljusare och lifligt färgade band på kantligulæ's yttersida.

Bredbladiga former erinra rätt mycket om den sannolikt närbesläktade *T. stictophyllum* men skiljas genom mörkare, i regel ofläckade blad med mera krökta lober och mörkare blomfärg m. m., och smalbladiga exemplar äga ej sällan lika utprägladt klolika lober som hos *T. unguilobum*, från hvilken de dock lätt skiljas genom helt olika holkar, större korgar, mörka stift och olivgula frukter.

Former med utveckladt pollen äga i regel alltid, om än sparsamma fläckar på bladens öfversida, hvaremot dylika hos öfriga individ äro ytterst sällsynta.

Förekomsten af denna art i Dalsland är af särdeles stort intresse. De angifna fyndorterna utgöra artens sydligaste inom utbredningsområdet. Lokalerna äro m. el. m. myrartad mark vid kallbäckar i skog. I Sverige ligga de närmaste lokalerna i Härjedalen, i Norge i Telemarken. Såväl lokalernas beskaffenhet som deras sydliga läge antyda ovedersägligen, att vi här ha att göra med reliktlokaler, som beteckna, att arten haft en forntida större och mera sammanhängande utbredning. Hela gruppens utbredning är för öfrigt rent nordisk. Vissa former af densamma, såsom *T. spectabile* och *T. nævosum*, *croceum*-gruppens former etc. förekomma äfven i de skottska och nordengelska fjällen, på Shetlandsöarna, Hebriderna och Färöarna, såsom de båda förra, samt på Island och Grönland såsom *croceum*-former m. fl., äro allmänt representerade i hela Fennoskandias fjällområde, men upphöra snart öster om Hvita hafvet. Då dessutom, efter hvad man hittills känner, inga till denna grupp hörande former eller nära besläktade äro kända från Alperna eller Europas fjälltrakter i öfrigt, är det antagligt, att vi här ha att räkna med ett för det skandinaviska fjällområdet säreget element och sannolikt af preglacialt ursprung, som efter istiden stannat längst kvar med sydliga relikter i västra Sverige och sydliga Norge. Det är möjligt, att vi äga flera andra växtarter med samma historia. Däremot är jag benägen antaga, att vi på vår västkust och i södra Norge äga flera arter, hvilka äro af rent alpint ursprung,

exempelvis Viscaria alpina och Alchemilla alpina, Hieracium macrolepideum m. fl. Hit höra sannolikt äfven flera Taraxacum-arter.

T. stictophyllum n. sp.

Folia sat læte canescenti-viridia, subtus subcæsia, lata v. latiuscula, in pagina superiore plerumque ± maculata, subtus pilis tenuibus, sparsis, in nervo mediano crebrioribus, supra pilis sparsis—densiusculis, articulatis, crassioribus, in fol. interioribus sat crebris obsita, petiolis angustis v. latioribus, subalatis, pallidis v. vinosis, ut plurimum secus latera nervi coloratis, nervo mediano in inferiore v. pro maxima parte sordide, rarius magis lucide purpureo v. vinoso, haud raro solum ad latera purpureo v. vinoso, exteriora florendi tempore vulgo emarcida ± ovalia, integra, obtusa, dentibus latis, brevibus, sparsis, retroversis prædita, sæpe lata, interdum maximam partem rosulæ formantia, exteriora ± lata ovalia—elongate obovato-lanceolata, lobis valde approximatis, inferioribus angustissimis, parvis, acutis, subulato-dentatis, superioribus latis—latissimis, brevibus—sat longis, vulgo valde retroversis, margine superiore ± convexo, denticulato—fere integro, lobo terminali deorsum sat indeterminato, sat longo et lato, obtuso—breve acuto, prope apicem in utroque latere dente singulo, triangulari prædito, cæterum integro, interiora, florendi tempore sæpe prævalentia, lobis latis, acutis, brevibus v. longis, crebris, ± retroversis(—sat patentibus), margine superiore ± convexo, plerumque (lobis summis exceptis) subulato-dentato, lobo terminali mediocri—longo, sæpe magno, sagittato, integro v. basi sparsim dentato, sæpe ad medium in utroque latere dente singulo instructo, intima ± obovata—obovato-oblonga, inferne lobulata, lobis crebre dentatis, sæpe valde retroversis, superne lobulis v. dentibus longioribus, minoribus parvis intermixtis, retroversis prædita v. in toto margine dentibus longioribus et minoribus retroversis irregulariter alternantibus obsita, apice ± longo, vulgo inferne ± irregulariter dentato, superne et pro majore parte integro, acuto—obtusiusculo.

Scapi folia æquantes v. ut plurimum superantes, inferne ± pallidi, superne ± sordide vinosi, glabri v. apice araneosi.

Involucrum sat dilute et ± olivaceo-viride, mediocre—sat magnunm, breve, crassiusculum basi ± late ovata.

Squamæ exteriores sat obscuræ, adpressæ—erecto-patentes, latæ—latiusculæ, ovatæ—ovato-lanceolatæ, breve—longiuscule acuminatæ, acumine angusto—sat lato, obtusiusculo—obtuso, ± purpurascente, marginibus plerumque conspicue pallide—albide marginatæ, superne sæpe usque ad medium ± lucide purpurascentes et ciliolatæ, subtus sat obscure virides, supra læte virides; interiores lineari-lanceolatæ, dilute virides, apice ± atro-purpureæ.

Calathium magnum, 50—60(—65) mm. latum, sat radians, sat obscure luteum.

Ligulæ marginales latæ, extus stria rubropurpurea, lata notatæ, lig. dentibus purpurascentibus—fulvis.

Antheræ polline repletæ.

Stylus ± virescens, siccus valde obscurus, stigm. longis.

Achenium olivaceo-stramineum, superne ± acute spinulosum, cæterum tuberculatum, inferne leviter tuberculatum—læve, 3,1 mm. longum, 1,25—1,3 mm. latum, pyramide 0,75—1 mm. longo, conico, rostro 10—11 mm. longo.

Norge: Hardanger: Granvin, Granvinsvandet, Eide i en trädgård, Nedre Spilde, torr backe, Övre Spilde i äng, (KJERLAND); Vikor: Norheim och Kældestad, på vägkant; Jondal: Skutevik och Berge i Törviksbygden (S. K. SELLAND); Strandebarm, Linga (S. K. SELLAND); Tangeraas-os och Ljones-vaag, Lillefosse, Otternes och Röen, Röslien (T. LILLEFOSSE). — Os, Haljem och Klybe (J. HOLMBOE). — Ryfylke, Suldal, Bleskestadsmoen (O. DAHL och B. LYNGE). — Söndhordland: Stordöen, Seminarhaven (O. NESTAAS).

T. stictophyllum utmärker sig genom sina ljust grågröna, på öfversidan vanligen rikligt fläckiga, oftast mycket breda blad med breda, starkt nedåtriktade flikar, ljusa holkar med vanligen tilltryckta eller snedt uppåtriktade, breda tillspetsade och hinnkantade ytterholkfjäll samt stora, ej särdeles mörka korgar med mörka långa märken och rikligt utveckladt ljusgult pollen. Bladen variera mycket till bredd och inskärningarnas djup. Hos en del yngre eller på våt lokal växande individ äro bladen särdeles breda. De yttre äga oval form med glesa nedåtriktade tänder och trubbig spets samt öfvergå småningom eller oftare omedelbart i de

mellersta, m. el. m. omvändt äggrunda till bredt ovala bladen, som äro af ett mycket karaktäristiskt utseende genom de på nedre tredjedelen befintliga små spetsiga och riktligt tandade loberna, ofvan hvilka bladet hastigt eller plötsligt tilltar i bredd. Den öfre delen af bladet äger tätt sittande, breda och starkt nedåtriktade lober, af hvilka de nedersta oftast äro större än de öfriga, hvarigenom ett utpräglad afbrott mot bladets nedre del uppkommer. Den öfre delen får härigenom utseende af en ofantligt stor tandad och flikad ändlob. Innerbladen äro hos former med dylik bladform vanligen ojämnt tandade af längre och kortare, starkt bakåtriktade tänder.

Exemplar från friskare lokaler sakna vanligen de nyssnämnda ovala ytterbladen. Deras innerblad äro mera utdragna, rikt flikade af breda m. el. m. långa och oftast starkt bakåtriktade lober. Gärna bli äfven hos dessa blad något af de nedom midten sittande lobparen starkare utveckladt än de nedanför befintliga, oftast smalare loberna. Loberna äro hos dessa blad genom djupare och bredare inskärningar tydligare afskiljda från hvarandra, utan att några egentliga interlobier härigenom uppstå. Lobens öfre rand varierar från m. el. m. hvälfd till nästan rak eller på de mellersta loberna till och med något insvängda och är utom på bladets öfversta parti alltid tämligen rikligt tandad af kortare eller längre, m. el. m. syllika tänder. Ändloberna äro stora och breda samt ofta långa och utpräglad pillika, helbräddade eller ofta ofvan midten med ett par motsatta tänder. Innerbladen äro hos dessa former vanligen ej så hela som hos de bredbladiga, utan äga låga, tandade, nedåtriktade lober. Stundom anträffas exemplar med smalt lancettlika blad och kortare samt glesare lober.

De smalbladiga formerna med mera kullriga lober erinra rätt mycket habituellt om *T. spectabile*, men skilja sig genom bladfärgen, fläckigheten och de bredare, ej klolika loberna samt genom de tydligt tillspetsade ytterfjällen, hvilka genom sin form och sin oftast mycket tydliga hinnkant i hög grad erinra om fjällen hos *T. eximium*.

T. hypochæris n. sp.

Folia læte prasino-viridia, sat conformia, subtus pilis tenuibus, sparsis, supra pilis articulatis, sparsis—crebrioribus,

in nervo dorsali (præsertim in fol. interioribus) sat crebris obtecta, petiolis sat pallidis, sæpe secus latera nervi vinosis v. pallide vinosis, ± alatis, nervo mediano pallido v. inferne pallide vinoso, exteriora parva ± lingulata, sparsim—sat crebre dentibus brevibus, patentibus, inæquilongis, anguste triangularibus, ± curvatis prædita, exteriora et intermedia ± obovato-lanceolata, ad basin ± dilatata, dentibus sat longis (inferne longioribus), patentibus, sparsis, anguste deltoideis, acutis, minoribus intermixtis, summis magis triangularibus prædita, apice sat longo et sat lato, integro, ad medium in utroque latere dente brevi, triangulari instructo, cæterum integro, marginibus leviter convexis, interiora et intima dentibus sat longis, crebris, inferioribus angustis, patentibus, acutis, superioribus latioribus, magis curvatis, minoribus crebris intermixtis, obsita, apice ut in præcedentibus, sæpius autem latiore.

Scapi folia ± superantes, ± vinose colorati, glabri v. subglabri, superne ± araneosi.

Involucrum dilute olivaceo-viride, ± pruinosum, breve, crassiusculum, basi ± ovata.

Squamæ exteriores longæ, reflexio-patentes—sat reflexæ, paucæ erecto-patentes, ± ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, leviter acuminatæ, acumine sordide purpurascente v. vix colorato, ± obtuso, ± marginatæ et superne ciliolatæ, subtus ± olivaceo-virides, supra glaucovirides; interiores e basi sat lata cito in apicem longum, acumine ipso ± obscure purpureo, attenuatæ.

Calathium 45—55 mm. latum, sat radians, sat obscure luteum.

Ligulæ marginales sat latæ, extus stria olivaceo-purpurea, sæpe in nervis solum evoluta notatæ.

Antheræ polline repletæ.

Stylus virescens, siccus obscurus, stigm. longis.

Achenium olivaceo-stramineum, apice crebre et acute spinulosum et leviter tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum v. læve, 3,5 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, pyramide 1 mm. longo, cylindrico, rostro 9—11 mm. longo.

Norge: Hardanger, Granvin vid Eide, på stenig älfbrant, Skielven i ur (S. K. Selland).

Denna art har ett synnerligen karaktäristiskt utseende genom sina särdeles likformiga tunglika till omvändt äggrundt-lancettlika blad, som äro hela, m. el. m. trubbiga eller kortspetsade med kort helbräddad, nedtill af ett par korta triangulära

tänder begränsad spets, men för öfrigt äro tandade af längre och smala, deltoidiska till svagt klolika, m. el. m. rätt utstående tänder med smärre tänder emellan sig, samt genom ljusa holkar med utprägladt blågrön anstrykning och långa, vanligen snedt nedåtriktade ytterfjäll.

Till bladrosetten påminner den i hög grad om Hypochæris radicata.

Bladbasen är vanligen bred och ofta starkt utvidgad ofvan det vanligen korta bladskaftet. Medelnerven och bladskaften äro föga eller icke färgade eller mer eller mindre vinröda.

Arten har flera beröringspunkter såväl med *T. stictophyllum* som med *T. nævosum*. Om den förra erinrar den till holkens och korgens färg samt till frukten, om den senare till de långa fjällen samt om dess helbladiga former till bladen. Frukten är nästan alldeles lik den hos *T. stictophyllum* såväl till färg som storlek och bredd samt beväpning, men den afviker genom något längre, smalt cylindriskt, ej bredt koniskt näbb och något kortare spröt.

T. firmum n. sp.

Folia obscure et sordide prasino-viridia, carnosula, firma, sicca ± cartilaginea, rare—sparsim et molliter araneosa, plerumque ± lingulata—obovato-lanceolata, petiolis ± alatis, in nervo mediano sordide—sat lucide vinosis, nervo mediano inferne, rarius usque ad medium fusce—sordide vinoso, rarius magis lucide sed obscure rubro-violaceo, cæterum pallido, extima v. interdum fere omnia ± lingulata—spathulata, subintegra, rare dentata v. lobis brevibus, deltoideis—triangularibus, integris, v. inferioribus minute denticulatis, apice v. lobo terminali integro ± obtuso—acutiusculo, marginibus ± convexis, exteriora et intermedia latiora, lobis ± latis, inferioribus sæpe latissimis, humilibus, in margine superiore, subrecto v. ± convexo ± crebre et minute denticulatis, apicibus ± patentibus—retroversis, ± hamatis, acutis, superioribus minus latis et longioribus, in margine superiore, magis convexo minus dentatis—subintegris, apicibus ± patentibus, sæpe hamatis, interdum ± porrectis, acutis—acutiusculis, lobo terminali triangulari—subrhomboideo, brevi—sat magno et lato, sæpe sat elongato,

hastato—sagittato, integro v. supra lobulos laterales, breves, ± patentes, deltoideos—triangulares, acutos in utroque latere dente singulo, angusto prædito, marginibus subrectis—convexis, ± acuto, interiora fol. præced. simillima, vulgo autem magis dentata, intima sat lata, ± obovato-lanceolata, dentibus longis, curvatis, minutis, crebris intermixtis v. lobulis sat angustis mediocriter longis ± hamatis, in margine superiore grossius dentatis, apice brevi integro v. lobo terminali breviore—longiore, latiusculo—sat lato, inferne ± denticulato, superne integro marginibus ± convexis, acuto.

Scapi folia ± superantes, inferne pallide vinosi—sat lucide violascentes, cæterum ± vinosi, subglabri—sparsim v. superne crebrius araneosi.

Involucrum breve, crassum, mediocre—sat magnum, ± pruinosum, basi late ovata—truncata.

Squamæ exteriores erecto-patentes v. ± patentes, haud raro ± adpressæ, extimæ pauceæ fere lineares, fere subulatæ, cæteræ ± ovato-lanceolatæ, sat longe acuminatæ, apice ± obtuso—obtusiusculo, obscure purpureo, cæterum superne in marginibus, sæpe etiam in superiore parte ± obscure purpureæ, anguste sed sat conspicue marginatæ, dorso ± obscure olivaceo-virides, supra leviter glauco-virides, sæpe etiam fusco-violascentes; interiores latiusculæ, e basi latiore in apicem obscurum, atro-purpureum, ± laceratum attenuatæ, inferne v. totæ ± corspicue pruinosæ.

Calathium magnum, 45—55 mm. latum, plenum, interdum leviter radians, obscure luteum.

Ligulæ marginales sat latæ, planæ, extus stria lucide rubro-purpurea notatæ, ligularum dentibus ± purpurascentibus—fulvis.

Antheræ polliniferæ v. polline carentes.

Stylus luteus, stigmatibus ± livescentibus.

Achenium obscure olivaceo-stramineum, apice breve spinulosum et squamulato-tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum v. læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum v. latius, apice abrupte in pyramiden conicum, 0,75 mm. longum abiens, rostro 8—10 mm. longo.

Jämtland: Storlien och Enafors (C. F. Sundberg), järnvägslinjen i närheten af Enafors (C. F. Sundberg). — *Härjedalen:* Axhögarnas södra sluttningar mot Midtådalen, i björkregionen (H. Dt.); Midtåkläppen (M. Östman), Busk-

vallen (H. Dt.), Ösjövålen (H. Dt.); Ormaruet, på Lillåsvallen och Grindesvallen (H. Dt.); Hamrafjället, fuktiga till våta ängar i öfre och nedre björkregionen allm. (H. Dt.); Tänndalen i gräsvallar och på gårdsplaner (H. Dt.); Funäsdalen (M. Östman), Funäsdalsberget (H. Dt.), Röstberget (M. Östman), Ljusnedal, Sörmon m. fl. st. (M. Östman), Vallarne rikl. (M. Östman); Hede s:n, Tåssåsen (H. Dt.).

Norge: Trondhjems a., Rösos prstg., Glommens elektricitetsverk nära Aursunden, Tamnäset i Aursunden samt Brækken, Borga bro (M. Östman), Aursunden (C. Olssen).

Utan tvifvel är denna art mycket nära besläktad med *T. nævosum* Dahlst., hvilken den stundom rätt mycket liknar genom bladens och bladflikarnas form och de stora pruinösa holkarna. Från densamma skiljes den sig i allmänhet utan svårighet utom genom bladformen genom de fasta och något köttiga, efter torkning styfva och ofta nästan broskartade bladen, som hafva en m. el. m. orent grågrön färg och alltid sakna fläckar, samt genom bredare och kortare holkar med utstående eller nästan lika ofta m. el. m. upprätta till tilltryckta ytterholkfjäll, äfvensom genom tätare korgar af mörkare gul färg och mera lifligt rödfärgade band på kautligulæ's utsida. Bladen variera rätt mycket till bredden och inskärningarnas djup. De yttre bladen eller hos individ växande på våta lokaler de flesta äro m. el. m. hela med ytterst glest tandade sidor eller med föga framträdande lober samt i allmänhet smala. I allmänhet äro dock loberna väl utvecklade, deltoidiska och mer eller mindre breda, på bladets nedre del bredare och lägre än på dess öfre. De nedre loberna äro vanligen rikt tandade, de öfre mindre tätt tandade till otandade. På de inre bladen äro ej sällan alla loberna m. el. m. rikligt och ofta långt tandade. Lobernas öfre ränder äro m. el. m. raka till konvexa (det senare hufvudsakligast på de öfre loberna) och lobspetsarna äro på de nedre loberna mera nedåtriktade, på de öfre mera utstående och afsatta från lobryggen samt ej sällan (åtminstone ändlobens sidolober) t. o. m. uppåtriktade, isynnerhet hos blad med kort ändlob. Hos individ från friskare lokaler eller odlad mark äro lobspetsarna och tänderna mera utdragna och vanligen m. el. m. klolikt krökta. De inre mera hela eller med korta, krökta lober försedda bladen äga alltid dylika väl utpräglade lobspetsar och tänder. Hos en del tidigt på öppen mark

blommande individ bli flikarna smalare, mera utstående och få konvexa öfversidor samt utåt- eller uppåtriktade lobspetsar samt erhålla därigenom en särdeles stor likhet med motsvarande individ af *T. nævosum.* Ändloben är hos bredbladigare eller helbladigare former oftare pillik än spjutlik och tämligen bred med konvexa sidor samt har ofta ett par små tänder ofvan sidoloberna. Hos individ med djupare flikade blad äro de yttre bladens ändlober ej sällan små, triangulära eller t. o. m. rhomboidiska och de inre bladens hafva ofta ofvan sidoloberna flera klolika tänder på hvardera sidan.

Holken utmärker sig genom sin bredd och genom sin m. el. m. tvära bas samt därigenom, att den är mycket tydligt pruinös, isynnerhet på innerfjällens nedre partier. På friska lokaler bli ytterfjällen m. el. m. utstående, på våta lokaler bli de löst till ganska fast tilltryckta till de inre samt m. el. m. brunaktigt eller rödviolett anlupna. Dylika individ erinra rätt mycket om *T. spectabile*, från hvilken de likväl äro lätt skilda genom ljusare blomfärg, mera grågrön bladfärg, mindre röda medelnerver samt i allmänhet äfven genom närvaro af pollen.

T. nævosum Dahlst.

H. Dahlstedt in C. H. Ostenfeld: Additions et corrections to the list of the Phanerogamæ and Pteridophyta of the Færöes. Botany of the Færöes, vol. III, 1908 (Separate copies issued Nov. 1:st, 1907).

Folia sat læte prasino-viridia, subtus subcæsia, vulgo sat angusta, elongata, multilobata, subtus parce—sparsim araneosa, supra sparsim araneosa v. fol. interiora pilis crassis, articulatis crebrius obtecta, petiolis ± latiuscule alatis et nervo mediano pro max. parte ± lucide purpureis, in tota pagina plerumque valde maculata, extima parva, lingulata, lobis latiusculis, brevibus, deltoideis—subtriangularibus, dorso ± convexo integro—parce denticulato, lobo terminali brevi, obtusiusculo—rotundato, integro v. basi dentato, exeteriora et intermedia anguste lanceolata—oblongo-lanceolata, rarius obovato-lanceolata, lobis crebris, inferioribus v. plurimis latiusculis, brevibus, deltoideis, apicibus retroversis, superioribus

v. omnibus subtriangularibus, dorso ± convexo, apicibus patentibus usque porrectis, inf. ± dentatis, summis integris, v. lobis omnibus ± elongatis, inferioribus in margine superiore, sæpe valde convexo ± longe dentatis, dentibus cum apice lobi vulgo paralellis, summis magis integris, apicibus loborum nunc leviter retroversis nunc ± patentibus usque ± porrectis, brevibus—sat longis, lobo terminali brevi, ± lato, sagittato—hastato triangulari usque rhomboideo, mediocri—parvo, integro, interiora magis obovato-lanceolata, interdum sat lata, lobis brevioribus et latioribus, in margine superiore magis dentatis, lobo terminali majore et latiore, marginibus magis convexis, inferne sæpe ± dentato, intima subintegra—integra, lobulis brevissimis v. dentibus majoribus dentibus minoribus crebris intermixtis, patentibus, apice curvatis prædita, apice brevi, triangulari integro.

Scapi folia æquantes v. ± superantes, basi apiceque ± dilute—obscure vinosi, glabri v. superne ± araneosi.

Involucrum magnum, plerumque longum, gracile, ± obscure olivaceo-viride et sæpe ± pruinosum, basi ± ovata—subtruncata.

Squamæ exteriores erecto-patentes—patentes, ± sigmoideo-curvati, paucæ v. plurimæ interdum ± erectæ, subadpressæ, laxe spiraliter dispositæ, latiuscule—anguste lanceolatæ, acuminatæ, supra medium squ. interiorum adtingentes, anguste et inconspicue marginatæ, apice ± obscure purpureæ, supra dilute virides et sæpe ± vinosæ, subtus obscure virides, nonullæ sub apice breve callosæ; interiores late—anguste lineari-lanceolatæ, in apicem angustum, obtusum, ± obscure purpureum attenuatæ.

Calathium magnum, 50—60 mm. latum, radians, obscure luteum.

Ligulæ marginales longæ, latiusculæ, extus stria lata rubro-purpurea notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus virescentibus, longis.

Achenium fusco-stramineum, superne crebre spinulosum, cæterum ± tuberculalatum—fere læve, 3,5—4 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide 0,75—1 mm. longo, anguste conico-cylindrico, basi sæpe bispinuloso, rostro (8—)9—10 mm. longo.

Torne lpm.: Abisko station vid järnvägsbanken (M.

SONDÉN). — *Västerbotten:* Bygdeå (H. FAHLANDER). — *Ångermanland:* Sollefteå, på naturlig vall, Borgnipan, Västanbäck och Billsta (C. PLEIJEL); Nordingrå, Edsätter (E. COLLINDER); Härnösand; Häggdånger; Rogsta. — *Jämtland:* Enafors; mellan Enafors och Ånn; Ånn—Gefsjön ö. om Trängböle bro (C. F. SUNDBERG); Dufed (C. F. SUNDBERG); Åresjön nedom Åre station (C. BRANDEL); Klocka (C. F. SUNDBERG); Östersund (H. FAHLANDER); m. Östersund och Odensala, på järnvägsdoseringen (C. F. SUNDBERG); Ovikens s:n, Glen (H. DT.); Klöfsjö, flerstädes (H. DT.); Hammerdal (O. OHLIN). — *Medelpad:* Indals s:n, Ön, Kärfsta (E. COLLINDER). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Midtåkläppen, Midtåvallen (M. ÖSTMAN), Buskvallen (H. DT.), Ösjövålen, i bäckdal i björkreg. invid en snödrifva (H. DT.), Hamrafjället kring Hamravallen, talrikt (H. DT.), Tännäs, Tänndalen, på dikeskanter och i fodervallar (H. DT.), Tännäs by (M. ÖSTMAN), Funäsdalen på Röstberget samt på åkerrenar och vägkanter m. fl. st. (M. ÖSTMAN); Ljusnedals s:n i skog, flerstädes, Vallarna (M. ÖSTMAN); Linsells s:n, Glöte, Flutäkten vid Nolåsen på våt äng (H. DT.); Hede s:n, Tåssåsen, vid en bäck i björkreg. på sluttningen af Tåssåsfjället (H. DT.); Lillherrdal, flerstädes (M. ÖSTMAN) — *Dalarne:* Älfdalen, Klitten och Gåsvarf (G. SAMUELSSON).

Norge: Finmarken, Alten, Bosekop (A. LANDMARK); Junkerdalen (M. SONDÉN). — Tromsö a.: Tromsö, på tång vid hafsstranden (G. PETERS), Maalsnes, Maalselven (A. LANDMARK), Lenvik, Finsnes (A. LANDMARK). — Nordland: Alster, Sandnessjöen (O. DAHL, H. JOHNSEN), Hindö, Lödingen (H. JOHNSEN), Östvaagö, Kabelvaag—Svolver (H. JOHNSEN), Bodö (SCHLEGEL & ARNELL), Brönnöy prstg. Brönnösund, Kvalöen, Torgö, Torghatten och Mossöen (O. DAHL); S. Helgeland; Dönna, Skagalandet (O. DAHL). — Trondhjems a.: Röros prstg., Brækken (M. ÖSTMAN). — Hardanger: Strandebarms s:n, G. Röen, Röslien (T. LILLEFOSSE); Granvin: Eide, Övre Spilde, på lera, Nedre Vatsenden på berg (S. K. SELLAND); Lösefjeld, Lillefosse (T. LILLEFOSSE); N. Bergenhuus a.: Florö (A. LANDMARK). — Lindaas prstg. Austreims s:n, Rangvær (T. LILLEFOSSE); Byskje, Voss och Helgum, Os (J. HOLMBOE). — Österdalen, Koppang (FR. LANGE).

Färöarna: Syderö nära Kvanhauge (J. HARTZ och C. H. OSTENFELD).

För öfrigt har jag sett exemplar af denna från ett par lokaler i norra *Skottland.*

Från den mycket närbesläktade *T. nævosiforme* DAHLST. utmärker sig *T. nævosum* DAHLST. genom ljusare gröna, mera i blågrönt dragande blad med talrikare, kortare lober, hvilkas lägre eller högre hvälfda, öfre kant med ett mer eller mindre skarpt afbrott öfvergår i den utåtriktade, ej sällan uppåtriktade kortare eller längre lobspetsen, samt genom den mindre, tämligen breda, vanligen spjutlika till triangulära eller till och med rhomboidiska (sällan pillika) ändloben med utåt eller uppåtriktade sidoflikar. Hos blad med m. el. m. uppåtriktade flikar få dessa ej sällan en ganska utpräglad triangulär form. Bladen äro i allmänhet långa och smala samt äro på frisk gräsmark slakt nedliggande. Yngre exemplar och individ från mera öppen mark få ofta kortare och tätare lober, som på bladets nedre del hafva mera rak eller svagt hvälfd, småtandad rygg och nedåtriktade spetsar, på den öfre delen däremot mera hvälfd, helbräddad rygg och utstående spetsar, samt mera trubbad ändlob med konvexa sidor. I gräs eller på frisk mark bli loberna smalare och ofta längre och de nedre få på sin öfre kant 2—3 par långa smala, med den utåt- eller uppåt-riktade spetsen parallella tänder. De öfre bli m. el. m. helbräddade och ändloben blir ofta ofvan midten insvängd och utlöpande i en kort trubbad spets.

I skugga och på våta lokaler bli bladen upptill bredare samt få bredare och kortare flikar och stora, mera trubbade ändlober med konvexa kanter.

På näringsrik mark, ruderatplatser och liknande lokaler erhåller den ofta särdeles långa lobspetsar och tänder, hvarigenom den gör ett helt främmande intryck.

Vanligen är bladens öfversida rikligt purpurfläckad. I skugga och bland högt gräs försvinna ej sällan fläckarna till större delen eller framträda endast otydligt.

Holken är särdeles karaktäristisk, lång och tämligen smal, upptill ljus och m. el. m. tydligt pruinös. De yttre fjällen sitta i en lös spiral såsom hos *T. præstans* LINDB. FIL., äro snedt uppåtriktade eller m. el. m. utstående och ungefär från midten bågformigt böjda med uppåtriktad spets. Något eller några af fjällen, på våta lokaler större delen, kunna ej sällan vara uppåt-

riktade och löst tilltryckta. Korgen är ovanligt stor med glesa, långa starkt radierande yttre ligulæ. Frukten är något mindre än hos *T. nævosiforme* och öfvergår mindre tvärt i det smalare koniska näbbet.

T. nævosiforme n. sp.

Folia sat obscura, prasinoviridia, in tota pagina valde maculata, subtus sparsim araneosa, supra, præs. interiora crebrius pilis crassiusculis articulatis pilosa, petiolis ± angustis, alatis, medio vinosis v. purpureis, nervo mediano p. max. p. ± lucide purpureo, exteriora pauca (v. in spec. juvenilibus plurima) ± lingulata, lobis latis, brevibus, paucis convexis, integris—subintegris v. inferioribus ± denticulatis, lobo terminali sat longo—mediocri, ovato, integro, marginibus convexis, obtusiusculo, intermedia ± late—anguste obovato-lanceolata, lobis latis—latissimis, brevibus—sat longis, deltoideis et hamatis, dorso valde convexo, in lob. inf. crebre et ± longe subulato-dentato, in lob. superioribus parcius dentato—integro, apicibus brevibus—sat longis, retroversis, acutis, lobo terminali ± sagittato, magno, marginibus ± convexis, integro v. basi interdum parce denticulato, acuto—acuminato, interlobiis nullis v. brevibus, parce denticulatis, interiora in omnibus lobis magis denticulatis, loborum apicibus brevibus—sat longis, lobo terminali majore, sæpe magis dentato, intima florendi tempore vulgo haud evoluta, v. in aliis speciminibus interdum omnia, ± obovato-oblonga, subintegra—integra, lobulis brevissimis dentibusve longioribus, dentibus minoribus retroversis, acutis, crebris intermixtis prædita, apice ± brevi, integro, acuto—acuminato.

Scapi crassi folia ± æquantes—longe superantes, basi sat pallidi, cæterum ± sordide purpureo-vinosi, glabri v. apice ± araneosi.

Involucrum magnum, crassum—crassiusculum, sat longum, basi plerumque ± lata, truncata, ± olivaceo-viride, pruinosum.

Squamæ exteriores ± patentes—reflexo-patentes, interdum erecto-patentes, anguste—late ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, sæpe sat conspicue marginatæ, supra plerumque glaucovirescentes et sæpe ± vinosæ, subtus obscure olivaceo-virides, sursum im marginibus et in apice lucide—sat obscure purpureæ, plerumque breve corniculatæ v. callosæ; interiores latiusculæ,

dilutius olivaceo-virides, pruinoseæ, apice ± lato, obtuso, sæpius valde lacerato eximie purpureæ, nonnullæ sub apice corniculo brevi, obscuro instructæ.

Calathium magnum, ± radians, 50—55 mm. latum, sat obscure luteum.

Ligulæ marginales latæ, extus stria, inferne olivaceo-purpurea, superne rubro-purpurea notatæ, dentibus ligul. exteriorum ± purpureis, lig. interiorum ± fulvis.

Stylus luteus v. lutescens, stigmatibus leviter livescentibus.

Antheræ ± polliniferæ.

Achenium olivaceo-stramineum, superne valde spinulosum, cæterum crebre tuberculatum v. basi sublæve, c. 4 mm. longum, 1,3 mm. latum, pyramide 1 mm. longo, conico-cylindrico, rostro 9—10 mm. longo.

Norge: Finmarken, Vardö (H. LINDBERG); Nordland: Brönnöy prstg., Brönnösund och Kvalöen (O. DAHL); Brudalen, under Strömfjeld ofvanför Barstad (O. DAHL); Velfjorden vid Strengevand och Granaasen i Storbörja (O. DAHL).

Denna art är utan tvifvel mycket nära besläktad med *T. nævosum* DAHLST., om hvilken den habituellt mycket erinrar, och hvilken den i hög grad liknar till holken. Från den senare är den dock väl skild genom bladens särdeles karaktäristiska och alldeles afvikande flikighet. De utmärka sig nämligen genom stora, breda, i sin öfre kant starkt konvexa, genom den nedåtriktade, skarpa spetsen starkt klolika flikar och stor pillik helbräddad, spetsig ändflik med m. el. m. men oftast starkt konvexa sidor och hvassa nedåtriktade lobflikar. Loberna äro därjämte färre än hos *T. nævosum*, hos hvilken de i allmänhet äro kortare och smalare med hvälfd rygg och afsatt utestående spets, och hos hvilken de ofta antaga en mera triangulär form. Samma skillnad förekommer hos ändloben, som hos *T. nævosum* är betydligt kortare. Bladen äro hos *T. nævosiforme* i genomsnitt bredare och, som det af pressade exemplar synes framgå, af mera grågrön färg. De äro alltid rikligt fläckiga. Holken är något gröfre med i allmänhet bredare ytterfjäll, som i regel äro mera utstående. Eljest är den, liksom korgen, förvillande lik den hos *T. nævosum*.

Helbladiga exemplar erinra något om *T. hypochæris* DAHLST., men äro lätt skilda genom de nedåtriktade, vid basen breda, ej utstående och jämnbreda tänderna, samt genom de lifligt röda bladnerverna.

T. præstans Lindb.

H. Lindberg: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:r 9. 1907. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:r 18, *T. præstans* Lindb. Fil.

Ångermanland: Sollefteå dalgång (L. J. Stawe). — *Jämtland:* Hammerdal (O. Ohlin). — *Medelpad:* Hässjö s:n, Sunnansjö (E. Collinder). — *Uppland:* Vällnora, Bladåkers s:n, Bennebol, Grönvik (G. A. Ringselle). — *Stockholm:* Källvägen (K. Stéenhoff). — *Värmland:* Eds s:n, Segmon (K. Stéenhoff). — *Västergötland:* Härrljunga (K. Stéenhoff). — *Bohuslän:* Marstrand, Koön nära Backudden (G. Lindström).

Norge: Nordland, Söndre Helgeland, Stamnes (O. Dahl); Söndhordland, Storöden, Aandlandsvand (O. Nestaas).

Jämför H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca, p. 69 och Västsvenska Taraxaca, p. 35.

T. rhodoneuron n. sp.

Folia saturate viridia, longa, plerumque lata, multilobata, supra sparsim, subtus præsertim in nervo mediano v. (fol. int.) in tota pagina crebrius araneoso-pilosa, petiolis sat latis, ± alatis, medio lucide purpureis, nervo mediano p. max. parte v. fere ad apicem ± lucide purpureo, extima breve deltoideo-lobata, lobis ± acutis, sat latis, dorso parce subulato-dentato, lobo terminali sat lato, sagittato-triangulari, marginibus convexis, inferne supra lobulos laterales breve et latiuscule dentatis, apice triangulari, brevi—mediocri, latiusculo, basi in utroque latere dentibus brevibus limitato, exteriora elongate lanceolata, lobis ± longis, latis, deltoideis, apicibus ± patentibus v. recurvis, dorso ± convexo, in fol. inf. ± subulato-dentato, in fol. sup. subintegro—integro, sæpius interlobiis ± latis, brevibus, subulato-dentatis sejunctis, lobo terminali ut in fol. extimis sed inferne vulgo subintegro v. supra medium utrinque 2—3-dentato, apice brevi, triangulari, integro acuto v. utrinque late 2—3-dentato—lobulato, acutiore—acuminato, interiora v. plurima magis oblonga et lata, lobis latioribus, magis approximatis et in margine superiore magis denticulatis, magis

recurvis, lobo terminali latiore et majore, parum limitato, p. max. p. integro—sat dentato, apice brevi triangulari ut in fol. reliquis, intima florendi tempore pauca evoluta, late oblonga, breve lobulata—crebre et inæqualiter dentata, lobo terminali vix v. parum limitato, majore, crebre subulato-dentato v. superne et p. maj. parte integro.

Scapi crassi, quam folia breviores v. ea æquantes, rarius superantes, ± colorati, leviter sigmoideo-curvati, glabri, superne sparsim—densiuscule araneosi.

Involucrum magnum, crassum, obscure viride, basi truncato-ovatum.

Squamæ exteriores ± reflexæ, latæ, ± lanceolatæ, apice obtuso purpurascentes, sat conspicue marginatæ, supra ærugineo-virescentes, subtus obscure virides—atro-virides, interiores latiusculæ, lineari-lanceolatæ, sat obscuræ, apice ± purpurascentes.

Calathium magnum, saturate luteum, subcroceum, sat radians, 55—65 mm. latum.

Ligulæ marginales planæ, extus stria sat lucide rubropurpurea notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus livescens.

Achenium fusco-stramineum, apice acute et breve spinulosum et tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum—læve 3,5 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide vix 0,5 mm. longo late conico, rostro 15—16 mm. longo.

Jämtland: Hammerdals s:n, Hammerdal och Mo (O. OHLIN); Åsen vid Hammerdalssjön (A. HEINER); Östersund (H. FAHLANDBR, K. STÉENHOFF), järnvägsdoseringen mellan Östersund och Odensala samt vid Änge (C. F. SUNDBERG). — *Härjedalen:* Ljusnedals s:n, Sörmon (M. ÖSTMAN).

Denna art är utan tvifvel nära besläktad med *T. præstans* LINDB. FIL., från hvilken den är väl skild genom sin betydligt gröfre växt, sina breda, fasta, mörkgröna, blad med längre och spetsigare flikar, sina stora, mörka holkar med bågformigt nedböjda, breda ytterfjäll, betydligt större korgar samt frukternas långa spröt. Särdeles karaktäristiska äro ändloberna, hvilka afslutas med en kort triangulär genom ett par korta tänder från den öfriga delen af loben afgränsad spets. Vanligen är ändloben nedanför denna spets ett kortare eller längre stycke helbräddad och först ned mot sin bas oregelbundet tandad eller

småloberad. Hos de inre bladen stiger tandningen dock längre upp mot lobspetsen. Hos *T. rhodoneuron* är denna spets utbildad hos de flesta bladen, ehuru den blir tydligast hos de mellersta och inre. Själfva ändloben är sällan väl begränsad från bladets öfriga del och består egentligen af flera tättsittande lobpar, hvilkas flikar i hög grad reducerats.

Korgen är mycket i ögonenfallande genom sin högst betydliga storlek. Den kan bli ända till 65, någon gång ända till 70 mm. i genomskärning. Till färgen är den något mörkare än hos *T. præstans* LINDB. FIL., och äger mera intensivt färgade band på kantblommornas undersida. Sprötet är längre än hos någon annan art af samma formgrupp.

T. adpressum n. sp.

Folia gramineo-viridia, ± elongata, plerumque solo adpressa, petiolis ± alatis, marginibus pallidis, medio ± roseis—purpureis, nervo mediano fere ad apicem v. saltim pro majore parte ± lucide purpureo, subtus parce, supra sparsim v. intima crebrius araneoso-pilosa, extima parva, lingulata, lobis brevibus, latis, retroversis, in margine superiore subulato-dentatis, lobo terminali ± elongato, ± subulato-dentato, obtusiusculo, exteriora anguste lanceolata, lobis paucis, brevibus, deltoideis, latis, integris v. infimis in margine superiore subulato-dentatis, intermedia et interiora lobis brevibus v. mediocriter longis latis retroversis, apicibus retroversis, sæpe hamatis—sat patentibus acutis, dorso elongato, integro v. plerumque (præsertim in lob. inferioribus) longe—longissime et sat crebre subulato-dentato, interlobiis nullis—brevibus, dentatis—integris cum dorso confluentibus, lobo terminali sagittato—hastato, sat elongato, integro, ± acuto, interiora præsertim in lobis inferioribus magis denticulata, lobo terminali majore et longiore, minus acuto, marginibus magis convexis, integris v. basi 1—2-dentatis, intima latiora, lobis magis confluentibus et magis longiusque dentatis, superne in lobum terminalem dentato-lobulatum, magnum abeuntibus v. omnia subintegra, irregulariter et ± longe subulato-dentata.

Scapi plurimi, quam folia multo breviores v. ea fere æquantes, vulgo ± sigmoideo-curvati, ± vinose colorati, glabri v. superne sparsim araneosi.

Involucra sat elongata—crassiuscula, basi ± ovata, ± dilute—obscure viridia.

Squamæ in spiram laxam dispositæ, exteriores ± adpressæ, interdum leviter erecto-patentes, sæpe sigmoideæ, extimæ paucæ, sæpe angustæ, fere lineari-lanceolatæ, relique ± ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, ± acuminatæ, obtusiusculæ, apice sæpe ± purpurascentes, anguste sed conspicue marginatæ, supra glauco-virescentes, subtus ± obscure virides, superiores supra medium involucri adtingentes; interiores latiusculæ, lineari-lanceolatæ, apice ± obscure purpurascentes.

Calathium (40—)45—55 mm. latum, radians, sublæte luteum.

Ligulæ marginales planæ, 2,5 mm. latæ, subtus stria ± obscure fusco-violacea notatæ, lig. dentibus angustis, sat longis.

Antheræ polliniferæ.

Stylus livescens, siccus sat obscurus.

Achenium ± olivaceum, superne ± spinulosum, medio tuberculato-squamulosum, squamulis apice denticulatis, inferne tuberculatum, 4 mm. longum, 1 mm. latum v. ultra, pyramide 0,6—0,75 mm. longo, late conico, rostro 11 mm. longo.

Jämtland: Enafors (C. F. SUNDBERG); Storlien i ängen mellan järnvägen och gamla Storlien (C. F. SUNDBERG); Åreskutan: 400 m. s. m., Mörvikshummeln (K. A. TH. SETH); Ovikens s:n, Bydalen (C. F. SUNDBERG). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Tänndalen (H. DT), Hamrafjället (H. DT), Funäsdalen (M. ÖSTMAN), Klasvålen (M. ÖSTMAN); Ljusnedals bruk flerstädes, Vallarna (M. ÖSTMAN).

Norge: Trondhjems a.: Röros, Aursunden på Tamneset (M. ÖSTMAN); Varangerhalvöen, Syttefjord (HANNA RESVOLL-HOLMSEN).

Denna art är utan tvifvel nära besläktad med *T. præstans* LINDB. FIL. och närstående. Om den förra erinrar den rätt mycket till holkens form och de vida, radierande korgarna samt de oftast korta bladskaften och de långt upp lifligt röda bladnerverna, äfvensom genom de i gles spiral ställda ytterfjällen, men den är lätt skild genom sina låga, oftast rikt tandade och starkt nedåt riktade lober med oftast längre och smalare, skarpa spetsar samt genom sina spjutlika eller ibland pillika, oftast långt utdragna och vanligen helbräddade ändlober. För öfrigt har den med afseende på bladen

åtskilliga likheter med flikade former af *T. spectabile* DAHLST., hvilken den äfven något liknar till unga holkarna, äfvensom med *T. Larssonii* DAHLST. Om alla dessa erinrar den äfven genom sina lysande röda medelnerver. Den är äfven mycket nära besläktad med följande art, med hvilken den ofta har en förvillande likhet till bladen, men från hvilken den är väl skild, bland annat genom sina olivgröna (ej rödgula) frukter, radierande samt ljusare gula korgar med mera grå-violett strimma på kantblommornas undersida samt genom något smalare holk med äggrund bas och smalare ytterfjäll, som stiga upp på holken i en lös spiral, nästan som hos *T. præstans*, LINDB. FIL.

T. rubiginosum n. sp.

Folia obscure gramineo-viridia, vulgo solo adpressa et sæpe valde elongata, petiolis angustis—sat alatis, pallidis v. margine pallidis, medio ± purpureis, nervo mediano fere usque ad apicem v. pro majore parte ± lucide purpureo, sparsim v. interiora et in specim. loco aperto crescentibus omnia crebrius articulate araneoso-pilosa, tenuia, exteriora lingulata, parce lobata lobis latis brevibus ± denticulatis, lobo terminali elongato ± denticulato, exteriora v. omnia anguste—sat late lanceolata, lobis latis, brevibus, deltoideis, retroversis, apicibus retroversis—sat patentibus, brevibus—sat longis, margine superiore integro usque longe et crebre subulato-dentato, nunc sat recto nunc medio ± convexo, lobis nunc approximatis nunc sat distantibus, lobo terminali sagittato—hastato, mediocriter lato—sat elongato et angustiore, breve acuto, integro, intima florendi tempore sæpe haud evoluta v. interdum plurima, sæpe omnia subintegra, latiora, acute et anguste, ± irregulariter lobulato-dentata, lobulis dentibusque sæpius retroversis, ± curvatis, apice mediocri, integro—bidentato, marginibus ± convexis.

Scapi plures, quam folia breviores v. ea æquilongi v. etiam longiores, ± sigmoideo-curvati, p. max. p. ± obscure vinosi, basi pallidiores, glabri v. apicem versus sparsim araneosi.

Involucra brevia, crassa, basi rotundata—subtruncata, obscure viridia.

Squamæ exteriores adpressæ, ± late ovatæ—ovato-lan-

ceolatæ, in apicem sat obtusum, ± purpurascentem sensim attenuatæ—acuminatæ, ± conspicue, rarius parum conspicue marginatæ, supra dilutius, subtus obscure virides vix medium involucri superantes; interiores latiusculæ, subpruinosæ, apice ipso ± atropurpureo.

Calathium 45—50 mm. latum, sat plenum, parum radians, sat obscure luteum.

Ligulæ marginalis c. 2,5 mm. late, subtus stria ± rubropurpurea notatæ, lig. dentibus sat brevibus.

Antheræ polline carentes v. parce, rarius locupletius polliniferæ.

Stylus virescens, siccus obscurus.

Achenium dilute rubiginosum, superne late et acute spinulosum, deinde ± tuberculatum, cæterum læve v. leviter tuberculatum, 4,5 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, pyramide 0,5 mm. longo, rostro 8,5—9 mm. longo.

Jämtland: Enafors, fuktig äng vid pensionatet (C. F. SUNDBERG). — *Härjedalen:* Ljusnedals s:n, Ljusnedals bruk och Vallarne (M. ÖSTMAN); Tännäs s:n, Tänndalen (H. DT), Funäsdalen (M. ÖSTMAN), Midtåkläppen (M. ÖSTMAN).

Norge: Hardanger, Röldal nedanför Hegerland i landsvägsdike (S. H. SELLAND); Trondhjems a., Röros, Glommens kraftstation vid Aursunden (M. ÖSTMAN).

Från föregående art är denna hufvudsakligast skild genom kortare holkar med mera rundad eller tvär bas, breda tilltryckta, hinnkantade, öfvervägande äggrunda ytterfjäll, något mindre samt tätare, mindre radierande korgar samt rostgula och längre, mindre rikligt taggiga frukter med kortare näbb och kortare spröt. Bladens färg är mörkare grön än hos föregående. Med afseende på bladformen är skillnaden svår att angifva. Hos bådas flikade former hafva loberna samma långt uppstigande ryggar. Hos *T. rubiginosum* äro hos dylika individ lobspetsarna oftare mera afsatta från den öfriga delen af fliken samt mera utstående eller ej sällan med något uppåtböjda spetsar. Bladen äro äfven i allmänhet hos denna art bredare och bli oftare helbladiga med omväxlande smala, korta lober och syltänder. Bäst skiljas emellertid de båda arterna på fruktens färg, korgens täthet, holkarnas form och fjällens form och längd. Medelnerverna äga hos *T. rubiginosum* samma lysande röda färg som hos de flesta öfriga med *T. spectabile* DAHLST. besläktade former.

T. unguilobum n. sp.

Folia longa, prasinoviridia, subtus leviter, supra sparsim—densiuscule araneosa, petiolis angustis, basi alatis, medio ± coloratis, nervo mediano obscure—lucide purpureo, exteriora brevia lingulata—spathulata, lobis paucis, brevibus, latis, acutis, retroversis, in margine superiore valde convexo subulato-dentatis, lobo terminali ovato-sagittato, sat lato, marginibus convexis parce et late dentatis, intermedia et interiora anguste lanceolata—anguste obovato-lanceolata, multiloba, lobis latis, brevibus, valde retroversis et sæpius eximie hamatis, ± acutis—acutissimis, inferioribus brevioribus et angustioribus, in margine superiore ± subulato-dentatis, superioribus latioribus et longioribus, subintegris—integris, lobo terminali mediocri, sagittato—ovato-sagittato, marginibus convexis, integris, acuto—obtusiusculo, interlobiis nullis—brevibus, ± subulato-dentatis, intima, rarius plurima ± elongate obovata, lobis latioribus, valde approximatis, hamatis, margine superiore valde convexo, ± subulato-dentato, lobo terminali sat magno, ± ovato-sagittato, integro, lobulis lateralibus vulgo valde hamatis.

Scapi folia æquantes v. iis longiores, erecti v. sæpius curvati, toti v. apice basique ± obscure colorati, subglabri v. præsertim apicem versus ± araneosi.

Involucrum breve, crassiusculum, ± cæsiovirescens, subpruinosum, basi ovata.

Squamæ exteriores adpressæ, inferiores perpaucæ e basi latiore ± lineari-lanceolatæ, superiores late—anguste ovatæ—ovato-lanceolatæ, acuminatæ, apice obtuso—obtusiusculo ± purpurascentes, sat late et conspicue marginatæ et in margine sæpe ± araneosæ, supra ± virescentes, subtus ± obscure virides; interiores lineari-lanceolatæ, in apicem obtusum v. obtusiusculum, ± coloratum sensim attenuatæ.

Calathium parvum, 25—30 mm. latum, plenum, obscure luteum.

Ligulæ marginales ± canaliculatæ, extus stria obscure purpurea notatæ.

Antheræ polline carentes.

Stylus luteus.

Achenium ± obscure ferrugineum, apice acute spinulosum, cæterum spinuloso-tuberculatum et a medio leviter tuberculatum—sublæve, 3 mm. longum, vix 1 mm. latum, pyramide 0,5 mm. longo, conico—cylindrico, rostro 7 mm. longo.

Norge: Hardanger, Varaldsö vid vägen till Volaheien, 150 m. s. m. (S. K. SELLAND), Strandebarm, Tangernes-os och Ljones-vaag (TORKEL LILLEFOSSE); Mangers prstg., Bo s:n, Bo (T. LILLEFOSSE); Lindaas prstg., Austreims s:n, Bangvar, Eikholen (T. LILLEFOSSE); Bergen, Sandviken (JENS HOLMBOE); Os, Klybe och Haljem (J. HOLMBOE).

Denna synnerligen egendomliga och karaktäristiska art igenkännes med lätthet genom sina breda, oftast mycket starkt klolikt böjda lober med hög konvex öfre rand, som utan tydligt afbrott nedlöper i den hvassa spetsen, genom sina korta och små holkar af något i blågrönt stötande färg med tätt tilltryckta, öfvervägande bredt äggrunda och bredt hinnkantade samt trubbigt tillspetsade ytterfjäll, genom sina små och täta korgar med gula stift, och frånvaron af pollen samt små roströda achenier.

Till bladflikarnas form och riktning erinrar den mycket om *T. retroversum* DAHLST. bland *Erythrosperma*, om hvilken den äfven påminner genom de rödaktiga frukterna, men dessa äga i motsats till förhållandet hos *Erythrosperma* mycket kort (endast 0,5 mm.), något koniskt näbb och erinra för öfrigt i så hög grad om frukterna hos *Spectabilia*, att jag anser mig böra föra arten dit. Flera andra tydligen till samma formgrupp hörande arter äga äfven m. el. m. rödaktigt färgade frukter t. ex. *T. rubiginosum* och *T. obtusatum* m. fl.

Bladen äro mycket likformiga och variera nästan endast till graden af lobernas krökning samt till ändlobens bredd och lobkantens större eller mindre konvexitet. Af *T. spectabile* förekomma på magrare lokaler ofta exemplar med förvillande lik bladform, en antydan om släktskapen mellan de båda arterna. Liksom flertalet arter af *Spectabilia* har *T. unguilobum* särdeles lifligt färgade bladnerver.

V. Vulgaria.

T. galeatum n. sp.

Folia ± saturate et amoene gramineo-viridia, subtus sparsim—densiuscule, supra (præsertim intima) pilis articulatis, ± mollibus sparsim—dentiuscule v. etiam dense vestita, petiolis augustis—sat alatis et nervo mediano pro max. parte ± lucide purpureo-violaceis, exteriora florendi tempore vulgo emarcida parva, ± lingulata, exteriora et intermedia, interdum fere omnia, ± anguste—late obovato—lanceolata basi ± angusta, ± irregulariter et longe subulato-dentata, cæterum sæpius ± profunde incisa, lobis ± approximatis v. vulgo ± distantibus, inferioribus angustis, sublinearibus, acutis, interlobiis valde subulato-dentatis, v. latioribus, humilibus, in margine superiore subulato-dentatis, apicibus longis acutis, vulgo patentibus, superioribus latioribus, in margine superiore ± convexo ± et sæpe valde subulato-dentatis, apicibus angustis, longis—longissimis, acutis, patentibus v. ± retroversis, summis sat latis, margine superiore sæpe valde convexo integro—subintegro, apicibus longis—longissimis, acutis, patentibus et sæpe resupinatis v. ± retroversis, omnibus interlobiis subnullis v. brevibus, augustis—sat latis sejunctis, lobo terminali vulgo magno—maximo, ± lato, interdum longiore magis angusto, hastato (galeato), rarius subsagittato, lobulis lateralibus longis, angustis, vulgo valde patentibus, apicibus sæpe resupinatis v. rarius ± retroversis, marginibus nunc valde convexis, apice ipso cito contracto breve acuminato v. magis rectis, apice longius acuto, vulgo integro v. interdum ad medium v. prope apicem in uno alterove latere dente majore prædito, interiora lobis etiam summis magis dentatis, lobo terminali longiore, inferne inæqualiter, anguste et longe dentato-lobulato et intima, interdum folia plurima, ± late obovato—lanceolata, nunc inferne longe dentato-lobulata, superne dentibus longioribus et brevioribus ± inæqualiter dentata, nunc usque a basin ± inæqualiter dentata, dentibus et lobulis ± retroversis, curvatis (interdum minoribus et latioribus ± patentibus), apice mediocri—brevi, ± triangulari, marginibus leviter convexis—rectis, ± acuto.

Scapi folia ± superantes, sordide vinosi—sat lucide pur-

purei, inferne sparsim—densiuscule, superne densiuscule—sat dense araneosi.

Involucrum mediocre—sat magnum, breve, ± dilute viride, basi ± ovato-truncata.

Squamæ exteriores ± oblique reflexæ—sat reflexæ, latiusculæ—sat latæ, ± lanceolatæ, supra pallide v. glaucescenti-virides et sæpe ± dilute violascentes, subtus præsertim apicem, ± dilute purpureum versus magis obscure virides—atrovirides, infra apicem ± callosæ v. breve cornutæ, interiores subobscure —dilute virides, latiusculæ, e basi latiore lineari-lanceolatæ, sensim in apicem ± atroviridem, sæpe valde obscurum et ± purpureum attenuatæ, infra apicem callosæ v breve cornutæ.

Calathium magnum, radians, ± convexum, sat obscure et amoene luteo-vitellinum, 50—60 mm. latum.

Ligulæ marginales sat augustæ, planæ v. apicem versus subcanaliculatæ, plurimæ extus concolores v. paucæ inferne vitta pallide olivaceo-violacea notatæ, superne solum secus nervos et sæpius sat inconspicue coloratæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus luteis v. leviter livescentibus.

Achenium ± olivaceum v. subumbrino-olivaceum, apice crebre et late spinulosum et tuberculatum, cæterum ± tuberculatum v. basi ± læve, 3,5—4 mm. longum, supra medium 1 mm. latum, superne in pyramiden c. 0,5 mm. longum, inferne sæpe ± spinulosum, anguste cylindricum abiens, rostro 10—11 mm. longo.

Ångermanland: Säbrå s:n, Finsvik (G. PETERS), Forsvik och Gjövik, i åker (F. PETERS); Häggdånger, Rogsta (E. COLLINDER); Nordingrå vid kyrkan, Gålnäs (E. COLLINDER); Sollefteå, Österåsen, vid uppfartsvägen till sanatoriet, Hågesta och Helgum (C. PLEIJEL), Västanbäck (C. PLEIJEL, J. E. STAWE) Tjärnmyren (J. E. STAWE). — *Jämtland:* Dufeds skans (C. F. SUNDBERG), Enaforsholm och mellan Enafors och Ånn (C. F. SUNDBERG); Åre, i kyrkängen (C. BRANDEL); Undersåkers s:n, Nyland och Ristafallet (C. F. SUNDBERG); Klocka utmed vägen förbi västra Tjärn (C. F. SUNDBERG); Östersund (H. FAHLANDER), mellan Östersund och Odensala, på järnvägsdoseringen, Änge (C. F. SUNDBERG), Hammerdal (O. OHLIN); Norderö (FR. BEHM.); Klöfsjö, Gamla gästgifvaregården (H. DT). — *Medelpad:* Indal, här den allmännaste arten, såsom på kyrkvallen, dikesrenar etc., Säter, vägkant, Micksäter (E. COLLINDER); Stöde

s:n, Kärfsta och Nygård, m. fl. st. (C. A. NORDLANDER, E. COLLINDER); Borgsjö s:n, Magdbybodarna, gräsbacke samt Lönnån och Näset (E. COLLINDER); Torps s:n, V. Näset (E. COLLINDER); Hässjö s:n, Gryttjärn, Böle och Sunnansjö (E. COLLINDER); Sundsvall (E. COLLINDER). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Lillåsvallen vid Ormaruet (H. DT), Funäsdalsberget (H. DT), Funäsdalen, Röstberget (M. ÖSTMAN), Åsen (H. DT), Hamrafjället vid Hamravallarne (H. DT); Ljusnedals bruk och Vallarna (M. ÖSTMAN); Linsells s:n, Nolåsen (H. DT).

Norge: Junkerdalen (M. SONDÉN); Störens järnvägsstation i Guldalen (A. LANDMARK); Gausdal, äng norr om sanatoriet (H. BUCH); Hadeland, Gutadalen på Randsfjords västsida, Brandbu (FR. LANGE).

Är en bland nordliga Skandinaviens vackraste och mest utpräglade arter. Genom sina vackert gräsgröna och isynnerhet inåt i rosetten af fina, ledade hår karaktäristiskt mjukhåriga, vanligen djupt inskurna blad med långa och långspetsade på öfverkanten m. el. m. rikt tandade flikar, som ofta äro skilda af korta smala tandade interlobier, samt oftast med stora spjutlika helbräddade ändflikar med utstående smala sidoflikar, genom sina lysande purpurröda bladskaft och bladnerver, tämligen ljusgröna holkar med nedåtriktade bleka ytterholksfjäll samt genom rent och vackert mörkgula, nästan äggula korgar med enfärgade eller med svagt markerad nästan otydlig strimma försedda kantblommor erhåller denna art ett särdeles utpräglad och i ögonenfallande utseende. De normalt vid blomningen utvecklade bladen hafva m. el. m. utdraget omvändt äggrundt-lancettlik form och äro vanligen mycket djupt inskurna med bredare eller smalare, ofta af smala tandade interlobier skilda, från basen mot spetsen i längd tilltagande flikar med m. el. m. hvälfd, ofta rikligt tandad öfre rand (utom hos de öfversta, som vanligen äro helbräddade) och med långa samt smala, oftast uppåtböjda spetsar. Mot bladens i allmänhet mycket smala bas öfvergå flikarna i m. el. m. långa syllika tänder. Ändfliken är i allmänhet stor och samtidigt ofta bred. Den varierar från bredare, triangulär med rakare sidor och mycket långa sidoflikar till mera långsträckt, spjutlik eller något pillik med m. el. m. konvexa sidor och utstående eller något nedåtriktade, i spetsen ej sällan starkt uppåtböjda sidoflikar. Midtfliken blir stundom nedom midten starkt insnörd. Dess sidor variera för öfrigt från tämligen starkt konvexa till

mera raka och sammanlöpa hastigt eller långsamt i en smal, tydligt afsatt udd.

Vid blomningen äro vanligen hos individ med denna bladform inga bredare innerblad utbildade. De senare äro betydligt bredare än de öfriga, antingen nedtill försedda med kortare, klolika, tandade lober och äro upptill oregelbundet tandade af längre eller kortare tänder eller hafva på sin öfre rand tandade, mycket små lober, eller äro de ända från basen inskurna på sistnämnda sätt. De sluta upptill i en längre helbräddad spets med m. el. m. konvexa kanter eller i en kortare mera triangulär med rakare kanter.

Mellan dessa helare blad och de djupast flikade förekomma emellertid såväl hos samma individ som hos olika individer många mellanformer.

De helare bladen utbildas normalt vanligen först efter blomningen men på skuggiga eller näringsrika lokaler äro de ej sällan tidigast utvecklade och oftast ensamt förhanden.

Blomfärgen är mörkare och renare gul än hos de närmaste släktingarna och denna färg framträder ännu renare genom den vanligen nästan totala frånvaron af färgad strimma på kantblommornas utsida.

T. opacum Dahlst.

H. Dahlstedt: Om skandinaviska Taraxacumformer; Botan. Notiser, 1905.

Folia sat læte—obscure canescenti-viridia, exteriora sparsim, in nervo dorsali ± dense araneosa, interiora pilis mollibus articulatis ± crebre vestita, petiolis sat angustis, pallidis v. leviter roseolis, nervo mediano p. max. p. pallido v. inferne sæpe passim pallide—magis lucide roseolo, extima florendi tempore vulgo emarcida, parva, ± lingulata, lobis inferioribus triangularibus, superioribus deltoideo-hamatis, brevibus, ± integris, lobo terminali brevi, fere triangulari, exteriora ± lanceolata, angusta—latiuscula, lobis ± latis, approximatis, ± deltoideis—hamatis, margine superiore leviter—valde convexo, inferioribus v. plurimis, interdum omnibus, in margine superiore (sæpe etiam in inferiore) ± crebre subulato-dentatis, superioribus vulgo integris, breve acutis, apicem versus magnitudine decrescentibus, lobo terminali parvo—mediocri, triangulari—hastato-sagittato, marginibus integris, ± convexis, superne in

apicem brevem, ± angustum contracto, intermedia et interiora lata, sæpe latissima, magis obovato-lanceolata, inferne ± hamato-lobata lobis ± dentatis, lobo terminali ± magno, sagittato, param ab inferiore parte folii limitato, inferne parce-crebre ± grosse dentato, apice integro, acuto, intima ± obovato-lanceolata—fere obovata, sæpe latissima, dentibus longis v. lobulis brevibus, denticulatis, curvatis, dentibus minoribus ± crebris intermixtis prædita v. interdum basi longius lobata, apice lato integro vulgo sat brevi, obtusiusculo—breve acuto, omnia nervis lateralibus crebris, arcuatis, in pagina inferiore conspicue prominentibus instructa, sæpe infra medium ± contracta et inferne denuo ± dilatata, in petiolum abrupte v. sensim decurrentia.

Involucrum breve crassum, dilute—subobscure olivaceo-viride, basi ± ovato-truncata.

Squamæ exteriores paucæ, sat longæ, ovato-lanceolatæ—late lanceolatæ, inferiores fere lingulatæ, irregulariter patentes, subsigmoideæ, ± tortæ, superiores paucæ, interdum plurimæ ± erecto-patentes, apice ± canaliculatæ et ± resupinatæ, ± rugulosæ et quasi emarcidæ, sæpe maculatæ velut fungis infectæ, supra ± glaucescenti-virides et sæpe passim dilute, rarius magis obscure violascentes, subtus olivaceo-virides et apicem versus vulgo ± sordide violascentes; interiores latæ, lineari-lanceolatæ, magis dilute virides, apice ± obscure purpurascentes, infra apicem callosæ v. breve corniculatæ.

Calathium obscure ochraceo-luteum, sat radians, 50—60 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, apice ± canaliculatæ, extus stria olivaceo-violacea, superne vulgo modo in nervis evoluta et sæpe fere evanescente notatæ, ligularum dentibus brevibus, vulgo concoloribus v. apice ipso ± obscuris.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus luteis v. subluteis.

Achenium pallide olivaceo-umbrinum, superne sat longe et acute spinulosum et tuberculatum, cæterum ± tuberculatum, basi ± læve. 3,5—4 mm. longum, 1 mm. latum v. latius, pyramide 1 mm. longo, conico—cylindrico, rostro 11—12 mm. longo.

Jämtland: Dufed vid vägen uppåt Mullfjället (O. HAFSTRÖM), Åre (C. BRANDEL). — *Härjedalen:* Ljusnedals bruk, allm. (M. ÖSTMAN).

Norge: Lille Elvedal och Österdalen, Hannestads järnvägsstation (FR. LANGE); Dovre (ELISABETH EKMAN), Kongsvold, på torra backar (A. ARRHENIUS), samt gräsbackar (C. LINDMAN); Junkerdalen, flerstädes allm. (G. PETERS, M. SONDÉN); Tromsö a., Maalselven (A. LANDMARK); Nordlanden, Bodö (HARTVIG JOHNSEN).

Särdeles utmärkande för denna art äro de af rikliga ledade spindelhår oftast starkt grågröna, fasta bladen, de egendomliga fasta till utseendet liksom vissnade eller svampangripna fåtaliga och breda oftast oregelbundet utåtriktade yttre holkfjällen samt de tämligen mörkt gula blommorna med ochragul anstrykning och gråviolett, uppåt svagt framträdande band på kantblommornas utsida.

De yttre bladen, som hos exemplar från Härjedalen och Lille Elvedal samt Österdalen i Norge oftast äro de enda vid blomningen utvecklade, hafva en m. el. m. lancettlik form med tämligen breda kortspetsade klolika och kullriga eller deltoidiska och svagare konvexa lober, som äro tättsittande och hastigt aftaga mot den vanligen föga utvecklade triangulära eller spjutlikt-pillika med konvexa kanter försedda och vid eller ofvan midten hastigt och kort tillspetsade ändloben.

Hos exemplar med fullständigt utbildad bladföljd öfvergå dessa blad inåt i rosetten oftast mycket hastigt genom mellanblad, som nedtill äga klolika flikar men något ofvan midten ofta bilda en stor nedtill tandad ändflik, i de inre nedtill antingen med korta tandade lober försedda och upptill oregelbundet klolikt tandade eller också ända till basen med omväxlande längre och talrikare kortare klolika tänder försedda bladen. Dessa innerblad kunna ofta bli mycket breda, m. el. m. omvändt äggrundt-lancettlika till nästan omvändt äggrunda och kortspetsade eller trubbade. De äro ofta, isynnerhet då de äro mycket breda, nedom sin midt något insnörda och därpå åter m. el. m. utvidgade. För öfrigt äga de ett mycket karaktäristiskt utseende genom sin rikliga och täta hårighet af mjuka ledade hår och genom sina tätt sittande bågböjda, isynnerhet på bladets undersida starkt framträdande sidonerver.

Exemplar med denna bladform förhärskande eller ensamt för handen förekomma ej i Härjedalen och sällan på nyssnämnda lokaler i Norge. Någon gång utbildas vid blomningen ett mindre antal af dessa blad. Däremot äga alla exemplar jag sett från Junkerdalen äfvensom de flesta Dovre-exemplaren enbart

denna bladform vid blomningen. I Bot. Notiser har jag uppgjort beskrifningen efter dylika exemplar. Jag kände då icke den flikade Härjedalsformen. När jag sedan anträffade den, ville jag i början ej gärna, oaktadt den stora öfverensstämmelsen i blomfärg och i holkens utbildning, sammanföra de båda formerna. Jag fick sedermera emellertid tillfälle att odla Junkerdalsformen genom frukter, hemförda af prof. M. SONDÉN. De uppkomna plantorna visade till min öfverraskning alldeles samma utseende och bladform vid blomningen som de härjedalska. Först vid blomningens slut började hos en del ett eller några få bredare och helare innerblad utvecklas. Efter afblomstringen stodo emellertid alla individen, sedan de flikade bladen afvissnat, med den för Junkerdalsformen typiska bladformen, ehuru bladen voro något bredare och kraftigare utbildade.

Det visade sig sålunda här att en och samma art på skilda punkter af sitt utbredningsområde normalt inträder i blomningsstadiet med vidt skilda bladformer, som visserligen alla tillhöra arten och i regel komma till utveckling hos de flesta individerna, ehuru under olika perioder af deras lif. Samma förhållande om ej alltid så utprägladt äger rum hos hvarje *Taraxacum*-art. Inom samma område kan samma företeelse äga rum, men här står den skiljaktiga bladutvecklingen under blomningen i nära samband med olikheter i lokalens beskaffenhet. Det är utan tvifvel i ena fallet rent klimatiska faktorer, i andra fallet lokala faktorer af likartad natur, som åstadkomma samma verkningar.

T. squarrosum n. sp.

Folia læte subcæsio-viridia, multi- (5—10-) loba, petiolis latiusculis—latis, ± alatis, pallidis v. in nervo ± coloratis, nervo mediano pallido v. passim leviter et sordide, rarius magis lucide vinoso, exteriora florendi tempore vulgo emarcida, longa et angusta, ± linearia—lineari-lanceolata, lobis ± angustis brevibus—sat longis, deltoideis, patentibus apice leviter hamatis, margine superiore leviter convexo, parce dentato, ± distantibus, lobo terminali parvo sagittato—hastato, supra lobulus laterales breves subito in apicem ± angustum attenuato, intermedia ± elongate lanceolata, lobis brevibus—sat longis v. longis, latiusculis, ± retrover-

sis—angustioribus, ± patentibus v. vulgo hamatis acutis, inferioribus in margine superiore minus convexo crebre et sat longe, superioribus in margine superiore magis convexo minus crebre dentatis, rarius subintegris, lobo terminali sat magno et sat lato—sat longo, angustiore, integro v. inferne denticulato, ± acuto—acuminato, sagittato, interiora v. interdum plurima ± obovato-lanceolata, latiora—angustiora, sat elongata, lobis brevioribus, ± angustis—latiusculis v. latis, hamatis, in margine superiore, ± convexo crebrius denticulatis, acutis, lobo terminali sæpe ± longo angusto, sagittato, supra lobulos laterales retroversos usque ad medium parce—sat crebre et irregulariter dentato, in superiore parte in utroque latere dente singulo, ± triangulari prædito, apice ipso breviore—longiore ± triangulari, integro, intima latiora, obovato-lanceolata, dentibus longis, hamatis, minoribus crebris intermixtis, v. lobulis brevibus ± retroversis hamatis, ± dentatis instructa, superiore parte nunc in pagina inferiore sensim abeunte nunc lobum terminalem elongatum, latum, inæqualiter hamato-dentatum formante, apice ipso integro triangulari, ± acuto.

Scapi crassi, folia ± superantes, ± sordide vinosi, subglabri v. præsertim superne ± araneosi.

Involucrum magnum, sat breve et crassum, sat obscure —dilute viride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores longæ, lineari-lanceolata—anguste lanceolatæ, 2—4 mm. latæ, oblique reflexæ, subsigmoideæ, apice ipso ± roseo-purpureo canaliculato et resupinato, supra ± glauco-virides et vulgo passim leviter et pallide, rarius magis obscure fusco-violaceæ, subtus ± obscure virides et sæpius magis obscure fusco-violaceæ; interiores ± dilute virides, latiusculæ, lineari-lanceolatæ, in apicem ± latum, laceratum, ± obscure et sordide violaceum angustatæ, sub apice ± callosæ v. breve corniculatæ.

Calathium sat obscure luteum, plenum, ± convexum, 45—55 mm. latum.

Ligulæ marginales planæ, latiusculæ, extus stria, superne vulgo parum conspicua, fusco-violacea notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus luteis v. sordide luteis.

Achenium olivaceo-umbrinum, in superiore parte v. fere ad basin crebre, ± breve et acute spinulosum, cæterum

± tuberculatum, 3 mm. longum, vix 1 mm. latum, pyramide 0,25—0,3 mm. longo conico, rostro 14—15 mm. longo.

Åsele lappm.: Åsele (TH. WOLF). — *Ångermanland:* Sollefteå (G. JOHANSSON), Bruket, Risöbukten, Djupön, Badhusparken (J. E. STAWE), Djupövägen, Västanbäck, Hågesta (C. PLEIJEL). — *Medelpad:* Stöde s:n, Kärfsta (C. A. NORDLANDER); Borgsjö s:n, Näset och Lönnån (E. COLLINDER); Indal, kyrkovallen, Harfvom söder, gårdsplan, Micksäter, gårdsplan (E. COLLINDER); Hässjö s:n nära Backås (K. B. NORDSTRÖM). — *Jämtland:* Ånn, väster om stationen (C. F. SUNDBERG); Undersåker, Ristafallet (C. F. SUNDBERG); Klocka, äng ofvan Klocka mellangård samt vid Öfre Tjärn (C. F. SUNDBERG); Östersund, ängen midt för nya sågen, järnvägslinjen mellan Östersund och Odensala samt vid Ånge (C. F. SUNDBERG); Norderö (FL. BEHM).; Hammerdals s:n, Fagerdal (O. OHLIN); Bergs s:n, Börtnan (H. DT). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Hamrafjället (H. DT), Funäsdalen flerstädes, Åsen och Röstberget (H. DT, M. ÖSTMAN); Ljusnedal (M. ÖSTMAN), Lillhärdal (M. ÖSTMAN). — *Dalarne:* Älfdalen, Kåtilla (G. SAMUELSSON).

Norge: Lille Elvedal och Löckens järnvägsstation (FR. LANGE); Salten—Junkerdalen, flerstädes (M. SONDÉN).

Denna art är lätt igenkänd från öfriga till samma grupp som *T. opacum* DAHLST., hörande arter genom sina särdeles ljust gröna, mångflikade blad med klolikt krökta och skarpspetsade, på öfre randen vanligen (isynnerhet nedåt) mycket fint och tätt syltandade, tättsittande flikar samt ljusa holkar med snedt nedåtriktade, på öfre sidan glaucescenta och svagt rödviolett anlupna ytterfjäll med m. el. m. rännformiga eller kupiga, m. el. m. uppåtböjda spetsar. Bladen variera rätt mycket i anseende till flikarnas längd och inskärningarnas djup. En del individ, isynnerhet tidigt blommande kunna hafva nästan enbart smala, djupflikade blad och kortare eller längre, klolika eller hos individ, växande på frisk gräsmark, mera utstående och deltoidiska, längre tandade flikar samt små till medelstora, triangulära—pillika ändflikar. Hos andra individ tillkomma färre till talrikare, uppåt oftast bredare innerblad med bredare, mera tandade flikar och längre pillika, ofta nedtill tandade ändflikar med en kortare nästan triangulär, nedtill af ett par breda små tänder från den öfriga delen afskild helbräddad spets. Innanför

dessa blad uppträda, isynnerhet hos senblommande individ nedtill kortflikade, uppåt med en lång och ofta bred och pillik, med undantag af den korta triangulära spetsen, rikligt och ojämnt tandad ändflik försedda blad och innerst nästan hela breda blad med riklig tandning af sparsammare och längre samt talrikare och kortare krökta tänder. Hos den del individ bli de inre och innersta bladen talrikare än de yttre, och mycket ofta anträffas individ, som alldeles sakna de yttre smalare och mera djupflikade bladen. För öfrigt variera bladen betydligt till bredden.

Mycket ofta äga, isynnerhet de inre bladen, särdeles hos individ från mera våta lokaler upptill mot kanterna och i spetsen en mycket karaktäristisk brunaktig anstrykning, nästan som hos *T. Kjellmannii* Dahlst., med hvilken förhandenvarande art för öfrigt rätt ofta har en stor likhet, men från hvilken den utan vidare är lätt skild genom bladflikarnas form och bladfärgen, de bredare holkarna med bredare ytterfjäll samt mörkare blomfärg. Hos de djupare flikade vårformerna äro ofta vinklarna mellan loberna och ej sällan hela bladskifvan mellan dem m. el. m. mörkfärgad. Dylika individ erhålla härigenom en rätt stor likhet med motsvarande former af *T. macrocentrum* Dahlst. Från dessa kunna de dock lätt skiljas genom den ljusare bladfärgen och de mera tätt sittande, klolika loberna med smala ej så bredt afrundade inskärningar samt kortare ändlober.

T. subopacum n. sp.

Folia firma, ± læte lutescenti-viridia, subtus sparsim, in nervo dorsali paullo densius araneosa, supra (præsertim intima etiam in pagina inferiore) pilis articulatis densiuscule—dense vestita, petiolis latis, alatis, pallidis, nervo mediano inferne pollido v. fusco, superne pallido—roseolo, sæpe in angulis loborum et in pagina inter lobos ± atroviolaceo-maculata, exteriora ± lanceolata, 5—6-loba, lobis ± et sæpe valde approximatis, latis, mediocriter longis—sat longis, deltoideis—hamatis, margine superiore ± æqualiter convexo inferioribus in margine superiore minutissime et ± crebre subulato-dentatis, superioribus in margine superiore subintegris—integris, apicibus brevibus, acutis—acutissimis, vulgo

retroversis, rarius sat patentibus, lobo terminali sagittato, brevi—sat magno, nunc supra medium ± contracto et deinde ± dilatato nunc margine magis recto—æqualiter convexo, ± acuto—breve acuminato, integro v. sæpe in uno alterove latere inferne dentibus 1—2 instructo, interiora lobis omnibus magis dentatis loboque terminali magis elongato, cæterum ut in fol. præcedent., intima ± obovato-lanceolata, apicem versus sæpe valde dilatata, inferne lobis brevibus, paucis, valde dentatis, superne lobo magno—maximo, inferne grosse dentato v. usque ad medium interdum fere ad apicem dentibus majoribus et minoribus magis crebris ± curvatis prædito, cæterum integro, in apicem ± acutum cito contracto.

Scapi folia æquantes v. superantes, ± sordide vinosi, sparsim v. præsertim apicem versus densiuscule—dense araneosi.

Involucrum sat magnum, breve, crassum, obscure—dilute viride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores ± reflexæ, longæ et latæ (usque ad 4,5 mm.), ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, ± conspicue et sæpe late marginatæ, supra glaucescenti-virides et ±, sæpe striatim et dilute violascentes, apice ± lucide purpureæ, subtus magis obscure virides et sæpius ± violascentes; interiores ± lineari-lanceolatæ, obscure—sat dilute virides, apice ± obscure—dilute violaceæ, infra apicem ± callosæ.

Calathium magnum, 50—60 mm. latum, sat obscure luteum, ± radians.

Ligulæ marginales planæ, latiusculæ, extus stria lata obscura, rubro-violacea notatæ, interiores subinvolutæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus—subluteus, stigmatibus subluteis—sordide luteis.

Achenium dilute olivaceo-umbrinum, apice acute spinulosum, cæterum ± tuberculatum v. basi fere læve, 3 mm. longum v. paullo longius, 1 mm. latum pyramide 0,75 mm. longo, conico—cylindrico, rostro 12—13 mm. longo.

Jämtland: Handöl—Kvarnen vid järnvägslinjen (C. F. SUNDBERG). — *Medelpad:* Borgsjö s:n, Hermanboda (E. COLLINDER); Ljustorps s:n, Mellbergsbäcken vid Borrbergets n. v. sluttning (K. B. NORDSTRÖM); Indals s:n, Harfvom söder, gårdsplan, Micksäter, hövall (E. COLLINDER), Liden (C. A. NORDLANDER); Sköns s:n, Flobergsudden (F. RINGIUS);

Sundsvall, Edstabäcken (E. COLLINDER), Skidbacken i skogen, högt gräs i skugga, Alnön (K. LUNDBERG); Attmar, Lindsjö (E. COLLINDER); Stöde s:n, Kärfsta (C. A. NORDLANDER).

Norge: Dovre (ELISABETH EKMAN); Hadeland, Brandbu, Brandbukampen och Rauhagen (FR. LANGE).

Denna art är lätt igenkänd genom sina ljust gulgröna blad, af hvilka de yttre äro särdeles karaktäristiska genom sina breda, på bladets nedre del mera triangulära eller deltoidiska och fintandade, på bladets öfre del mera klolika flikar med vanligen helbräddad likformigt konvex öfre rand och korta hvassa spetsar samt skarpvinkliga inskärningar mellan flikarna. Ändloberna äro m. el. m. pillika, m. el. m. stora med nästan raka till konvexa kanter och äro ej sällan på midten m. el. m. insnörda samt äro helbräddade eller äga nedtill på hvardera sidan 1—2 små tänder. Uppåt sluta de i en skarp spets eller äro hastigt och smalt tillspetsade. De inre bladen utmärka sig genom tätt sittande, kortare, på öfre kanten rikligt syltandade flikar på nedre delen af bladet och en lång, ofta mycket bred spets eller ändflik, som nedtill är m. el. m. groft och ojämnt tandad eller stundom långt öfver midten finare och tätare tandad af längre krökta tänder omväxlande med talrikare och kortare samt upptill helbräddad och hastigt hopdragen till en längre eller kortare skarp spets.

Hos tidiga exemplar äro ej sällan lobvinklarna och äfven bladskifvan mellan tvenne lobpar m. el. m. svartviolett färgade. Hos de inre bladen är ej sällan öfversidan mot spetsen m. el. m. brunaktigt anlupen liksom hos *T. squarrosum* eller *T. macrocentrum.* Korgen är vackert mörkgul, stor och vid samt radierande med ej särdeles breda på undersidan med ett mörkt rödviolett band försedda kantblommor och m. el. m. inrullade inre blommor. Ytterholkfjällen äro mycket breda, bredare än hos *T. squarrosum* och ljusa, bågformigt nedvikta. På öfversidan bli de ofta m. el. m. ljust violettröda, på undersidan mörkare. Korgen erinrar mycket om den hos *T. squarrosum,* men är något mörkare gul med bandet på kantblommornas undersida lifligare färgadt samt tydligt ända ut i tändernas spetsar. Om *T. opacum* erinrar denna art ej sällan i anseende till de yttre bladen, men loberna sitta tätare, äro bredare och mindre tydligt klolika samt äro i regel skilda af skarpa inskärningar.

Scapi folia æquantes v. superantes, ± obscure—dilut vinosi, sparsim, superne densius araneosi.

Involucrum magnum, latum, dilute olivaceo-viride, bas ± lata, truncata.

Squamæ exteriores reflexæ, longæ et latæ, lineari-lanceolatæ, levissime marginatæ, apice cochleato ± resupino, supra glauco-virides, apicem versus dilute violascentes, subtu obscure virides v. vulgo atrovirides, sub apice sæpe ± dilute purpureo cornu obtuso, obscuro præditæ; interiore dilute olivaceo-virides, e basi latiore linearei—lanceolata apice ± longo, dilatato dilute purpureæ, infra apicem callosæ v. breve et obtuse cornutæ.

Calathium sat obscure luteum, ± radians, magnum, 5 —65 mm. latum.

Ligulæ marginales sat latæ, planæ, subtus stria oliva ceo-violacea, plerumque pallida et superne sæpe solum in ne vis conspicua, notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus—subluteus, stigmatibus sordide luteis leviter livescentibus.

Achenium ± sordide olivaceo-stramineum, apice ± ac te squamuloso-spinulosum, cæterum ± tuberculatum v. ba fere læve, 3 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide 0,7—0, mm. longo, subcylindrico, rostro 12—13 mm. longo.

Västerbotten: Skellefteå, utanför kyrkan m. fl. st. (STÉENHOFF); Bygdeå (H. FAHLANDER).

Denna art utmärker sig genom sina ljust gröna bla af hvilka de flesta äga få, breda och långa flikar med lång vanligen utåtriktade eller t. o. m. uppåtböjda spetsar och m mer eller mindre rak till svagt konvex öfre rand, som är tare till glesare tandad af långa, smala, oregelbundet r tade, utstående med lobspetsen parallella eller uppåtrikta tänder, liten eller medelstor triangulärt-spjutlikt ändfl som på de yttre bladen ofvan sidoloberna är m. el. m. tand på de inre vanligen alldeles helbräddad, hos alla med m. m. konvexa sidor, som upptill hastigt bli hopdragna till kortare eller längre, mycket smal spets, samt stora lj holkar med nedåtriktade, breda ytterfjäll och små horn skott eller knölar under spetsen af såväl dessa som innerf len samt mycket stora radierande korgar med blekt gråviol

T. vestrobottnicum n. sp.

Folia læte gramineo-viridia, subtus sparsim, in nervo dorsali densiuscule araneosa, supra densiuscule—dense (intima etiam in pagina inferiore) pilis articulatis vestita, petiolis ± late alatis, pallidis, nervo mediano pallido v. ima basi rarius usque ad medium v. fere ad apicem pallide roseolo, omnia supra basin ± dilatata et in petiolum sensim descendentia, extima parva, lineari-lanceolata, florendi tempore sæpius emarcida, lobis paucis (3—4), ± latis, deltoideis, in marigine superiore ± convexo crebre, late—anguste dentatis, apicibus brevibus—longis, acutis, patentibus, lobo terminali parvo triangulari—triangulari-hastato, supra lobulos laterales acutos, patentes ± dentato, apice brevi, integro, acuto—sat acuminato, exteriora 4—5-lobata, ± late lanceolata, lobis ± latis, deltoideis—fere triangularibus, longis, superne in interlobium breve ± dentatum abeuntibus, margine superiore subrecto—sat convexo, dentibus longis, angustis, acutis, patentibus v. ± resupinatis instructo, apicibus longis—longissimis, angustis, acutis, patentibus—sat resupinatis, rarius ± retroversis, lobo terminali sat parvo, ± triangulari—hastato, supra lobulos laterales, ± patentes —resupinatos, breviores ± grosse 2—3-dentato v. in uno alterove latere rotundato-inciso, marginibus ± convexis, superne subito in apicem brevem—sat longum, angustum, sæpe fere subulatum contractis, intermedia lobis inferioribus latis, magis humilibus, crebre subulato-dentatis, apicibus ± angustis, patentibus, lobis superioribus ± triangulari-deltoideis, margine superiore leviter convexo—subrecto, ± crebre subulato-dentato, apicibus longis, patentibus, summis deltoideis, margine superiore sæpe valde convexo, integro v. inferne in uno alterove latere dente singulo, longo instructo, apicibus abrupte patentibus, lobo terminali mediocri, sat lato, ± hastato-triangulari, marginibus sæpe valde convexis, vulgo integris abrupte in apicem brevem—sat longum, angustum, ± acutum contractis, intima ± obovato-lanceolata, inferne lobis ± angustis, sæpe ± curvatis, in margine superiore crebre subulato-dentatis, superne lobo magno, dentibus ± curvatis, longis v. lobulis brevissimis, dentatis, dentibus minoribus intermixtis prædito, apice integro, marginibus convexis subito in apicem ± longum contractis.

upptill oftast blott på nerverna framträdande strimma på kantblommornas utsida.

Då bladen äro mycket flikade, äro alla eller de flesta flikarnas öfre kanter rikt och långt tandade. På mellanbladen bruka dock de öfversta flikarna vara helbräddade och afbryta skarpt från de öfriga genom sin högt hvälfda, öfre kant, som genom ett tvärare afbrott öfvergår i lobspetsen. Äfven ändfliken är hos dessa blad helbräddad med starkt konvexa sidor. Den har rätt ofta en något pillik, vanligen dock spjutlik form.

Vid Bygdeå förekommer bland den typiska formen en annan med ytterbladens flikar mycket korta och på sin öfre kant mera bredt och kort tandade samt med större mera tandad ändflik med konvexa kanter och kort spets. Innerbladen äro hos denna form betydligt helare, ofta ojämnt tandade ända till basen. Sannolikt utgöra dessa individ endast ungdomsformer af närvarande art. Holkar och korgar äro nämligen i allt öfverensstämmande med typiska, ofvan beskrifna exemplar. Arten är sannolikt besläktad såväl med *T. squarrosum* som ännu närmare med *T. subopacum.*

T. cochleatum Dahlst. & H. Lindberg n. sp..

Folia ± obscure prasino-viridia, subtus sparsim—densiuscule araneosa, supra (præsertim intima) pilis articulatis densis—sat crebris vestita, sæpius ± cochleata (cymbiformia), petiolis brevibus ± alatis, pallidis, nervo mediano pallido v. inferne roseolo, rarius ad medium v. fere ad apicem ± roseolo, nunc magis integra, extima ± lingulata, parva, parce dentata, exteriora et intermedia ± lata, linearia—lingulata, dentibus majoribus et minoribus curvatis, ± crebris v. superne lobulis brevissimus curvatis dentatis prædita, apice ± lato integro, marginibus convexis, breve acuto, interiora sæpius superne magis conspicue lobulata, apice longiore breve acuto, intima ± obovato-lanceolata dentibus majoribus et minoribus, curvatis, magis retroversis, crebris obsita, apice longiore—breviore integro, marginibus minus convexis, magis acuto, omnia præsertim exteriora infra medium sæpe ± constricta et basin versus sæpe valde dilatata, in petiolum brevem subito v. sensim descendentia, nunc et rarius magis lobata, extima ± lingulata,

sub anthesi vulgo emarcida, inferne ± integra, superne 2—3-lobata, lobis deltoideis, brevibus, acutis, ± denticulatis—integris, lobo terminali ± triangulari, integro v. inferne dentato, obtusiusculo, exteriora ± anguste lanceolata basi sat longa integra, superne 3—4-lobata, lobis deltoideis in margine superiore subrecto—sat convexo ± et sæpe grosse dentatis, apicibus patentibus, acutis, lobo terminali parvo—mediocri, subsagittato v. hastato, inferne in uno alterove latere dente singulo, sæpe sat magro prædito, sat conspicue acuminato, intermedia et interiora ± lanceolata v. ang. obovato-lanceolata, lobis 4—5 deltoideis, ± retroversis v. vulgo ± patentibus, inferioribus v. plurimis in margine leviter—sat convexo ± crebre subulato-dentatis, summis in margine superiore magis convexo minus dentatis—subintegris, apicibus ± retroversis—patentibus, acutis, lobo terminali ± hastato, ± lato, lobulis lateralibus vulgo brevioribus, acutis, fere ad medium in uno alterove latere dente singulo triangulari sæpius prædito, marginibus subrectis v. leviter convexis, ± acuto, intima ± obovato-lanceolata, inferne lobis ± retroversis, in margine superiore crebre subulato-dentatis, superne apice v. lobo magno dentibus majoribus et minoribus crebris v. lobulis brevissimis, ± dentatis, ± curvatis instructa, apice ipso breviore—longiore, marginibus subrectis magis acuto.

Scapi folia æquantes v. ± superantes, pallide—sat obscure vinosi, sparsim—densiuscule, apicem versus ± dense araneosi.

Involucrum sat magnum, breve, crassum, obscure viride—atroviride, basi ± ovato-truncata.

Squamæ exteriores ± patentes—oblique reflexæ, sat longæ et latæ, ± auguste ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, supra ± late ærugineo-virescentes, sæpe etiam ± pallide violascentes, apice dilute purpureæ, subtus ± atrovirides et apicem versus ± obscure violascentes, paucæ—plurimæ infra apicem ± callose v. breve et obtuse cornutæ, anguste sed conspicue marginatæ; interiores e basi latiore ± lineari-lanceolatæ, sensim in apicem obscurum, interdum obscure purpurascentem attenuatæ.

Calathium sat obscure luteum, ± radians, 50—55 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, planæ, extus stria olivaceo-violacea, ± pallida, superne sæpe solum in nervis prominente notatæ, interiores ± involutæ.

Antheræ polliniferæ (v. polline carentes).

Achenium dilute olivaceo-umbrinum, apice acute squamuloso-spinulosum, cæterum tuberculatum v. fere læve, 3 mm. longum, 1 mm. latum v. latius, pyramide 0,75 mm. longo, cylindrico, inferne breve bispinuloso, rostro 9—11 mm. longo.

Lule lappm.: Jockmock, kyrkplatsen (O. VESTERLUND), Ludvigsudde rikligt (N. K. BERLIN); Kvickjock (O. VESTERLUND).

Norge: S. Trondhjems a., Malvik, Hommelviken (A. LANDMARK).

Finland: Kuusamo, Ala-Kitka, Turkkila (V. KROHN).

Utmärker sig genom sina m. el. m. kupiga, mörkt grågröna, upptill på båda sidorna eller på öfre sidan ofta brunaktigt anlupna blad, som vanligen äro mycket hela, från tunglika (de yttre) till omvändt äggrundt-lancettlika (de inre) och ojämnt nedåtriktadt tandade af längre och kortare, krökta tänder eller med mycket korta tandade krökta lober och bredt midtparti, samt oftast isynnerhet de yttre mot basen karaktäristiskt utvidgade med m. el. m. hastigt i det korta bladskaftet nedlöpande bas. Mera sällan bli de flesta bladen djupare flikade med utstående eller något nedåtriktade, oftast på öfre kanten m. el. m. tandade och spetsade flikar samt med triangulärt-spjutlika ändflikar, som på de yttre bladen äro små och tillspetsade, på de inre bredare och spetsade, samt vid sin midt på hvardera sidan nästan alltid äro försedda med en kort triangulär, mera sällan längre och smalare tand. Hos helbladiga individ äro spetsarna på alla bladen m. el. m. långt ned helbräddade, på de yttre trubbade med mera konvexa kanter, på de inre m. el. m. spetsade med rakare kanter.

Holken är mycket mörkt grön med utstående till bågformigt nedåtriktade, breda, på insidan m. el. m. ljust ärggröna ytterfjäll. Stundom kunna några af de inre ytterfjällen, någon gång de flesta bli uppåtriktade. De äro alltid m. el. m. hinnkantade, stundom särdeles tydligt.

Korgen är mörkt gul, radierande med platta kantblommor, hvilkas bräm på undersidan är blekt färgadt af ett nedtill bredt band, som uppåt blir mindre tydligt och ofta är inskränkt till nerverna.

Vid odling får den vanligen öfvervägande flikade blad.

Arten är nästan samtidigt urskild af mig och Dr. H. LINDBERG i Helsingfors, hvarföre vi öfverenskommit, att gemensamt beskrifva den.

T. latipes n. sp.

Folia sat dilute prasino-viridia, exteriora glabra—subglabra v. in nervo mediano ± araneosa, interiora sparsim v. in nervo mediano densius pilis mollibus articulatis vestita, petiolis brevibus, ± alatis, pallidis v. interdum levissime roseolis, nervo mediano ± pallido v. leviter—sat lucide, interdum fere ad apicem roseolo, exteriora angusta, linearia—lingulata, in inferiore tertia v. quarta parte sæpe valde dilatata et integra v. ± subulato-dentata, basi vulgo subito in petiolum contracta, superne lobis 2—3 latis, humilibus, deltoideis, retroversis, vulgo integris v. infimis parce denticulatis, apicibus brevibus, breve acutis, retroversis—sat patentibus, lobo terminali hastato-triangulari, nunc parvo, vulgo magis triangulari, acuto—acuminato, nunc mediocri, margine magis convexo, breve acuto—obtusiusculo, lobis lateralibus brevibus, breve acutis, intima ± lanceolata—obovato-lanceolata, lobis sæpe valde humilibus, summis exceptis, in margine superiore ± dentatis, apicibus patentibus—retroversis, lobo terminali sat parvo—majore, marginibus ± convexis—subrectis, ± acuto, sæpe anguste acuminato, intima v. sæpe plurima anguste v. latiuscule obovato-lanceolata, lobulis latis—latissimis, sæpe valde humilibus, in margine superiore leviter v. rarius magis convexo ± crebre denticulatis, apicibus retroversis, curvatis, rarius patentibus, ± acutis, apice brevi—sat longo, ± lato, integro, marginibus ± convexis, acuto—acutissimo.

Scapi folia ± superantes, subglabri v. superne sparsim—densiuscule v. dense araneosi, pallide—sat lucide colorati.

Involucrum magnum, crassum, latiusculum, sat dilute olivaceo-viride, basi ± ovato-truncata.

Squamæ exteriores ± patentes—reflexo-patentes, ± arcuati, sat latæ, longæ, lineari-lanceolatæ, ± marginatæ, supra ± ærugineo-virides et sæpe ± violascentes, apicem versus et in ipso apice ± purpureæ, subtus obscure virides, apicem versus atrovirides et ± purpurascentes, infra apicem sæpe callosæ v. breve et obtuse cornutæ; interiores e basi latiore lineari-lanceolatæ, ± dilute olivaceo-virides, sensim in apicem ± dilatatum, purpureum abeuntes, infra apicem obscurum ± callosæ v. breve cornutæ.

Calathium sat obscure luteum, 50—60 mm. latum, radians.

Ligulæ marginales sat latæ, subplanæ, extus stria lata, conspicua, rubro-violacea ornatæ.

Antheræ polline carentes (v. polliniferæ).

Stylus luteus, stigmatibus subluteis v. ± livescentibus, longis.

Achenium olivaceo-straminum, apice acute et longe spinulosum et tuberculatum, cæterum læve, 3,5—4 mm. longum, vix 1 mm. latum, apice in pyramiden 0,75—1 mm. longum, anguste conicum, inferne breve spinulosum sensim attenuato, rostro 11—12 mm. longo.

Torne lappm.: Kiruna (M. SONDÉN). — *Lule lappm.:* Jockmock, Ludvigsudde m. fl. st. (N. K. BERLIN).

Utmärkande för denna art äro de oftast långa och smala bladen med breda och korta till större delen helbräddade lober med nedåtriktade eller utstående korta spetsar och oftast långt, ej sällan mycket bredt småtandadt eller helbräddadt basalparti, samt med kort triangulär eller spjutlik, kortspetsad eller kort tillspetsad till trubbad ändflik, stora mörkgula korgar med på undersidan lifligt färgade kantblommor samt utåt-nedåtriktade breda ytterfjäll.

De inre bladen saknas vanligen vid blomningen, mera sällan äro de enbart utvecklade. De äga tätare sittande och mindre breda, mera tandade och spetsigare flikar med oftast mycket grunda inskärningar mellan flikarna samt sluta i en karaktäristisk helbräddad spets, som oftast är syllikt tillspetsad.

Arten torde vara något besläktad med *T. cochleatum.*

T. scotodes n. sp.

Folia lata—latissima, obscure prasino-viridia, subtus sæpe ± hepatico-violacea, supra præcipue apicem versus haud rare ± sordide hepatica, exteriora subglabra—sparsim araneosa, intima paullo densius præsertim in nervo dorsali pilis articulatis vestita, petiolis angustis et sæpe brevibus pallidis—sat lucide rubro-violaceis, nervo mediano p. max. p. v. saltim inferne pallide v. ± lucide purpureo, extima anguste ovalia, subintegra, ± denticulata v. lingulata, magis con-

spicue dentata—brevissime lobata, obtusiuscula—breve acuta, exteriora et intermedia ± late lanceolata, rarius magis profunde incisa, lobis 4—5 approximatis, latis et longis, breve acutis, deltoideis, margine superiore magis recto v. hamatis margine superiore magis convexo, plerumque integris, basi ± et sæpe valde dilatata, integra—subintegra, lobo terminali brevi et sat parvo, triangulari, marginibus ± convexis, ± acuminato, v. nunc brevissime lobulata, lobis ± recurvis, nunc parce et breve dentata, sæpe ad medium latissima, subrhomboidea, apice ± longo lato, integro, marginibus ± convexis—subrectis, acuta, intima magis obovate lanceolata v. elongate obovata, dentibus curvatis, longis, brevioribus sat crebris intermixtis, v. lobulis brevissimis denticulatis prædita, apice breviore—longiore integro, marginibus convexis —subrectis, ± acutato.

Scapi folia ± superantes v. æquantes, sparsim—sat dense, superne densiuscule—dense araneosi, pallide vinosi—sat obscure purpureo-violacei.

Involucrum latum, breve, crassum, ± obscure viride—fere atroviride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores latæ et longæ, ± lineari-lanceolatæ, sæpe supra medium latiores, arcuatim reflexæ—sat reflexæ, apicibus ± resupinatis, cochleatis, supra pallide ærugineo-virescentes et sæpe ± violascentes, apice ipso sæpe latiore purpureæ, subtus olivaceo-virides—atro-virides et apicem versus sæpe ± obscure atroviolascentes; interiores ± obscure lineari-lanceolatæ, in apicem angustum, haud coloratum v. pallide purpureum sensim attenuatæ, infra apicem haud v. parum conspicue callosæ.

Calathium obscure luteum (aureum) magnum, 50—60 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, planæ, extus stria pallida —sat obscura, inferne olivaceo- superne magis rubro-violacea sæpe apicem versus solum in nervis conspicua notatæ.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus subluteis v. ± livescentibus.

Achenium pallide olivaceo-umbrinum, apice spinuloso-squamulosum et tuberculatum, cæterum ± tuberculatum v. læve, 3 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, apice leviter attenuatum, in pyramiden, 0,75 latum, sæpe 2-spinulosum, conicum abiens, rostro 9—9,5 mm. longo.

Jämtland: Östersund (H. FAHLANDER), Ånge, (C. F. SUNDBERG); Hammerdal (O. OHLIN). — *Härjedalen:* Ljusnedal, allm. (M. ÖSTMAN); Tännäs s:n, Hamrafjället, Hamravallarna (H. DT); Hede s:n, Serfvas ängar (M. ÖSTMAN).

Norge: Tronfjeld (HJ. MÖLLER); Lille Elvedal, vid järnvägsstationen (FR. LANGE); Österdalen, Hannestads järnvägsstation (FR. LANGE).

Särdeles utmärkande för denna art äro de mycket breda och mörka, i lökgrönt dragande bladen, som mycket ofta på sin undersida, stundom äfven på öfversidan, äro m. el. m. starkt violettfärgade. I allmänhet äro bladen särdeles hela eller hafva åtminstone mycket grunda inskärningar. Än äga de glesa bakåtriktade, längre och kortare tänder, som nedåt ofta öfvergå i låga m. el. m. tandade lober, än äga de öfverallt mycket låga lober med glest tandad eller helbräddad öfre kant. Några mellanblad kunna äga något längre och då ofta mera kullriga flikar. Alla bladen sluta i en m. el. m. lång och bred helbräddad spets, som hos de yttre bladen får mera konvexa sidor och mera trubbad spets, hos de inre däremot blir mera skarpspetsad, stundom m. el. m. smalt tillspetsad. De flesta äro m. el. m., ofta mycket starkt utvidgade mot basen och öfvergå småningom eller hastigt i det oftast mycket korta skaftet. Därigenom att tänderna eller flikarna på deras mellersta parti bli längre än de öfriga, erhåller bladet mycket ofta ett särdeles karaktäristiskt, rhomboidiskt utseende. De inre bladen bli mera utdragna lancettlika eller omvändt lancettlika, men hos solformer inträder ofta motsatsen i det bladen bli nästan omvändt äggrunda. De hafva vanligen tätare sittande, större eller mindre, nedåtriktade tänder eller låga skarpspetsade nedåtriktade lober samt kortare eller längre hel, oftast skarp spets.

Hos en del individ förekomma ytterblad med tätt ställda breda, oftast nedåtriktade lober med m. el. m. likformigt hvälfd, stundom pucklig öfre kant, som på de nedre loberna är fintandad, på de öfre helbräddad, och med korta men tämligen skarpa spetsar. Ändfliken är hos dessa blad liten och bred, triangulär samt spetsig eller långt tillspetsad. En dylik spets finnes ej sällan äfven hos några af de mellersta och inre bladen. Mellan dessa djupare flikade blad och de vanligen förekommande helare och bredare finnas emellertid många mellanformer.

Korgen har en vackert mörkgul, glänsande färg, samt är m. el. m. radierande med smala mörkt rödvioletta band på kantblommornas undersida.

Ytterfjällen äro breda och långa, vanligen båglikt nedåtböjda, mera sällan starkare nedåtriktade.

Frukten har en särdeles karaktäristisk form och liknar den hos *T. pholidocarpum.* Den är kort, ovanligt bred, till sin nedre del nästan jämnbred och svagt tuberkulerad eller slät. Uppåt är den betydligt smalare och klädd af täta fjällliknande kortspetsade taggutskott, som fortsätta m. el. m. långt upp på näbbet, i hvilket frukten småningom öfvergår.

T. pholidocarpum n. sp.

Folia ± læte viridia, subtus parce—sparsim, supra sparsim v. intima densius araneoso-pilosa v. pilis articulatis vestita, petiolis sat angustis, ± anguste alatis, pallidis, nervo mediano pallido v. inferne rarius pro max. parte ± roseolo, exteriora angusta, ± lineari-lanceolata, lobis sat angustis, ± longis, retroversis—sat patentibus, inferioribus in margine superiore magis recto ± denticulatis, apicibus ± retroversis, acutis, superioribus in marg. superiore, sæpius ± convexo integris v. uno alterove dento longiore instructis, apicibus ± patentibus v. retroversis, breve acutis, omnibus, sursum longitudine decrescentibus, lobo terminali parvo ± triangulari—hastato, lobulis lateralibus sæpe patentibus, sat acuto—acuminato, exteriora et intermedia magis lanceolata, lobis crebrioribus, magis angustis, sæpe longis—sat elongatis, magis acutis et magis patentibus, margine superiore ± integro v. denticulato—longius dentato, lobo terminali vulgo majore et sæpe latiore, sagittato—hastato, vulgo integro, acuto, interiora (sæpe plurima v. omnia) ± obovato-lanceolata, inferne minus profunde incisa, lobis crebre dentatis, ± retroversis, acutis, lobo terminali (v. apice) dentibus crebris longis et brevibus v. inferne lobulis parvis ± dentatis, curvatis prædita, apice brevi, acuto, integro, marginibus ± convexis, intima superne vulgo magis dilatata, minus acuta, cæterum ut in præcedentibus.

Scapi folia ± superantes v. æquantes, ± pallide et sordide vinosi, sparsim v. superne densiuscule—dense araneosi.

Involucrum magnum, crassum, ± dilute viride et ± pruinosum, basi ± lata, ovato-truncata.

Squamæ exteriores ± arcuatæ, reflexo-patentes—sat patentes, sat longæ, ± late lanceolatæ, supra sat obscure—dilute olivaceo-virides, apicem versus v. toto sæpe pallide violascentes, apice ipso ± dilute purpureo, subtus ± obscure virides, apicem versus fere altrovirides; interiores ± lineari-lanceolatæ, subobscure—dilute virides, ± pruinosæ, in apicem angustum, ± obscurum, vulgo haud coloratum attenuatæ.

Calathium sat læte luteum, ± radians, sat plenum, 50—60(—70) mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ—latæ, planæ, extus stria pallide—obscure rubro-purpurea ± intense colorata.

Antheræ polline carentes v. parce polliniferæ, polline vulgo incluso.

Stylus paullum excedens, luteus, stigmatibus sordide luteis v. ± livescentibus.

Achenium pallide v. sat obscure umbrinum, 3 mm. longum v. paullo longius, c. 1 mm. latum, superne ± crebre et late squamuloso-spinulosum cæterum breve squamulosum et tuberculatum v. fere læve, apice ± angustato ± sensim in pyramiden, inferne ± spinulosum, 0,6—0,75 mm. longum abeunte, rostro 10—11 mm. longo.

Jämtland: Klöfsjö, Gamla gästgifvaregården (H. Dt); Bergs s:n, Börtnan (H. Dt). — *Härjedalen:* Storsjö s:n, Storsjö by, Nordhögen och Gästgifvaregården (H. Dt); Tännäs s:n, Tänndalen (H. Dt), Funäsdalen, gårdsplaner och dikeskanter (H. Dt), Hamrafjället, våta ängar i öfre björkregionen (H. Dt); Ljusnedal och Vallarne, allm. (M. Östman); Hede s:n, Hede, Långå, och Servas ängar (M. Östman); Svegs s:n, Sveg (M. Östman), Glissjöberg (H. Dt); Lillhärdals s:n, prästgården m. fl. st. (S. J. Enander, M. Östman).

Norge: Trondhjems a., Röros prstg., Röros, på torra ängsbackar (H. Dt), Brækken (M. Östman); Lille Elvedal och Trondvangen (Fr. Lange); Dovre Drivstuen (A. Arrhenius).

Denna art är utan tvifvel nära besläktad med *T. scotodes*, med hvilken den öfverensstämmer i anseende till den korta och tjocka till nedre delen oftast nästan jämnbreda frukten, som mot den af breda fjällika, i sin spets tandade eller

tillspetsade taggutskott klädda öfre fjärdedelen oftast betydligt afsmalnar och småningom öfvergår i det nedtill m. el. m. tandade näbbet, men från hvilken den är lätt skild genom sina ljust gröna, nästan aldrig lefver- eller violettfärgade blad, smalare och helare lober på de yttre bladen och mindre hela, nedtill oftast kortflikade och i den bredare spetsens nedre del ojämnt tandade innerblad, ljusare holkar, som oftast äro m. el. m. pruinösa, samt ljust gula korgar.

Vårexemplar äga öfvervägande flikade blad och sakna eller hafva endast få breda innerblad. Flikarnas öfre rand, som vanligen är helbräddad, är tämligen högt hvälfd och nedlöper småningom i en skarp nedåtriktad spets eller är isynnerhet på de öfre loberna skarpare afsatt mot den m. el. m. utåtriktade, ofta trubbade spetsen. Hos vårexemplar äro flikarna mera korta och breda än hos de mycket liknande sena höstexemplaren, hos hvilka de ofta bli långt utdragna med utåt- eller nedåtriktade spetsar. I anseende till dessa blad påminner arten något om *T. vestrobottnicum.* De inre bladen, med hvilka bladen hos senblommande former och skuggformer eller hos rikligare närda exemplar öfverensstämma, äro oftast mycket breda, vanligen bredt omvändt äggrundt-lancettlika, äga vanligen nedtill få korta, tandade lober och sluta i en bred, m. el. m. oregelbundet tandad eller nedtill småloberad, upptill m. el. m. långt ned helbräddad, hastigt hopdragen spets. Mellan vårbladen eller de yttre smalare och flikade bladen finnas alla öfvergångar till de inre bredare och mera hela bladen, såväl inom samma rosett som mellan olika individer.

Korgarna äro ofta mycket stora, vanligen väl fyllda och ej sällan starkt radierande. De äro till färgen ljusare än sina samsläktingars.

T. macrocentrum n. sp.

Folia elongata, plerumque angusta, ± obscure olivaceo-viridia, sæpius præsertim interiora in pagina inferiore ± dilute rubro- v. hepatico-violascentia, in pagina superiore ad marginem apicemque versus ± sordide hepatica, foliaque omnia v. plurima præsertim in spec. laciniatis in angulis loborum et sæpius in pagina inter lobos ± atroviolaceo-

maculata, petiolis plerumque latiusculis, anguste—sat late alatis pallidis v. leviter, rarius magis lucide coloratis, nervo mediano inferne ± violascente v. fere toto magis lucide violaceo, exteriora ± lingulata—obovato-lingulata, ± dentata v. lobis paucis, latis, humilibus, inferioribus in margine superiore ± longe et anguste subulato-dentatis, superioribus subintegris, apicibus ± patentibus—leviter retroversis, acutis, interlobiis brevibus, sat angustis, dentatis sæpe sejunctis, lobo terminali parvo—sat magno hastato angustiore v. vulgo latiore, supra lobulos laterales in utroque latere sæpius 1—2-dentato, cæterum integro, margine ± convexo, acuto, exteriora et intermedia anguste v. elongate lanceolata, lobis 5—6, in fol. latioribus magis latis, interlobiis nullis, in fol. angustioribus magis angustis, interlobiis ± conspicuis, inferioribus in margine superiore ± recto—sat convexo crebre et ± longe subulato-dentatis, ± retroversis—sat patentibus, superioribus margine superiore ± recto—fere concavo et summis in marg. sup. ± convexo minus crebre dentatis—integris, apicibus ± longis, sæpe valde acutis, angustis, vulgo ± patentibus, lobo terminali longo—longissimo, sæpius ± angusto, hastato, lobulis lateralibus acutis, patentibus, inferne in utroque latere 2—3-dentato, apice longo integro v. usque ad medium crebrius dentato, cæterum integro, marginibus vulgo leviter convexis, apice cito acutato, interiora anguste obovato-lanceolata, inferne parce lobata, lobis valde dentatis, superne dentibus longis et brevibus, crebrioribus, curvatis inæqualiter dentata v. integra, in margine toto inæqualiter et crebre curvato-dentata, apice breviore—longiore, integro acuta; in aliis speciminibus folia omnia v. plurima integra ± crebre et inæqualiter dentata apice longo—longissimo, integro, acuto v. in aliis autem folia omnia lobis ± patentibus, ± angustis ± dentatis, ± distantibus, interlobiis sæpe sat angustis, ± dentatis sejunctis, lobo terminali breviore triangulari v. longiore angustiore, hastato, magis dentato et acuto prædita.

Scapi quam folia breviores—ea ± superantes, sparsim—densiuscule, superne sæpe dense—densissime araneosi, ± sordide vinosi.

Involucrum magnum, sat longum et crassiusculum v. crassum, ± obscure viride—fere atroviride, basi, ± truncata.

Squamæ exteriores ± retroflexæ v. interdum ± patentes,

longæ et latæ (usque 3,5—4,5 mm.), ovato lanceolatæ—late lineari-lanceolatæ, supra ± læte virides et sæpius ± dilute—obscure violascentes subtus magis obscure virides et ± obscure violaceæ, apice ± purpureæ; interiores magis obscure virides v. saltim superne atrovirides, apice ± longo lacerato, purpureo-violaceo.

Calathium magnum, sat plenum, leviter radians, sat obscure luteum, 50—60 mm. latum.

Ligulæ marginales subcanaliculatæ, angustiusculæ, extus stria obscure rubro-purpurea notatæ, interiores ± involutæ, dentibus ± fulvis.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus livescentibus.

Achenium pallide—obscure olivaceo-umbrinum, apice spinulis squamiformibus, ± latis, acutis præditum et ± tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum—læve, 3 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, interiores pyramide 1 mm. longo, subconico—cylindrico, inferne minute spinuloso, exteriores pyr. magis conico, paullo breviore, rostro c. 12 mm. longo.

Åsele lappm.: Åsele (TH. WOLF). — *Ångermanland:* Sollefteå (C. PLEIJEL, J. E. STAWE), Trängnipan, Bruket, Borgen, Hågesta och Helgum (C. PLEIJEL), Västanbäck, Risöbukten, Billsta n. om järnvägen (J. E. STAWE); Österåsen nipa mellan stationen och Faxeälfven (C. PLEIJEL). — *Jämtland:* Ånn vid järnvägen (C. F. SUNDBERG), Klocka, ängen ofvan Klocka mellangård (C. F. SUNDBERG); Östersund (H. FAHLANDER), gräsplan vid järnvägsstationen (C. F. SUNDBERG), mellan Östersund och Odensala samt vid Ånge (C. F. SUNDBERG); Hammerdal (O. OHLIN). — *Medelpad:* Indal, Ön, gräsmark (E. COLLINDER); Timrå s:n, Merlo solig ängsbacke (F. RINGIUS), nära kyrkan (K. B. NORDSTRÖM), Sundsvall, stadsberget (K. STEENHOFF, K. B. NORDSTRÖM). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Tännäs, Hamrafjället på Hamravallarne samt Funäsdalsberget (H. DT), Röstberget (M. ÖSTMAN); Ljusnedal (M. ÖSTMAN); Hede s:n, Långå (M. ÖSTMAN); Lillhärdal (M. ÖSTMAN). — *Dalarne:* Älfdalen, Öster-Myckeläng (G. SAMUELSSON).

Norge: Hadeland, Brandbu, Rauhaugen m. fl. st. (FR. LANGE).

Genom sina oftast smala och långa, mörkt olivgröna, upptill på båda sidor violettanlupna eller på öfre sidan svagt lefverfärgade samt i lobvinklarna och på skifvan mellan loberna oftast svartviolett fläckade, fåflikade till nästan hela blad samt genom de helare bladens långt utdragna, helbräddade spetsar och hos de flikade individerna de inre bladens mycket långa till större delen helbräddade ändflikar erhåller denna art ett mycket karaktäristiskt och lätt igenkännligt utseende.

De olika individen variera rätt mycket i anseende till bladens flikighet och inskärningarnas djup. Oftast äro de flesta bladen fåflikade af smalare eller bredare lober med vanligen långa utstående, sällan mera nedåtriktade smala och skarpa spetsar. Hos de yttre bladen äro de nedre loberna låga och på öfre randen fint syltandade, de öfre nästan eller alldeles helbräddade samt mera konvexa. Ändfliken är spjutlik med mer eller mindre konvexa sidor samt är nedtill försedd med en eller ett par smala tänder på hvardera sidan. På de inre bladen är tandningen på lobernas öfre kant oftast längre och äfven de öfre loberna bli mer eller mindre tandade. Ändfliken är hos dessa blad särdeles karaktäristisk. Den är till formen spjutlik med svagt konvexa sidor, oftast smal och långt utdragen, så att den ej sällan upptar en fjärdedel till en tredjedel af bladets hela längd. Den varierar från alldeles helbräddad eller oftare med ett till några få par smala, sällan gröfre något ojämnt fördelade tänder på sin nedre del till (ehuru mera sällan) öfver midten fintandad, isynnerhet hos grofvuxna individ eller på de närmast de innersta sittande bladen, men är för öfrigt helbräddad. De innersta bladen äro m. el. m. hela af utdraget omvändt äggrundt-lancettlik form samt tandade af glesa långa och talrikare korta tänder och äga medelmåttigt till långt utdragen helbräddad spets. Hos mycket djupt flikade exemplar få de innersta bladen på sin nedre hälft m. el. m. väl utvecklade lober, hvaremot öfre hälften, som nedtill begränsas af ett par större tänder till större eller mindre delen af sin längd blir oregelbundet tandad af längre och kortare tänder. Mera sällan förekomma individ med förkortade ändlober, därigenom att de eljest på denna befintliga tänderna förstorats till likhet med lober, så att öfverst blott en liten triangulär ändlob blir öfrig. Hos dylika individ bli inter-

lobierna längre och smalare än vanligt. På en del lokaler, isynnerhet våta, förekomma individ med nästan hela, oftast mycket smalt utdragna blad med ojämn tandning, därigenom att lobspetsarna reducerats till längre tänder, eller äga de mycket låga tandade lober med föga djupa inskärningar mellan sig. Hos dylika individ äro alla bladspetsarna mycket långt ned helbräddade. Dessa individ äga ingen mörk färg i bladkanten, men äro på undersidan oftast m. el. m. violettfärgade och på öfversidan mot spetsen m. el. m. orent lefverfärgade. Hos flikade exemplar äro dessutom nästan alltid de flesta lobvinklar och mellanstyckena mellan loberna karaktäristiskt svartviolett färgade.

Med afseende på korgen karaktäriseras denna art genom de ej synnerligen breda något rännformiga yttre och de inrullade inre ligulæ.

Frukten äger ovanligt långt näbb, nästan $^1/_3$ af fruktens längd. I anseende till de breda taggutskotten erinrar den om frukten hos *T. pholidocarpum* DAHLST. eller *T. scotodes* DAHLST., med hvilka *T. macrocentrum* sannolikt är något besläktad.

T. chrysostylum n. sp.

Folia læte viridia, in angulis loborum et inter lobos haud raro atropurpureo-colorata, in pagina superiore interdum passim hepatico-violacea, petiolis angustis—latiusculis ± alatis, ima basi pallidis, cæterum ± violascentibus, nervo mediano inferne v. usque ad medium, rarius ultra medium pallide violaceo, exteriora ± lanceolata, 3—5-loba, lobis approximatis, deltoideis—deltoideo-hamatis, ± retroversis, apicibus retroversis—sat patentibus, acutis, in margine superiore, summis magis hamatis interdum exceptis, ± crebre —sparsim subulato-dentatis, dentibus in lob. superioribus sæpe ± resupinatis, lobo terminali brevi ± triangulari v. ut plurimum ± elongato, sagittato, inferne in utroque latere 1—3 dentato, dentibus sæpe latis, cæterum integro v. in superiore parte in utroque latere dente singulo prædito, breve—longe acuto—acuminato, intermedia et interiora latiora, magis lobata, lobis vulgo latioribus, magis et sæpe grosse dentatis, lobo terminali in inferiore parte sæpius magis dentato, ± acuto, intima ± obovato-lanceolata lobis brevioribus

magis dentatis lobo terminali majore, crebrius lobulato-dentato, apice brevi integro v. subintegro, dentibus longis et brevibus, crebrioribus acutis, inæqualiter dentata.

Scapi folia ± superantes, ± obscure—dilute vinosi, inferne parce, superne sparsim—densiuscule araneosi.

Involucrum sat magnum, crassiusculum—crassum, ± latum, ± obscure olivaceo-viride—atroviride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores longæ, sæpius valde reflexæ, latæ—latiusculæ, lineari-lanceolatæ, longe attenuatæ, supra glauco- v. subærugineo-virides, sæpe ± fusco-violascentes, subtus ± obscure—dilute olivaceo-virides, apice ipso ± purpureo-violaceæ; interiores dilute—obscure olivaceo-virides, apicem versus atrovirides, lineari-lanceolatæ, e basi latiore sensim in apicem obscurum v. atropurpureum attenuatæ, infra apicem conspicue cornutæ.

Calathium obscure luteum, subcroceum, ± convexum, leviter radians, 45—50 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, ± canaliculatæ, extus stria rubro-purpurea, superne vulgo in nervis solum evoluta et parum conspicua coloratæ.

Antheræ polline carentes.

Stylus luteus, stigmatibus mere luteis, revolutis.

Achenium ± pallide olivaceo-umbrinum, apice longe et acute et crebre squamuloso-spinulosum et tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum v. læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum v. latius, pyramide anguste cylindrico, fere 1 mm. longo, rostro 11—12 mm. longo.

Torne lappmark: Abisko (M. Floderus). — *Västerbotten:* Skellefteå (K. Stéenhoff). — *Åsele lappm.:* Åsele (Th. Wolf). — *Ångermanland:* Sollefteå, Djupön (J. E. Stawe). — *Jämtland*: Storlien; Ånn straxt öster om stationen (C. F. Sundberg); Hammerdal, våt sand på Öjåns strand (O. Ohlin och A. Heiner); Ovikens s:n, Glen (H. Dt). — *Medelpad:* Borgsjö s:n, Ön, flerstädes, Storön (E. Collinder), på gränsen mellan Hermanboda och Ensillre (C. A. Nordlander, E. Collinder); Stöde s:n, vid Edstabäcken (E. Collinder, C. A. Nordlander), Kärfsta, flerstädes (C. A. Nordlander), Usland (E. Collinder); Indal, Harfvom, nipdal, säter (E. Collinder); Attmar s:n, Lyngstertjärn (E. Collinder). — *Härjedalen:* Tännäs s:n, Hamrafjället, Hamravallarna i björkregionen, flerstädes (H. Dt); Ljusnedals bruk, allm. (M.

Östman); Hede s:n, Hede by, Servasängarna, Långå skans (M. Östman), Tåssåsen (H. Dt); Lillhärdals s:n, Prästskogen (S. J. Enander); Storsjö s:n, Ljungdalen, Ängesvallen (H. Dt). — *Dalarne:* Älfdalen, Skärklitt (G. Samuelsson).

Norge: Nordlands a., Vefsen, Ravatnet n. Fokstad (O. Dahl). Dovre (Elisabeth Ekman); Hadeland Brandbu, Brandbukampen och Rauhaugen (Fr. Lange); Lille Elvedal (Fr. Lange); Österdalen, Stai järnvägsstation (Fr. Lange).

Denna art är utan tvifvel nära besläktad med *T. penicilliforme* Lindb. fil., men är bland annat väl skild genom följande karaktärer: blekare gröna blad, rikligre tandade, mindre långspetsade bladflikar (öfven de öfre äro mera tandade), längre, ofta täml. långt utdragna, nedtill i regel tandade ändflikar, längre och mera jämnbreda, i allmänhet mera nedhängande, i en längre smal spets utdragna ytterholkfjäll, något mörkare gula korgar med i allmänhet kantblommornas utsida ej så bredt och lifligt färgad utan vanligen med färgen inskränkt till nerverna samt större och gröfre upptill mot det smalt cylindriska näbbet tvärt afsatta frukter med gröfre och bredare samt längre taggar.

Ändfliken är oftast långt utdragen och nedtill på hvardera sidan försedd med 2—3 par tänder, som hos de inre bladen bli talrikare och oftast gröfre. Stundom förstoras sidotänderna, så att ändloben t. o. m. uppdelas i flera par tättsittande smålober och slutar i en kort triangulär spets. Exemplar med dylik bladform träffas mestadels på gräsmark, fodervallar och liknande lokaler. På våta lokaler förlänges ändloben och förkortas sidoloberna betydligt samt bli mera nedåtriktade och på dylika lokaler träffas ofta exemplar med nästan hela blad genom stark reducering af loberna.

Innerbladen äro grundare flikade med rikligare tandade flikar och stor, oregelbundet tandad och småloberad spets eller äro de ojämnt tandade af längre eller kortare, hvassa tänder. Dylika blad bli stundom ensamt utvecklade, isynnerhet hos skugg- eller ruderatexemplar eller sent blommande individ. På sank mark bli bladen styfva och fasta och ytterfjällen bli uppåt- eller utåtriktade samt märkena något orena. Med *T. macrocentrum* har *T. chrysostylum* genom den allmänna likheten i bladformen ofta en mycket stor habituell likhet, isynnerhet former med stora och långa ändlober. *T. chrysostylum* skiljes dock lätt genom sina ljusa bladfärg, bredare blad med

rikligare tandade, bredare och längre flikar, mindre smala och mindre utdragna ändflikar, mörkare gula korgar med otydligare färgad strimma på kantblommornas utsida och rent gula stift och märken samt saknad af pollen.

T. hirtellum n. sp.

Folia læte viridia, tenuia, subtus sparsim, supra sparsim—densiuscule araneosa, petiolis pallidis auguste—latiuscule alatis, nervo mediano pallido v. interdum pallide roseolo, extima ± spathulata, 2—3 lobata, lobis latis, humilibus, hamatis, breve acutis, lobo terminali ± sagittato, obtusiusculo, integro—dentato, exteriora et intermedia, sæpe fere omnia ± auguste lanceolata —anguste obovato-lanceolata, basin versus angustata et deinde sæpe ± dilatata, sparsim subulato-dentata, cæterum 3—5-loba lobis inferioribus v. omnibus nunc et rarius latissimis, humilibus, ± deltoideis, nunc latis, brevibus, dorso valde convexo, hamatis, breve acutis, inferioribus in margine superiore ± crebre subulato-dentatis, superioribus v. interdum omnibus ± deltoideis—hamatis, in margine superiore sæpe valde convexo, integris—sparsim denticulatis, apicibus retroversis v. patentibus, brevibus—sat longis, lobo terminali brevi, triangulari—sagittato (v. subhastato), sæpe sat magno, marginibus ± convexis —subrectis, lobulis lateralibus vulgo brevibus, breve acutis, ± acuminato v. longe—breve acuto, integro, interiora et intima, interdum fere omnia, latiora ± obovato-lanceolata, inferne lobis vulgo latis, ± humilibus et ± denticulatis, hamatis prædita, lobo terminali magno, sagittato—hastato, inferne ± inæqualiter dentato, cæterum integro, acuto—acuminato v. integra, parce et breve denticulata—subintegra, dentibus longis et brevibus subulatis, curvatis prædita, apice ± longo, integro, acuto.

Scapi folia æquantes v. ± superantes, ± sordide vinosi, inferne sparsim, superne sparsim—densiuscule v. dense araneosi et pilis brevibus, patentibus, sparsis—densiusculis sæpe hirtelli.

Involucrum breve, crassum, olivaceo-viride—fere atroviride, nitens, basi ovata—ovato-truncata.

Squamæ exteriores ± adpressæ v. erecto-patentes, post anthesin patentes, ad medium v. paullo supra medium involucri adtingentes, infimæ pauce lineari-lanceolatæ, reliquæ

ovatæ—ovato-lanceolatæ, acuminatæ, ± obtusæ—obtusiusculæ haud v. superne inconspicue marginatæ, supra ± olivaceo-virides, subtus obscure virides—atrovirides, apicem versus piceæ et interdum ± atropurpureæ, c. 2—2,5 mm. latæ; interiores e basi latiore lineari-lanceolatæ, ± dilute—obscure olivaceo-virides, apicem vulgo haud coloratum v. obscure purpurascentem versus ± piceæ.

Calathium croceum v. fere croceum, sat plenum, convexulum, leviter radians, 45—50 mm. latum.

Ligulæ marginales, latiusculæ, sæpius ± canaliculatæ, extus stria rubro-violacea, superne sæpe solum in nervis conspicua ± intense coloratæ, ligularum dentibus sæpe ± obscure rubro-violaceis v. rubro-purpureis.

Antheræ polline carentes.

Stylus sordide luteus, stigmatibus ± virescentibus, longis.

Achenium ± olivaceo-stramineum, superne ± crebre et acute spinuloso-squamulosum, cæterum tuberculatum, inferne læve, 3,5 mm. longum, 1 mm. latum, apice in pyramiden 0,6—0,75 mm. longum, inferne sæpe 2-spinulosum, subconicum contractum, rostro 9—10(—11) mm. longo.

Torne lappm.: Björkliden (M. SONDÉN, H. DT). — *Lule lappm.:* Kvickjocks kyrkplats (O. WESTERLUND). — *Ångermanland*, Sollefteå, Bruket (J. E. STAWE), vid landsvägen till Röstad (C. PLEIJEL). — *Medelpad:* Indal, Harfvom och Harfvom söder, på gräsplaner (E. COLLINDER); Borgsjö, Lönnån (E. COLLINDER). — *Jämtland:* Enafors utefter järnvägen (C. F. SUNDBERG); Åreskutan, Tottbacken (C. BRANDEL), mellan Herrån och Kvarnen (C. F. SUNDBERG); Ånn, flerstädes, Klocka flerstädes (C. F. SUNDBERG); Undersåker, Ristafallet och Ristavallen (C. F. SUNDBERG, C. BRANDEL); Hammerdal (O. OLIN); Stafsjövik (H. DT); Oviken, ängarna vid Bydalen, flerstädes (C. F. SUNDBERG); Klöfsjö by, dikeskant (H. DT). — *Härjedalen:* Storsjö s:n, Högrensvallen, Nordhögen (H. DT); Tännäs s:n, Tänndalen, fodervall (H. DT); Ösjövålen i björkregionen vid en snödrifva (H. DT); Hamrafjället, Hamravallarna (H. DT), Funäsdalen, Röstberget (M. ÖSTMAN); Ljusnedals bruk allm., Vallarne (M. ÖSTMAN); Linsells s:n, Glöte, Nolåsen, Flutäkten, våt äng (H. DT); Ängersjö s:n, Ängersjö, gårdsplan (H. DT). — *Dalarne:* Älfdalen, Skärklitt (G. SAMUELSSON).

Norge: Vardö (H. LINDBERG, F. W. KLINGSTEDT); Junkerdalen (G. PETERS); Nordlands a., Lurö och Alsten (O. DAHL), Bodö och Ranen, Hemnesberget (HARTVIG JOHNSSEN); Lille Elvedal, Trondvangen (FR. LANGE), Österdalen, Hannestads järnvägsstation och Rena järnvägsstation (FR. LANGE); Gausdal, äng n. om sanatoriet, 790 m. ö. h. (H. BUCH); Hardanger Odda, Granvin, Haugse och Nyastöl i äng, 590 m. ö. h. (S. K. SELLAND), mellan Bardalsvand och Odda 1100 m. ö. h. (H. BUCH).

En särdeles karaktäristisk form, som i mångt och mycket erinrar om *Spectabilia.* Dess närmaste släktingar torde af allt att döma dock vara *T. chrysostylum* DAHLST. och *T. penicilliforme* LINDB. FIL.

Den utmärker sig särskildt genom sina ljusgröna, något i grågrönt dragande blad, som normalt äga få korta och breda, högt hvälfda, karakteristiskt klolika lober med mycket kort spets samt pillika, tämligen långa, spetsade eller tillspetsade, helbräddade ändlober med tämligen konvexa kanter, genom breda och korta, ej särdeles stora, vanligen mörkt olivgröna eller svartgröna, glänsande holkar med breda oftast m. el. m. äggrunda, tillspetsade och trubbade, m. el. m. tilltryckta eller uppfrätta, efter blomningen i en tät krans utstående ytterholkfjäll samt mycket mörka, nästan saffransgula, något kullriga, täta korgar med oftast m. el. m. rännformiga kantligulæ. Den färgade strimman på de senares undersida är alltid mycket intensivt färgad och bildar än ett bredt ända ut i tänderna utlöpande band än starkt färgade, endast till nerverna inskränkta strimmor.

Normalt utmärker sig arten, som förut är sagdt, genom den ofvan beskrifna bladformen. De nedre loberna äro vanligen rikt tandade, hvaremot de öfre mera kullriga loberna vanligen äro helbräddade. Inåt i rosetten öfvergå dessa blad hos en del exemplar genom mellanformer med mera tandade lober i bredare och helare blad med oregelbunden tandning af längre och kortare hvassa tänder. Hos exemplar, som växa på våta eller fuktiga lokaler, bli ytterbladens lober oftast mycket låga och breda, och de nyss omtalade innerbladen äro vanligen förhärskande. På särdeles våta lokaler bli bladen mycket glest, kort och skarpt tandade.

Hos ruderatformer eller exemplar, växande på odlad mark, äro ytterbladens flikar längre och isynnerhet de nedre

mera deltoidiska, på öfre randen mera groft tandade samt få mera utdragna och mera utåtriktade spetsar. Ändfliken blir oftast mot basen bredare med rakare kanter, ofta af mera triangulär form. Innerbladen, som ibland hos dessa former kunna bli förhärskande, få en tätare och längre, mera oregelbunden tandning af hvassa och krökta tänder.

Ståndarröret är ofta m. el. m. mörkfärgadt. Pollen saknas alltid. Äfven stiften äro orent gula och märkena äro mörka samt särdeles långa.

Holkskaftens hårighet är särdeles karaktäristisk och består utom af de vanliga långa, mjuka spindelväfshåren äfven af styfvare rätt utstående, m. el. m. tydligt ledade hår.

T. hirtellum torde vara besläktad med *T. chrysostylum*.

T. rhodolepis n. sp.

Folia gramineo-viridia, nitentia, subglabra v. subtus parce, supra sparsim araneoso-pilosa, petiolis angustis—latis, ± alatis, pallidis v. roseolis, nervo mediano pallido v. inferne rarius ultra medium ± roseolo, exteriora florendi tempore vulgo emarcida, parva, ± linearia, lobis latis, parvis, ± triangularibus—deltoideis, acutis, lobo terminali parvo, ± acuto—acuminato, exteriora ± elongata lanceolata, 3—5-loba, inferne sæpe dilatata et subulato-dentata, lobis deltoideis—triangularibus, in margine superiore ± convexo ± subulato-dentatis, apicibus ± retroversis, hamatis, acutis, lobo terminali parvo, triangulari v. hastato, inferne sæpius ± denticulato, ± acuto, lobis lateralibus ± hamatis, intermedia sparsim et late lobulata et dentata, dentibus apicibusque loborum acutis, curvatis, dentibus minoribus intermixtis et intima v. haud raro fere omnia ± anguste obovata, lobulis latis, humilibus, denticulatis, apicibus acutis ± longis, hamatis, superne in apicem magnum inævaliter lobulato-dentatum abeuntes, lobulis et dentibus hamatis, ± longis, apice breviore—longiore integro, marginibus ± rectis, acuto v. etiam usque a basin dentibus longis—longissimis, brevioribus crebris intermixtis, acutis—subulatis, hamatis prædita, apice breviore—longiore, acuto—acutissimo, integro.

Scapi folia ± superantes sordide, dilute—obscure vinosi inferne parce—sparsim, superne sparsim—densiuscule (interdum dense) araneosi.

Involucrum mediocre—sat magnunm, crassiusculum—crassum, mediocriter longum, ± dilute—obscure viride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores arcuato-reflexæ, infimæ anguste lineares, in apicem tenuissimum attenuatæ, reliquæ lineares —anguste lineari-lanceolatæ in apicem acutum, purpureum ± longum attenuatæ, supra ± glaucescentes et sæpius totæ v. saltim ad margines ± dilute et lucide purpurascentes, subtus dilute et sæpe pallide virides; interiores ± dilute—sat obscure virides, latiusculæ, lineari-lanceolatæ, sensim in apicem purpureum attenuatæ.

Calathium sat obscure luteum, ± radians, 45—60 mm. latum.

Ligulæ marginales sat angustæ, extus stria olivaceo-violacea, apice ad margines sæpius rubro-violacea coloratæ, ligularum dentibus longis, apice ipso dilute—obscure purpurascentibus.

Antheræ (haud raro parce) polliniferæ.

Stylus sordide luteus, fusco-hispidulus, stigmatibus virescentibus, longis.

Achenium olivaceo-stramineum, apice breve et parce squamuloso-spinulosum et leviter tuberculatum, cæterum læve, 4 mm. longum, 1 mm. latum, apice in pyramiden 1 mm. longum v. paullo longiorem, late conicum cito abiens, rostro 10—12 mm. longo.

Lule lappm.: Kama (T. VESTERLUND). — *Jämtland:* Enaforsholm, äng öster om boningshuset, flerstädes (C. F. SUNDBERG); Ånn, Fjällsanatoriet (C. F. SUNDBERG); Bergs s:n, Börtnan (H. DT). — *Härjedalen:* Storsjö s:n, Ljungdalen, Ängesvallen och Storsjö by, Nordhögen (H. DT); Tännäs s:n, Klasvålen i öfre björkregionen (M. ÖSTMAN), Axhögarna, Axhögsvallen (H. DT); Midtåkläppen, vid snödrifvan öster om toppen (M. ÖSTMAN), Buskvallen (H. DT), Hamrafjället (G. ANDERSSON och SELIM BIRGER), Hamravallarna, våta ängar och bäckstränder i björkregionen (H. DT); Skarffjället (G. ANDERSSON och SELIM BIRGER), Tänndalen, gårdsplaner och slåttervallar (H. DT); Funäsdalen (M. ÖSTMAN), Lillåsvallen vid Ormaruet (H. DT); Ljusneda's bruk och Vallarna (M. ÖSTMAN); Linsells s:n, Glöte, Nolåsen, Flutäkten, våt äng (H. DT); Hede s:n, Tåssåsen (H. DT); Lillhärdal (M. ÖSTMAN).

Norge: Nordlands a., Ranen, Mo (HARTVIG JOHNSSEN), Dovre Knutshö (S. J. ENANDER); Lille Elvedal Trondfjeld (FR. LANGE); Sætersdalen: Byklum (A. RÖSKELAND); Röros prsgj. Tamneset i Aursunden (M. ÖSTMAN, A. LANDMARK).

T. rhodolepis är mycket närbesläktad och habituellt lik följande art, men är skild genom skarpare spetsade, mera tandade flikar med klolikt krökta spetsar, klolikt krökta långa ofta mycket långt utdragna och hvassa samt smala tänder, i allmänhet mindre holkar med båglikt nedböjda mycket smala, i en lång smal spets utdragna, ofta karaktäristiskt öfver hela ytan eller i kanterna ljust och lifligt purpurfärgade ytterfjäll, som icke eller helt otydligt äro hinnkantade, mera gråviolett strimma på kantblommornas utsida och upptill ytterst kort och bredt taggiga frukter med långt koniskt näbb. Arten förekommer helst på fuktiga eller våta lokaler och har i samband därmed i regel mycket hela blad, som antingen äga mycket breda och låga tandade lober och lång bred, endast i självfva spetsen helbräddad, för öfrigt oregelbundet tandad ändflik eller äro ända från basen tandade af omväxlande långa och korta tänder. Tändernas och flikarnas spetsar, som äro smala och hvassa, äro alltid m. el. m. karaktäristiskt klolika och ofta långt utdragna. På torrare mark gårdsplaner, fodervallar och dylika lokaler, bli de yttre bladen djupare flikade af deltoidiska eller triangulära, på öfre randen syltandade flikar, alltid med karaktäristiskt klolika, ofta långa och smala spetsar. Ändfliken eller den helbräddade bladspetsen hos helare blad är i allmänhet liten, triangulär eller medelstor, pillik med korta sidolober och skarpt tillspetsad eller spetsig. Hos flikade blad får den ofta några syltänder nedtill.

Helbladiga former hafva ofta mycket bred bas, som hastigt öfvergår i det korta m. el. m. vingade skaftet. Hos flikade blad blir basen smalare eller någon gång starkt utvidgad och själfva bladskaftet tydligare och längre.

Frukterna äro ovanligt stora, endast upptill obetydligt tandade af korta spetsiga taggar med bred bas. De äro nästan jämnbreda och afsmalna något mot det långa koniska, vid basen breda näbbet.

T. grammolepis n. sp.

Folia læte gramineo-viridia, nitentia, glabra v. subtus parce, supra sparsim araneosa, petiolis angustis—sat latis, ± alatis, pallidis, nervo mediano pallido, extima, florendi tempore rarius persistentia, ad basin sæpe ± dilatata, lobis paucis, latis, humilibus, triangularibus—hamatis, in margine superiore ± convexo ± crebre denticulatis—integris, breve acutis, lobo terminali sat elongato triangulari—sagittato, integro, marginibus ± rectis, v. inferne breve et late dentato, dentibus ± triangularibus, ± acuto, exteriora et intermedia inferne ± subulato-dentata, superne lobis paucis, deltoideis—hamatis, in margine superiore sæpe valde convexo (summis exceptis) minute denticulatis, apicibus latiusculis, brevibus, patentibus—retroversis, breve acutis, lobo terminali lato—latiusculo, sat magno, lobulis lateralibus brevibus, latis, inferne ± grosse dentato, cæterum v. p. max. p. integro, marginibus rectis—magis convexis acuto-obtusiusculo et interiora, sæpe fere omnia, ± obovato-lanceolata nunc usque a basi lobis humilibus ± grosse et late dentatis nunc dentibus longis et brevibus, crebrioribus, latis, retroversis, interdum hamatis v. ± patentibus, triangularibus prædita, apice breviore—longiore, triangulari, ± acuto, integro.

Scapi folia superantes, inferne dilute, superne magis obscure et sordide vinosi, parce, superne sparsim, sub involucro haud raro densiuscule araneosi.

Involucrum magnum—maximum, latum, crassum, sat dilute—obscure viride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores plurimæ, subadpressæ —erecto-patentes, longæ, angustæ, lineari-lanceolatæ (infimæ linearies), in apicem longum angustum attenuatæ, ± late—anguste marginatæ, supra sat pallide virides, in margine et apicem versus sæpius ± dilute purpureæ, subtus magis obscure virides; interiores sat dilute—obscure virides, e basi latiore lineari-lanceolatæ, in apicem angustum, obscurum attenuatæ, infra apicem longum ± conspicue cornutæ.

Calathium subobscure luteum, magnum—maximum, ± convexulum, radians, (50-) 60—70 mm. latum.

Ligulæ marginales longæ, latiusculæ, planæ, extres stria

rubro-violacea, apice ipso rubro-purpurea notatæ, ligularum dentibus brevibus; apice ipso fulvo v. rubescente.

Antheræ polliniferæ v. vulgo polline (fere) carentes.

Stylus sordide luteus v. livescens, fusco-hispidulus, stigmatibus ± virescentibus, longis.

Achenium ± olivaceum v. fusco-olivaceum, longe, acute et anguste spinulosum, spinulis sat patentibus, et squamulosum, cæterum ± tuberculatum v. inferne, rarius a medio læve, 3,75—4 mm. longum, 1 mm. latum v. paullo latius, pyramide 1 mm. longo, sæpe 2-spinuloso, cylindrico, rostro 9—10 mm. longo.

Härjedalen: Tännäs s:n, Hamrafjället, Hamravallarna, våta ängar (H. DT); Ljusnedals bruk, flerstädes och Vallarne (M. ÖSTMAN); Hede s:n, Tåssåsen på gårdsplaner och slåttervallar (H. DT); Lillhärdal, prästgården (M. ÖSTMAN).

Norge: Dovre, Kongsvold, i björkreg. 900 m. ö. h. (H. BUCH).

T. grammolepis är utan tvifvel mycket nära besläktad med föregående och blir den habituellt genom sin liknande bladform ofta förvillande lik, men den är utan svårighet skild genom i allmänhet mera ljust grön bladfärg, bredare triangulära eller oftare klolika, kortspetsade flikar, bredare och mindre krökta ofta nästan triangulära eller deltoidiska, mindre hvassa bladtänder, stora breda holkar med talrikare (ofta lika smala som hos föreg.) vid blomningen vanligen tilltryckta eller snedt uppåtriktade ytterfjäll, som oftast äro tydligt och blekt eller rosenrödt hinnkantade, mycket stora vida korgar af något ljusare gul färg med mera rödviolett strimma på kantblommornas utsida och kortare tänder samt i sin spets med m. el. m. utstående, långa och hvassa taggar försedda frukter, som uppåt äro mera hastigt afsatta från det långa cylindriska näbbet.

Särskildt karaktäristiska äro de vida korgarna och de uppåtriktade talrika, hinnkantade, smala ytterfjällen.

T. tenebricans DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik, B. 9. N:o 10, 1910. — *T. officinale* (WEB.) subsp. *tenebricans* DAHLST. Om skand. Taraxacum-former, Bot. Notiser 1905. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 20. *T. tenibricans* DAHLST.

Ångermanland: Sollefteå, Djupövägen; Helgum (C. Pleijel). — *Jämtland:* Hammerdal (O. Ohlin). — *Värmland;* Säffle (K. Stéenhoff). — *Uppland:* Vällnora (G. A. Ringselle), Ulriksdal (Fr. Lönnkvist). — *Södermanland:* Saltsjöbaden (Fr. Lönnkvist); Bockholms Sätra (G. A. Ringselle). — *Närke:* Sköllersta s:n, Pålsboda (K. Stéenhoff). — *Öland:* Borgholms alfvar (F. R. Aulin). — *Bohuslän:* Marstrand, Koön, Björnängen och Backudden (G. Lindström).

Norge: Vardö (H. Lindberg); Nordlands a., Hindö, Ladingen, strandäng, Bodö (Hartvig Johnssen); Österdalen, Koppangs järnvägsstation (Fr. Lange); Tyvolds järnvägsstation (M. Östman); Akerhus a., Asker, Hval (Hartvig Johnssen); Moss, Dillinsjö i Vandsjö (Fr. Lange).

Jämför för öfrigt H. Dahlstedt l. c. p. 5 och Västsvenska Taraxaca p. 36!

T. læticolor Dahlst.

H. Dahlstedt: Einige wildwachsende Taraxaca aus dem botan. Garten zu Uppsala. Bot. stud. tillägnade F. R. Kjellman. Upps. 1906. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911). N:o 21. *T. læticolor* Dahlst.

Ångermanland: Sollefteå, Borgen (C. Pleijel). — *Jämtland:* Östersund, Nya sågens brädgård (C. F. Sundberg). — *Uppland:* Vällnora (G. A. Ringselle). — *Stockholm:* Djurgårdsbrunnskanalen (H. Dt); Bladåkers s:n, Bennebol (G. A. Ringselle); Danderyds s:n, Ösby (K. Stéenhoff). — *Södermanland:* Saltsjöbaden (Fr. Lönnkvist). — *Västergötland:* Herrljunga (K. Stéenhoff); Åsarps s:n, Limmared (O. Nordstedt). — *Dalsland:* Mo s:n, Stommen, rikligt (H. Dt); — *Göteborg:* Änggården (A. F. Liljeholm). — *Bohuslän:* Marstrand, Koön nära Backudden; Klöfverön (G. Lindström). — *Skåne:* Malmö, ö. hamnområdet (G. Johansson).

Jämför för öfrigt H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca, p. 7 och Västsvenska Taraxaca, p. 37!

T. amblycentrum Dahlst.

H. Dahlstedt: Västsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik. B. 10, N:o 11, 1911. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Ta-

raxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 27. *T. amblycentrum* DAHLST.

Ångermanland: Sollefteå, Hågesta (C. PLEIJEL). — *Närke:* Pålsboda, Sköllersta (K. STÉENHOFF). — *Dalsland:* Åmål, Örneskogen (H. DT). — *Göteborg:* Änggården, Gullbergs vass m. fl. st. (A. F. LILJEHOLM). — *Bohuslän:* Marstrand, Marstrandsön vid hafvet; Koön, Björnängen (G. LINDSTRÖM). — *Stockholm:* Djurgårdsfrescati, Djurgårdsbrunn vid Kanalen (H. DT).

Finland: Birkkala, Nokia, Haavista by (BR. FLODSTRÖM). — Gamla Karleby (G. MARKLUND).

Norge: Akersh. a., Hovedöen (HARTVIG JOHNSSEN).

T. privum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Nya Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik. B. 10, N:o 6. 1911. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 26, *T. privum* DAHLST.

Medelpad: Sundsvall, Tivoli (C. A. NORDLANDER). — *Uppland:* Solna s:n, Råsunda (K. STÉENHOFF); Sundbyberg (FR. LÖNNKVIST). — *Närke:* Pålsboda s:n, Sköllersta (K. STÉENHOFF). — *Värmland:* Säffle vid kanalen (K. STÉENHOFF).

Norge: Kristiania, Etterstad (FR. LANGE); Akersh. a., Hovedöen; Asker, Hval och Hvalstad (HARTVIG JOHNSSEN).

Jämför för öfrigt: H. DAHLSTEDT: Västsvenska Taraxaca, p. 46!

T. piceatum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik. B. 9, N:o 10, 1910. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 28, *T. piceatum* DAHLST.

Jämtland: Östersund, Nya Sågens brädgård (C. F. SUNDBERG). — *Stockholm:* Djurgårdsbrunn vid Djurgårdsbrunnskanalen, talrikt (H. DT).

T. alatum LINDB. FIL.

H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta Soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:o 9, 1907.

Medelpad: Sundsvall i hövall (E. COLLINDER). — *Stockholm:* Haga (C. F. SUNDBERG). — *Skåne:* Malmö (G. JOHANSSON).

Norge: Kristiania, Bot. Have (FR. LANGE); Etterstad (FR. LANGE); Aker, Malmökolven och Græsholmen (HARTVIG JOHNSSEN); Malmön och Ormön (FR. JEHE).

Finland: Birkala, Nokia gräslinda vid stationen och på ängsmark (BR. FLORSTRÖM).

Jämför för öfrigt: H. DAHLSTEDT, Östsvenska Taraxaca, p. 7!

T. expallidiforme DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik. B. 9, N:o 10, 1910.

Medelpad: Sundsvall, Gamla lasarettet (E. COLLINDER). — *Öland:* Persnäs, Lofta myr (H. GRANVIK). — *Bohuslän:* Foss s:n, Munkedal (K. STÉENHOFF).

T. hamatum RAUNK.

C. RAUNKIÆR: Dansk Exkursionsflora, 2. Udg. 1908.

Medelpad: Sundsvall (E. COLLINDER). — *Småland:* Filiseryds s:n, fuktig ängsmark nära Emån (O. KÖHLER). — *Skåne:* Öfvedskloster på naturlig äng i riklig mängd (E. L. EKMAN).

Norge: S. Bergenh. a., Hardanger, Klubbevik (T. LILLEFOSSE); Söndhordland, Stordöen, Seminariehaven (O. NESTAAS).

Finland: Sat., Tammerfors vid Nottbecks fabrikskyrka (BR. FLORSTRÖM).

Jämför H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 24!

Om denna art har läroverksadjunkten dr. E. COLLINDER i Sundsvall lämnat följande meddelande:

T. hamatum RAUNK., som 1906 anträffades i måttlig individfreqvens på en åkerren utanför sydöstra sidan af Tivoliparken, iakttogs 1910 och 1911 talrikt på norra hamnplan och dess närmaste omgifningar nämligen Norrmalmsgatans östligaste del, Lasarettsparken samt en löfbacke öster om Tivoli. Hamnplanen tycks ha varit utgångspunkten.

T. Sundbergii n. sp.

Folia vulgo magna, obscure prasino-viridia, sublutescentia, subtus parce—sparsim, supra sparsim—densiuscule pilis longis, articulatis, mollibus vestita, petiolis latiusculis, ± alatis, pallidis—roseolis v. fuscoviolaceis, nervo mediano sat pallido v. inferne, rarius usque ad medium v. ultra medium ± roseolo—fusco-violaceo, cæterum pallido, extima parva, ± spathulata, 1—2-loba, inferne ± denticulata, lobis latis, humilibus, ± retroversis, denticulatis—integris, lobo terminali sagittato—hastato, ± obtuso, integro v. superne in utroque latere 1—2-dentato, mariginibus ± convexis, exteriora et intermedia, florendi tempore vulgo solum evoluta, ± late lanceolata—elongate obovato-lanceolata, 3—4-loba, basi angusta ± inqæualiter subulato-dentata, lobis inferioribus latis, magis humilibus, deltoideis, in margine superiore ± convexo sæpe crebre subulato-dentatis, apicibus acutis patentibus et sæpe ± resupinatis, lobis superioribus minus latis, ± retroversis—patentibus, in margine superiore valde convexo minus crebre dentatis, apicibus ± resupinatis, minus acutis, summis margine superiore sæpe valde convexo, integro—subintegro, sæpius valde hamatis, apicibus latis obtusiusculis—obtusis, retroversis v. sæpe leviter resupinatis, lobis omnibus nunc sat approximatis nunc ± distantibus, interlobiis sæpe angustis, ± dentatis et haud rare obscure coloratis, lobo terminali ± triangulari, sat lato magis acuto—hastato v. vulgo sagittato, mediocri—magno, magis elongato, lobulis lateralibus latioribus, magis obtusis, apice ± resupinatis—magis hamatis et acutioribus (lobulo uno alterove interdum apice rotundato), marginibus ± convexis, integris v. ad medium interdum rotundato-incisis, sæpe ± plicatis, obtusiusculo—obtuso v. breve acuto, intima lobis omnibus magis dentatis, superne sæpe ± confluentibus, lobo terminali majore, inferne magis dentato et inciso et plicato, magno, marginibus sæpe valde convexis.

Scapi folia ± et sæpe longe superantes, inferne magis dilute, superne magis obscure vinosi, sparsim v. apicem versus densiuscule, sub involucro sæpe dense araneosi.

Involucrum magnum, crassum et latum, obscure viride —atroviride, basi lata, ± truncata.

Squamæ exteriores ± oblique patentes—leviter reflexæ, apice ± resupinatæ, cochleatæ, sat longæ et latæ, ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, supra obscure ærugineo-virides et vulgo ± intense purpureo-violaceæ, anguste marginatæ, marginibus sæpe purpurascentibus, subtus obscure atrovirides et præsertim apicem versus ± atro-purpurascentes, apicibus sæpius lucide purpureis; interiores latiusculæ, lineari-lanceolatæ e basi latiore sensim in apicem ± dilatatum, dilute—obscure purpurascentem attenuatæ, ± atro-virides, infra apicem ± callosæ v. corniculatæ.

Calathium obscure luteum, sat plenum, ± radians, 50 55 (—60) mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, sæpe ± canaliculatæ, extus stria lata, intense rubro-purpurea notatæ, ligularum dentibus croceis—aurantiacis.

Antheræ polliniferæ.

Stylus luteus, stigmatibus livescentibus, longis.

Achenium ± fusco-stramineum, obliquum, apice ipso breve et acute spinulosum et tuberculatum, cæterum læve, 3,5 mm. longum, ab apice 1 mm. lato sensim in basin angustatum, apice in pyramiden 0,75 mm. latum sensim abiens, rostro 9—10 mm. longo.

Jämtland: Östersund, Nya sågens brädgård, straxt väster om vägöfvergången till vattenuppfordringsverket samt utefter järnvägslinjen mellan Östersund och Odensala (C. F. SUNDBERG).

Norge: Dovre, Kongsvold (M. SONDÉN); Hardanger, Strandebarm, Tangernes-os (T. LILLEFOSSE).

Finland: Gamla Karleby, Hållhagen m. fl. st. (G. MARKLUND); Satakunta, Lappvesi, Melkiä (H. BUCH).

En mycket karaktäristisk art, utmärkt genom stora, mörkt grågröna uppåt i bredd tilltagande blad med få breda och långa lober, af hvilka de nedre äro bredast, rikt tandade och skarpt spetsade, de öfre smalare mera helbräddade, klolika med högt hvälfd rygg och nedåtriktade eller utåtböjda, ofta breda och mera trubbade spetsar, stora breda, spjuteller oftare pillika, helbräddade eller med en och annan rundad inskärning försedda, oftast m. el. m. veckade, trubbade eller kortspetsade ändflikar, breda mörkgröna till grönsvarta, ofta purpuranlupna holkar med breda och m. el. m. utåtriktade, i spetsen uppböjda ytterfjäll samt stora mörk-

gula korgar med oftast något rännformiga, radierande kantligulæ, som på undersidan äga ett intensivt och mörkt rödviolett färgband.

Särdeles karaktäristisk är motsatsen mellan de breda rikligt tandade deltoidiska, smalspetsade nedre och de smalare m. el. m. klolika, oftast otandade och bredspetsade, ofta nästan trubbade öfre loberna. Dessa äro oftast skilda af smala tandade interlobier. Ej sällan öfvergå de nedre flikarna uppåt långsamt i interlobierna och stundom utbildas hos djupare flikade exemplar mellan de större loberna smärre dylika, därigenom att tänderna på flikarnas öfre del förstoras och genom djupare inskärningar afskiljas från den nedre delen.

Mycket karaktäristiskt för arten är vidare ändlobens benägenhet att erhålla djupt veckade kanter, hvilka stundom därjämte äfven erhålla rundade inskärningar eller på ena eller andra sidan en större bred spetsad eller afrundad tand.

Arten synes hos oss ej äga några närmare släktingar. På Norges västkust synas likväl några närstående former förekomma. Af öfriga förut kända skandinaviska former torde *T. lucidum* DAHLST. och *T. involucratum* DAHLST. stå den närmast.

T. præradians DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik etc. B 9. N:o 10. 1910. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 31, *T. præradians* DAHLST.

Medelpad: Sundsvall innanför gränsen till Nya lasarettet och v. om Gamla lasarettet samt på en gård (E. COLLINDER). — *Uppland:* Bromma s:n, Norrby (FR. LÖNNKVIST); Lidingö, Skärsättra, Kottla och Finedal (H. DT); Solna s:n, Solna skogen (H. DT); Ulriksdal (FR. RÖNNKVIST). — *Stockholm:* St. Skuggan (D. LJUNGDAHL). — *Södermanland:* Nacka (D. LJUNGDAHL).

T. fasciatum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Einige wildwachsende Taraxaca aus dem botan. Garten zu Upsala. Bot. stud. tillägnade F. R. KJELLMAN

Ups. 1906. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 30. *T. fasciatum* DAHLST.

Medelpad: Sundsvall, Nya lasarettet (E. COLLINDER). — *Uppland:* Solna s:n, Råsunda (K. STÉENHOFF); Ulriksdal (FR. LÖNNKVIST); Danderyds s:n, Ösby (K. STÉENHOFF). — *Södermanland:* Strängnäs, Svingrind och järnvägsstationen (V. & G. SAMUELSSON); Vårdinge s:n, fuktig skogsäng (J. G. LAURELL); Saltsjöbaden (FR. LÖNNKVIST); Bockholms Sätra (G. A. RINGSELLE).

Jämlör för öfrigt H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 36 och H. LINDBERG: Nytt bidrag till kännedomen om Taraxacum-formerna i Finland etc. p. 17!

T. interruptum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Einige wildwachsende Taraxaca aus dem botan. Garten zu Upsala. Bot. stud. tillägnade F. R. KJELLMAN. Ups. 1906. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 33, *T. interruptum* DAHLST.

Ångermanland: Sollefteå, Västanbäck (J. E. STAWE). — *Södermanland:* Bockholms Sätra (G. A. RINGSELLE).

Jämför för öfrigt H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 35!

Enligt meddelande af apotekare C. PLEIJEL växer den vid Västanbäck på mark, som en gång varit odlad, och är med all sannolikhet införd.

För öfrigt är denna art hittills icke anträffad utom Mälarområdet, där den rundt Mälaren är en verklig karaktärsväxt, förekommande på såväl odlad som naturlig mark.

T. longisquameum LINDB.

H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland: Acta Soc. pro fauna et flora fennica, 29, N:o 9. 1907. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 34, 35. *T. longisquameum* LINDB. F.

Medelpad: Indal, Micksäter, hövall (E. COLLINDER). — *Väster-Uppland:* Solna s:n, Råsunda (K. STÉENHOFF). — *Väster-*

götland: Tangeneds s:n, Grästorp (K. Stéenhoff). — *Bohuslän:* Marstrand, Klafverån (G. Lindström). — *Göteborg:* Gammelstaden (A. F. Liljeholm). — *Dalsland:* Åmål, Örneskogen (H. Dt). — *Skåne:* Malmö, ö. hamnområdet (G. Johansson).

Norge: Akersh. a, Asker, Hval och Hvalstad och Leangen (Hartvig Johnsen).

Jämför H. Lindberg l. c. p. 21 och H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca, p. 36 samt Västsvenska Taraxaca p. 48!

T. caudatulum Dahlst.

H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik etc. B. 9. N:o 10. 1910. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 36, *T. caudatulum* Dahlst.

Medelpad: Sundsvall, Grundsund, Bryggeriet, Nya lasasettet m. fl. st. (E. Collinder); Selångers prästg. (E. Collinder). — *Uppland:* Flottsund (M. Floderus); Solna s:n, Solnaskogen (H. Dt); Lidingö, Kottla (H. Dt). — *Stockholm:* Norrtulls station (H. Dt), Djurgårdsbrunnskanalen (H. Dt), Danviks krokar (M. Sondén). — *Skåne:* Malmö, östra hamnområdet (G. Johansson).

Finland: Tammerfors, ängssluttning kring Sidesjärvi (Br. Flodström).

Jämför H. Dahlst. l. c. p. 67 och Västsvenska Taraxaca, p. 63!

T. retroflexum Lindb. fil.

H. Lindberg: Nytt bidrag till kännedomen om Taraxacaformerna i Finland I; särtryck ur »Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica», h. 35. 1908. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 37, *T. retroflexum* Lindb. f.

Ångermanland: Sollefteå, Trängnipan och Västanbäck (C. Pleijel), Borgen och Djupövägen (J. E. Stawe). — *Uppland:* Sundbyberg (Fr. Lönnkvist). — *Stockholm:* Djurgårdsbrunn vid kanalen, rikligt (H. Dt).

Norge: Kristiania, Botanisk Have (Fr. Lange), Akersh. a., Aker, Græsholmen (Hartvig Johnsen). Jämför H. Lindberg l. c. p. 18 och H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca, p. 66!

T. semiglobosum Lindb. fil.

H. Lindberg: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland: Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:o 9. 1907.

Medelpad: Sundsvall, ö. om Broströms hövall (E. Collinder), Fredriksberg (Edw. Johansson).

Jämför H. Lindberg l. c. p. 33.

Dessa äro de enda svenska lokaler, från hvilka *T. semiglobosum* hittills är känd. De båda i östsvenska Taraxaca upptagna lokalerna tillhöra andra arter.

Exemplaren från Östergötland, St. Lars s:n, Ekkällan ha vid närmare granskning visat sig tillhöra *T. mucronatum* Lindb. fil. och representera en från typiska former af denna för öfrigt habituellt mycket varierande art något afvikande frodig åkerform, hvilken i lobernas form visserligen äger en påfallande likhet med *T. semiglobosum* men likväl i öfriga karaktärer är afsevärdt skild.

Formen från Gottland, Visby, tillhör, såsom jag förut påpekat, *T. latissimum* Palmgr., hvilken, då jag nedskref »Östsvenska Taraxaca», ej var mig bekant.

T. mucronatum Lindb. fil.

H. Lindberg: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland. Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29, N:o 9, 1907. — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911), N:o 40, *T. mucronatum* Lindb. f.

Västerbotten: Skellefteå (K. Stéenhoff).— *Åsele lpm.:* Åsele (Th. Wolf). — *Ångermanland:* Sollefteå flerstädes allmän såsom Sortedalen, Österåsen nipa mellan stationen och Faxälfven, nedanför sanatoriet, Billsta, Trängnipan, Hågsta, Risönipan, Svinryggen, Helgum (C. Pleijel), Risöbukten, Bruket, Borgen, Västanbäck, Torgplanteringen och vid järnvägen (J. E. Stawe). — *Jämtland:* Östersund, Nya Sågens brädgård (C. F. Sundberg). — *Medelpad:* Indal, Micksäter gräsmark (E. Collinder). — *Uppland:* Bladåkers s:n, Bennebol, Vällnora (G. A. Ringseller). — *Stockholm:* Källvägen (K. Stéenhoff), Norrtull (G. A. Ringselle). — *Dalsland:* Mo s:n, Stommen; Lilla Berga (H. Dt). — *Bohuslän:* Marstrand (G. Lindström).

Finland: Räfsö, gårdsplan (BR. FLODSTRÖM).

Jämför för öfrigt: H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 53 och Västsvenska Taraxaca, p. 62!

T. obliquilobum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca: Arkiv för botanik etc. B. 9. N:o 10. 1910.

Medelpad: Indal, Häre kvarn, gårdsplats (E. COLLINDER). — *Jämtland:* Östersund, Nya sågens brädgård (C. F. SUNDBERG). — *Uppland:* Lidingö, Islinge (H. DT). — *Närke:* Pålsboda, Sköllersta (K. STÉENHOFF). — *Öland:* Borgholm (O. KÖHLER). — *Bohuslän:* Marstrand (G. LINDSTRÖM). — *Göteborg:* Gullbergs vass (A. F. LILJEHOLM).

Jämför H. DAHLSTEDT: l. c. p. 46 ochVästsvenska Taxaraca, p. 54!

T. Dahlstedtii LINDB. FIL.

H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:o 9. 1907.

Ångermanland: Sollefteå, Borgen, Trängnipan och Sortedalen (E. PLEIJEL). — *Uppland:* Bladåker, Bennebol; Vällnora (G. RINGSELLE). — *Värmland:* Eds s:n, Segmon (K. STÉENHOFF); Sunne s:n, Åmberg (H. DT). — *Västergötland:* Hjo; Herrljunga (K. STÉENHOFF). — *Södermanland:* Bockholms Sätra (G. RINGSELLE). — *Bohuslän:* Marstrand, Koön, Långedal (G. LINDSTRÖM). — *Öland:* Borgholms alfvar (F. R. AULIN).

Norge: Akersh. a., Malmökalven (HARTVIG JOHNSEN); Österdalen, Koppang järnbanestation (FR. LANGE); Hadeland, Brandbu (FR. LANGE).

Ryssland: Kurland, Kreis Grobin, »Illjonscher Wald»; »Abhänge am Bach bei Preckuln» (P. LACKSCHEWITZ).

Jämför H. LINDBERG l. c. p. 27, H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 44 och Västsvenska Taraxaca, p. 54!

T. polyodon DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik etc., B. 9. N:o 10. 1910. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca

scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911). N:o 47. *T. polyodon* DAHLST.

Medelpad: Sundsvall, Nya lasarettet (E. COLLINDER). — *Öland:* Persnäs, Lofta myr (H. GRANVIK). — *Skåne:* Malmö, ö. hamnområdet (G. JOHANSSON).

Finland: Gamla Karleby (G. MARKLUND).

Ryssland: Kurland, Kreis Grobin, »Wiese»; Nieder Bartau, »Uferabhänge beim Pastorat» (P. LACKSCHEWITZ).

Jämför för öfrigt: H. DAHLSTEDT: l. c. p. 56!

T. Kjellmani DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Einige wildwachsende Taraxaca aus dem botan. Garten zu Upsala; Bot. stud. tillägnade F. R. KJELLMAN. Ups. 1906.

Ångermanland: Sollefteå, Bruket, Risönipan och Djupövägen (C. PLEIJEL). — Västanbäck (J. E. STAWE). — *Jämtland:* Östersund (K. STÉENHOFF). — *Medelpad:* Sundsvall, järnvägen (E. COLLINDER). — *Uppland:* Vällnora (G. RINGSELLE). — *Småland:* Oskarshamn (O. KÖHLER).

Finland: Räfsö vid torget (BR. FLODSTRÖM).

Jämför för öfrigt H. DAHLSTEDT l. c. p. 178, Östsvenska Taraxaca, p. 45 samt H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland, p. 28!

T. mimuliforme DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik etc. B. 9. N:o 10. 1910.

Medelpad: Selånger, Grundsund (E. COLLINDER). — *Uppland:* Ulriksdal (FR. LÖNNKVIST). — *Södermanland:* Saltsjöbaden (FR. LÖNNKVIST).

Jämför för öfrigt: H. DAHLSTEDT l. c. p. 61!

T. biforme DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca; Arkiv för botanik. B. 9. N:o 10. 1910. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911) N:o 45, *T. biforme* DAHLST.

Ångermanland: Sollefteå, Borgen (C. PLEIJEL). — *Uppland:* Bladåker, Bennebol; Vällnora (G. RINGSELLE), Lidingö, Hersby (H. DT); Flottsund (M. FLODERUS).

Norge: Akersh. a., Aker nära Hvalstad (HARTVIG JOHNSEN).

Finland: Sat., Tammerfors (B. FLODSTRÖM).

Jämför för öfrigt H. DAHLSTEDT l. c. p. 63!

T. pectinatiforme LINDB. FIL.

H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:o 9. 1907.

Ångermanland: Sollefteå fl. st.; Hågesta och Berg (C. PLEIJEL), Billsta norr om järnvägen, Västanbäck, Risöbukten, norra stranden (J. E. STAWE).

Jämför för öfrigt: H. LINDBERG l. c. p. 30!

T. trilobatum PALMGR.

A. PALMGREN: Bidrag till kännedomen om Ålands vegetation och flora II. Taraxacum-former, Acta soc. pro fauna et flora fennica, 34. N:o 4. 1910.

Medelpad: Sundsvall (E. COLLINDER).

Jämför med afs. på utbr.: A. PALMGREN l. c.!

T. intricatum LINDB. FIL.

H. LINDBERG: Finska Taraxacum-former; Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica, h. 36, 1910. — Exsicc.: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc I (1911). N:o 43. *T. intricatum* LINDB. FIL.

Ångermanland: Sollefteå, Bruket (C. PLEIJEL). — *Uppland:* Vällnora (G. RINGSELLE); Solna s:n, Råsunda (K. STÉENHOFF); Sundbyberg (FR. LÖNNKVIST). — *Värmland:* Säffle vid kanalen (K. STÉENHOFF); Ny s:n, Ottebol (K. STÉENHOFF). — *Västergötland:* Herrljunga (K. STÉENHOFF).

Jämför äfven: H. DAHLSTEDT, Västsvenska Taraxaca, p. 65!

T. angustisquameum DAHLST.

H. DAHLSTEDT apud H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta Soc. pro fauna et flora fennica. N:o 9. 1907.

Medelpad: Sundsvall öster om Tivoli (E. COLLINDER). — *Öland:* Pernäs, Lofta myr (H. GRANVIK). — *Skåne:* Malmö hamnområde, rikl. (G. JOHANSSON).

Norge: Akersh. a., Aker, Græsholmen; Malmökolven (HARTVIG JOHNSEN); Ormöen (FR. JEBE).

Jämför för öfrigt H. LINDBERG l. c. p. 23 och H. DAHLSTEDT: Östsvenska Taraxaca, p. 53!

T. albicollum DAHLST.

H. DAHLSTEDT: Västsvenska Taraxaca; Arkiv för Botanik. Bd 10. N:o 11. 1911. — *T. biformatum* H. LINDBERG: Finska Taraxacum-former in Meddelanden af Soc. pro fauna et flora fennica, 36 h. p. 5. 1909—1910 (c. descr. brevi in lingua suecica).

Ångermanland: Sollefteå, Trängnipan (C. PLEIJEL). — *Medelpad:* Sundsvall, Skolhusparken, Gamla lasarettet, Bryggeriet (E. COLLINDER); Indal, Harfvom, gårdsplan; Micksäter, hövall och dikesrenar (E. COLLINDER). — *Jämtland:* Östersund, Nya sågens brädgård (C. F. SUNDBERG); Hammerdal (O. OHLIN). — *Småland:* Hallingeby s:n, Eneby, Möckelkullen (C. PLEIJEL).

Norge: Hadeland, Brandbu (FR. LANGE).

T. duplidens LINDB. FIL.

H. LINDBERG: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta Soc. pro fauna et flora fennica, 29. N:o 9. 1907. — Exsicccata: H. DAHLSTEDT: Taraxaca scandinavica exsiccata Fasc. I (1911). N:o 49. *T. duplidens* LINDB. FIL.

Ångermanland: Sollefteå, Torgplanteringen, Djupövägen Sortedalen och Hågesta (C. PLEIJEL), Billsta norr om järnvägen, Borgen (J. E. STAWE). — *Medelpad:* Indal, Kärfsta (E. COLLINDER). — *Uppland:* Vällnora (G. A. RINGSELLE); Lidingö, Finedal och Kottla (H. DT). — *Närke:* Pålsboda, Sköllersta (K. STÉENHOFF). — *Södermanland:* Saltsjöbaden (FR. LÖNNKVIST). — *Öland:* Borgholm (FR. AULIN). — *Skåne:* Malmö (G. JOHANSSON). — *Dalsland:* Svankila s:n, Ögården (H. DT).

Ryssland: Kurland, Kreis Grobin, »Illjonscher Wald (P. LACKSCHEWITZ).

Jämför dessutom: H. LINDBERG l. c., A. PALMGREN: Bidrag

till Ålands veg. och flora I. Taraxaca p. 39 samt H. Dahlstedt: Östsvenska Taraxaca p. 71 och Västsvenska Taraxaca p. 65!

T. parvuliceps Lindb. fil.

H. Lindberg: Finska Taraxacum-former, Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica 1910.[1] — Exsicc.: H. Dahlstedt: Taraxaca scandinavica exsiccata, Fasc. I (1911). N:o 50. *T. parvuliceps* Lindb. fil.

I Norrland hittills endast anträffad i *Västerbotten* vid Bygdeå (H. Fahlander).

Finland: Säkylä kyrkogård och Määpää by (Br. Florström).

Jämför dessutom H. Dahlstedt: Västsvenska Taraxaca p. 66!

T. canaliculatum Lindb. fil.

H. Lindberg: Taraxacum-former från södra och mellersta Finland; Acta soc. pro fauna et flora fennica, 29, N:o 9, 1907.

Ångermanland: Sollefteå, Helgum (C. Pleijel). — *Medelpad:* Selångers prästg. (E. Collinder); Indal, Häre kvarn, gårdsplan (E. Collinder). — *Värmland:* Säffle vid kanalen; Ny s:n, Ottebol (K. Stéenhoff).

Norge: Hadeland, Brandbu (Fr. Lange).

Jämför för öfrigt H. Lindberg l. c. och H. Dahlstedt, Nya östsvenska Taraxaca p. 35 och Västsvenska Taraxaca p. 71!

T. obtusulum Lindb. fil.

H. Lindberg: Nytt bidrag till kännedomen om Taraxacum-formerna i södra och mellersta Finland; Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica, h. 35, 1908.

Ångermanland: Säbrå s:n, Lungön (Fr. Lönnkvist)! — *Stockholm:* Källvägen, skogsbacke (K. Stéenhoff).

Jämför dessutom: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 72!

[1] Härmed rättas uppgiften i Västsvenska Taraxaca p. 66.

T. subpenicilliforme Lindb. fil. mscr.

T. penicilliforme Dahlst. p. p. i Östsvenska Taraxaca: Arkiv för Botanik B. 9. N:o 10. 1910. — *T. penicilliforme* A. Palmgren p. m. p. i Ålands veg. och hist. I Taraxaca: Acta Soc. pro fauna et flora fennica, 34, N:o 1, 1910.

Åsele lpm.: Åsele (Th. Wolf). — *Ångermanland:* Sollefteå, Djupövägen, Hågesta, Billsta, Trängnipan, Borgnipan, Borgen och Helgum (C. Pleijel), Västanbäck och Risöbukten (J. E. Stawe). — *Jämtland*: Hammerdal (O. Ohlin); Östersund på gräsplan vid järnvägsstationen, Nya sågens brädgård (C. F. Sundberg). — *Medelpad:* Indal, Harfvum söder (E. Collinder). — *Härjedalen*, Svegs s:n, Öfverberg (S. J. Enander).

Norge: Hadeland, Brandbu (Fr. Lange).

Till *T. penicilliforme* Lindb. fil., ha såväl jag som A. Palmgren (loc. citatis) fört en mycket närstående art, som nyligen af Dr. H. Lindberg urskilts under ofvanstående namn och af honom inom kort kommer att beskrifvas.

Den ifrågavarande arten är, som sagdt, särdeles lik *T. penicilliforme* och har af Lindberg själf, ehuru med någon tvekan förts som form till denna art,[1] tills han påträffade båda arterna växande på samma lokal och därigenom säkert kunde fastslå skillnaden.

T. subpenicilliforme Lindb. fil. skiljer sig genom följande, mera i ögonen fallande karaktärer från *T. penicilliforme* Lindb. fil.: Bladen äro af en mera utpräglad grågrön färg, korgarna äro mera radierande och af ljusare gul och mindre ren färg samt äga en väl utpräglad färgad strimma på kantligulæ's utsida, hvarjämte holkfjällen äro smalare och mera nedåtböjda.

Till *T. subpenicilliforme* höra alla i »Östsvenska Taraxaca» (p. 72) upptagna lokaler från Sverige samt flertalet af de åländska.

T. spilophyllum n. sp.

T. spilophyllum Dahlst. et *T. pallidulum* Lindb. fil. in E. Collinder: Medelpads flora i Norrländskt handbibliotek II. Upps. 1909. — *T. campylum* Dahlst. in sched.

---

[1] Till grund för beskrifningen af *T. penicilliforme* Lindb. f. ingår dock icke material, tillhörande den nya arten.

Folia sat obscure prasino-viridia, subtus sparsim, supra sparsim—densiuscule, v. interiora dense—sat dense araneosa, in pagina superiore sæpe maculis sparsis—crebris, obscure atropurpureis adspersa et sæpe in angulis loborum et secus margines ± atropurpurea, petiolis angustis—latiusculis, sordide et pallide violascentibus, nervi mediano inferne, rarius pro majore parte ± pallide et sæpe sordide violaceo, exteriora parva, lingulata, lobis deltoideis, ± subulato-dentatis, apicibus angustis, acutis, lobo terminali parvo, lato, ± triangulari, lobis lateralibus anguste acutis, exteriora et intermedia, sæpe fere omnia, ± lanceolata—obovato-lanceolata, 5—6-loba, lobis inferioribus latis, brevioribus, in margine superiore ± subulato-dentatis, apicibus subulatis, ± retroversis, angustis—angustissimis, superioribus minus latis, longioribus, in marigine superiore leviter—sat convexo ± subulato-dentatis v. integris—fere integris, apicibus longis, acutis, angustis—angustissimis, retroversis, sæpe hamatis, lobo terminali lato, triangulari, ± integro, acuto v. magno sæpe sat elongato, sagittato, lobulis lateralibus longis, angustis, acutis—acutissimis, sæpe hamatis, supra lobulos laterales in utroque latere dentibus 1—2 subulatis, sæpe curvatis prædita, interiora ut in fol. præced. lobata, lobo terminali sæpe magis elongato et majore, inferne in utroque latere dentibus angustis, 2—3 sæpius prædita, intima v. sæpe plurima, florendi tempore rarius evoluta, ± obovato-lanceolata, inferne dentibus longis, subulatis prædita, superne lobulis parvis, subulato-dentatis, apicibus angustis, sæpe hamatis, v. superne ± crebre dentata, dentibus angustis curvatis, apice breviore—longiore integro, breve acuto, marginibus ± convexis; folia plurima in specim. loco humido v. udo v. umbroso crescentibus magis spathulata lobis brevioribus, minus dentatis, lobo terminali marginibus magis convexis, obtusiusculo—minus acuto.

Scapi folia longiores v. ea superantes, inferne sparsim, superne sparsim—densiuscule, sub involucro sæpe sat dense araneosi, ± sordide vinosi.

Involucrum breve, crassiusculum—crassum, rarius gracile, ± obscure viride, basi vulgo ± lata, ovato-truncata.

Squamæ exteriores latiusculæ—sat latæ, ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, in apicem brevem, angustum, purpureum attenuatæ, ± arcuato reflexæ—subpatentes v. interdum ±

erectæ, supra obscure virides, subtus fere atrovirides et sæpe obscure purpurascentes; interiores sat obscure virides, lineari-lanceolatæ, in apicem latum, ± purpureum attenuatæ.

Calathium subobscure luteum, plenum, convexum, interdum ± radians, 35—45 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, apicem versus sæpe leviter canaliculatæ, extus stria intense rubro-violacea coloratæ, ligularum dentibus ± fulvis—rubescentibus.

Antheræ polline carentes.

Stylus luteus, stigmatibus ± virescentibus, longis.

Achenium ± obscure fusco-olivaceum, apice breve spinulosum et tuberculatum, cæterum ± læve, 3 mm. longum, vix 1 mm. latum, pyramide 1 mm. longo, late conico, rostro 9—9,5 mm. longo.

Åsele lappm.: Åsele (TH. WOLF). — *Ångermanland:* Sollefteå, Helgum (C. PLEIJEL). — *Jämtland:* Enafors; Ånn, flerstädes, Klocka nära pensionatet och ofvan Klocka mellangård; Undersåkers s:n, Ristafallet (C. F. SUNDBERG); Östersund flerstädes (H. FAHLANDER, C. F. SUNDBERG), Änge och mellan Östersund och Odensala (C. F. SUNDBERG), mellan Herrån och Kvarnån (C. F. SUNDBERG); Norderö (FL. BEHM). — *Medelpad:* Ljustorps s:n, Härehögåsens sydvästra sida, skogsstig (K. B. NORDSTRÖM); Timrå s:n, Frölandsbodarna på stranden af Indalsälfven (F. RINGIUS); Sköns s:n, Hammarskulle (K. B. NORDSTRÖM); Ortviken (E. COLLINDER); Sundsvall, flerstädes såsom vid järnvägen, Tivoli, Folkskoleparken m. fl. st. (E. COLLINDER, C. A. NORDLANDER), Balders hage och vid vägen till utsikten (K. LUNDBERG); Selångers s:n, Näfsta (E. COLLINDER). Tuna prästgård (E. COLLINDER); Stöde s:n, Kärfsta (E. COLLINDER); Borgsjö s:n, Ånge, Lombäcken (E. COLLINDER). — *Härjedalen:* Storsjö s:n, Ljungdalen på Ängesvallen och Kesåvallen nära Torkelstöten (H. DT), vall på norra sidan af Högrensvålen (H. DT); Öfre Ljusnedalen vid Flonsätrarna (M. ÖSTMAN); Tännäs s:n, Tänndalen i fodervall (H. DT), Funäsdalen flerstädes, Funäsdalsberget i åkrar, Röstberget (M. ÖSTMAN); Grindesvallen vid Ormaruet (H. DT); Ljusnedals bruk och Vallarne (M. ÖSTMAN); Hede s:n, Långå, flerstädes, Långå skans (M. ÖSTMAN), Tåssåsen, gårdsplan (H. DT); Lillhärdal på prästgårdstomten (S. J. ENANDER). — *Gästrikland:* Hedesunda s:n, Sevalbo (J. KÄLLSTRÖM).

Norge: Röros prstg., Brækken (M. Östman); Dovre (Elisabeth Ekman), Kongsvold (C. Lindman); Lille Elvedal, flerstädes såsom vid Trondvangen, Trondfjeld (Fr. Lange); Gudbrandsdalen, Hedalen, Gramssæter vid Hovde (C. Störmer).

I »Östsvenska Taraxaca» p. 73 har jag fört denna art under *T. pallidulum* Lindb., fil. Alla i ofvan anförda afhandling upptagna lokaler från *Jämtland, Medelpad* och *Härjedalen* tillhöra närvarande art, hvaremot alla från *Stockholmstrakten, Södermanland* och *Gottland* tillhöra *T. pallidulum* Lindb. fil. Exemplaren från *Östergötland, Småland* och *Uppland* tillhöra *T. concolor* Lindb. fil. (Finska Taraxacum-former i Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica, 1910). Västgötaexemplaren äro osäkra och behöfva ytterligare granskas.

T. spilophyllum har ett ganska karaktärsistiskt utseende genom sina m. el. m. mörkgröna, något i lökgrönt dragande blad, som ofta på sin öfre sida äro rikligt småfläckiga, genom deltoidiska långt och smalt spetsade, i själfva spetsen ofta klolikt krökta, på öfre randen oftast fint syltandade lober, tämligen stora, m. el. m. bredt triangulära, helbräddade eller m. el. m. långsträckta pillika, nedtill med 1—2 par syllika, ofta krökta tänder försedda, spetsade ändlober, täta, tämligen små till medelstora m. el. m. kullriga korgar med undertill lifligt och mörkt rödviolett färgade kantligulæ samt vanligen korta, tämligen mörkt gröna holkar med bågformigt nedböjda till nästan utstående, understundom uppåtriktade, tämligen breda ytterholkfjäll.

Innerbladen, som dock sällan äro utvecklade vid blomningen, äro m. el. m. omvändt äggrundt-lancettlika, nedtill fint syltandade, uppåt med korta syltandade lober samt sluta i en tämligen bred och stor, af krökta korta och långa tänder oregelbundet tandad, upptill helbräddad ändflik. Denna bladform är ej sällan förhärskande hos en del, isynnerhet yngre individ.

På våta eller skuggiga lokaler bli bladen grundare inskurna med låga, kortspetsade och på öfre randen sparsammare syltandade sidoflikar samt få kortspetsad eller nästan trubbig ändflik med mera konvexa kanter. Dylika exemplar likna mycket *T. pallidulum* Lindb. fil. som dock har ännu mera tydligt lökgröna blad med mera kortspetsade sidolober

samt ljusare korgar med mera gråviolett strimma på kantligulæ's undersida.

Medelpadska exemplar äro oftast på bladens öfversida rikligt fläckiga. De härjedalska sakna vanligen liksom en del af de jämtländska exemplaren fläckar. Ändfliken är hos exemplar från *Jämtland* och *Härjedalen* ofta kortare och bredare samt mera utpräglad triangulär, hos exemplar från *Medelpad* oftare mera utdragen och pillik, men alla mellanformer förekomma inom de nämnda landskapen mellan dessa former, äfvensom till de habituellt mycket afvikande, på våta lokaler växande individen. Vid inflyttning af dylika individ på normalt bevattnad mark förändras bladen och erhålla långspetsade lober samt ändlober af normalt utseende.

Arten torde vara mycket nära besläktad med *T. pallidulum* LINDB. FIL.

T. septentrionale n. sp.

Folia ± læte viridia, subtus sparsim araneosa, supra ob pilos molles, articulatos, sparsos—densiusculos ± canescentia, petiolis angustis, subulatis, ± pallide violaceis, nervo mediano inferne v. pro majore parte ± pallide—sæpe sat lucide violaceo, extima et exteriora, interdum fere omnia, ± profunde incisa, elongata, lineari-lanceolata—lanceolata, 5—9-loba, lobis ± approximatis—sat distantibus (interlobiis angustis, ± subulato-dentatis), latiusculis, ± deltoideis et ± retroversis—hamatis, in margine superiore, summis paucis interdum exceptis, ± crebre et anguste subulato-dentatis v. superioribus interdum dentibus longis 1—3 solum præditis, apicibus brevibus—sat longis, angustis, acutis—acutissimis, lobo terminali plerumque parvo, triangulari, integro, acuto, interiora et interdum plurima ± elongate lanceolata—anguste obovato-lanceolata, lobis ut in præcedentibus, vulgo paucioribus, lobo terminali hastato—sagittato, latiore—angustiore, sæpe valde elongato, supra lobulos laterales vulgo contracto et supra medium denuo ± dilatato, basi nunc inferne v. pro majore parte ± subulato-dentato nunc late et irregulariter dentato, dentibus superioribus sæpe longioribus, apice brevi—sat longo, interdum sat elongato, integro, acuto, marginibus leviter—sat convexis, intima v. haud raro omnia v. plurima ± late—anguste obovato-lanceolata, usque a basi

angusto dentibus longioribus, minoribus crebris interrmixtis, omnibus ± curvatis, angustis, acutis prædita, apice mediocri —longo, integro, marginibus ± convexis, breve acuto—obtusiusculo; in speciminibus foliis magis integris exteriora etiam sæpius integra—integerrima, ± acute denticulata.

Scapi folia æquantes v. ± superantes, haud raro ± decumbentes, ± sordide et pallide—obscure vinosi, inferne sparsim, superne sparsim—densiuscule, sub involucro sæpe sat dense araneosi.

Involucrum sæpius dilute viride, mediocriter longum, latiusculum, post anthesim sat elongatum, basi ± ovata, sat contracta.

Squamæ exteriores ± reflexæ, basi latiusculæ, lineari-lanceolatæ, in apicem longum, ± coloratum, sæpe dilute rubro-purpureum attenuatæ, infra apicem ± callosæ v. breve corniculatæ, supra dilute virides, subtus magis obscure virides; interiores lineari-lanceolatæ, e basi latiore in apicem angustum obscure—dilute purpureum attenuatæ, plerumque dilute virides, infra apicem ± collose v. breve cornutæ, pleræque apicibus ipsis sæpe adhærentes.

Calathium subobscure luteum, ± convexum, sat parvum, (30—)35—45 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, extus stria inferne olivaceo-purpurea, apice magis rubro-purpurea colorata, dentibus lig. apice sæpe ± croceis—rubro-purpureis.

Antheræ polline carentes.

Stylus luteus—sordide luteus, stigmatibus sordidis—leviter livescentibus.

Achenium ± fusco-olivaceum, apice sæpius leviter attenuato breve et acute spinulosum et tuberculatum, cæterum leviter tuberculatum v. læve, 2,75—3 mm. longum, 1 mm. latum, pyramide 0,5—0,75 mm. longo ± conico-cylindrico, rostro 11—12 mm. longo.

Torne lappm.: Abisko (E. L. Ekman). — *Ume lappm.:* Kyrkberget vid Storuman (Gunnar Andersson). — *Åsele lappm.:* Åsele (Th. Wolf). — *Ångermanland:* Säbrå, Finsvik (G. Peters); Sollefteå, Trängnipan, Djupövägen, Hågesta, Helgum, Österåsen, nipa vid Faxälfven (C. Pleijel), Risöbukten (C. Pleijel, J. E. Stawe). — *Jämtland:* Ånn, strax väster om stationen (C. F. Sundberg). — *Medelpad:* Liden (C. A. Nordlander); Stöde s:n, Ön, Kärfsta, ängskant

vid en myr (C. A. NORDLANDER); Sundsvall (C. A. NORDLANDER, E. COLLINDER); Indal, Harfvom söder (E. COLLINDER). — *Dalsland:* Mo s:n, Öjersbyn, vägkant (P. A. LARSSON).

Norge: Lille Elvedal och Trondfjeld; Löckens järnvägsstation (FR. LANGE).

Finland: Ostrob. media: Lappijärvi prästgårdsäng (A. L. BACKMAN). — Savonia bor.: Jorois s:n, Järvikylä (H. LINDBERG). — Lapp. kemens: Kittilä kyrkby (H. LINDBERG).

Denna art är ganska karaktäristisk och lätt igenkänd, bland annat genom sina ljust gröna, ofta af fint spindelväfsludd, isynnerhet inåt i rosetten m. el. m. grågröna blad, ej särdeles breda efter blomningen tämligen långa, mycket ljust gröna holkar med smal bas och starkt nedåtrikade, vid basen tämligen breda i en lång smal spets utdragna ytterholkfjäll samt små eller medelstora tämligen mörka täta och kullriga korgar med mot spetsen något rännformiga kantligulæ.

De yttre eller stundom de flesta bladen äro i allmänhet mycket smala, långt utdraget lancettlika samt äga talrika deltoidiska, nedåtriktade eller mot bladets spets mera klolika, oftast rikt syltandade flikar med skarpa, kortare eller längre spetsar och små, oftast m. el. m. triangulära helbräddade och skarpspetsade ändlober. Ofta sitta flikarna hos dylika blad glest, skilda af smala syltandade interlobier. De därpå följande mellanbladen äro likaledes oftast långt utdragna, äro nedtill försedda med deltoidiska, syltandade lober och sluta i en vanligen lång och smal, pillik eller ibland spjutlik ändflik med korta sidolober. Ändliken är nedtill än fint och ojämnt syltandad, ofta uppåt med några längre tänder, än tandad af större och bredare tättsittande, något olikstora, uppåt oftast längre tänder och slutar i en helbräddad kortare eller längre ofta särdeles lång och skarp spets med rakare kanter eller kortare spets med mera konvexa kanter. Hvad som särdeles ger karaktär åt denna ändflik är att den nedre tandade delen är nästan jämnbred och smalare än den öfre helbräddade delen, från hvilken den i allmänhet begränsas af ett par större tänder. De inre bladen äro m. el. m. hela, mera äggrundt lancettlika med smal bas och antingen nedtill kortflikade och upptill tätt tandade af långa och korta, skarpa och bakåtkrökta tänder eller ända från basen på dylikt sätt tandade samt hafva längre eller kortare

helbräddade mindre skarpa spetsar, begränsade af konvexa kanter. Oftast äga en del blad på sin öfversida isynnerhet innerbladen, enstaka till sparsamma, sällan talrikare, små purpursvarta fläckar.

Särdeles karaktäristiskt för arten är äfven, att innerfjällen ofta långt efter afblomstringen till ett antal af 2—3 sammanhänga med sina spetsar.

T. septentrionale är tydligen rätt nära besläktad med *T. brachycephalum*, från hvilken den är väl skild genom sina ljusgröna blad, ljust gröna, längre holkar med långa och långt smalspetsade, ej hinnkantade ytterfjäll samt ljusare korgar. Äfven med *T. triangulare* äger den vissa likheter, men är från denna skild genom sina smala, ljusare gröna blad med rikligare tandade lober, mellanbladens karaktäristiska ändlober samt något mörkare korgar med smalare, ej platta kantligulæ.

Från *T. concolor*, hvilken den äfven liknar rätt mycket, är den skild genom sina ljusgröna blad med kortare, mera rikligt tandade lober, mellanbladens ändflikar, mera orena stift och märken samt mindre lifligt färgade kantligulæ.

T. brachycephalum n. sp.

Folia ± elongata, obscure prasino-viridia, maculis obscure atropurpureis, parvis, sparsis—crebrioribus sæpius adspersa, in angulis loborum et inter lobos sæpe obscure atropurpureo-colorata, subtus sparsim, supra sparsim—densiuscule pilis sat longis araneoso-pilosa, petiolis ± latis, alatis, rubro-violaceis, nervo mediano ± obscure—lucide rubro-violaceo, exteriora parva, ± lingulata, inferne ± denticulata, 3—4-loba, lobis brevibus sat latis, ± hamatis, breve acutis, margine convexo, ± denticulato, lobo terminali brevi triangulari v. sagittato, ± denticulato, marginibus convexis, obtusiusculo, exteriora et intermedia ± elongate lanceolata, ± profunde incisa, 5—8-loba, lobis approximatis, inferioribus angustioribus, in margine superiore ± crebre subulato-dentatis, ± deltoideis, apicibus retroversis—sat patentibus, sæpe longis, angustis, ± acutis, superioribus latioribus deltoideis, ± retroversis—hamatis, in margine superiore subrecto —sat convexo (summis paucis sæpe exceptis) ± crebre sub-

ulato-dentatis v. summis dentibus 1—2 sat longis instructis, lobo terminali brevi, triangulari—majore, ± sagittato, integro v. inferne ± subulato-dentato, dente uno alterove majore, ± acuto—acuminato, interiora florendi tempore rarius evoluta, magna et sat lata, basi sæpe ± dilatata, subulato-dentata, lobis paucioribus, latis, ± hamatis, denticulatis, lobo terminali magno, sagittato, lobulis lateralibus latis, acutis, marginibus ± convexis, integro v. inferne subulato-dentato, dente uno alterove majore intermixto, breve acuto, v. pauca fere subintegra, inferne lobulis parvis, denticulatis, cæterum superne dentibus majoribus et minoribus retroversis prædita, apice ± longo, integro, marginibus ± convexis, breve acuto.

Scapi folia æquantes v. paullo superantes, ± sordide violacei, inferne sparsim—densiuscule, superne densiuscule —dense, sub involucro sæpe crebre araneosi.

Involucrum parvum, humile, crassum sat dilute—obscure viride, basi ± truncata.

Squamæ exteriores latiusculæ, ovato-lanceolatæ—lanceolatæ, breve acuminatæ, obtusiusculæ—obtusæ, paullo supra medium sq. interiorum adtingentes, ± patentes et ± marginatæ, supra sat obscure virides et sæpe toto v. superne ± obscure purpureo-violaceæ, apice ± purpureæ, subtus obscure virides; interiores sat dilute—obscure fere ærugineo-virides, latæ e basi latiore ± lanceolatæ, in apicem latiusculum, ± purpurascentem attenuatæ, infra apicem sæpe ± conspicue callosæ v. cornutæ.

Calathium parvum, plenum, obscure luteum (subcroceum), 35—45 mm. latum.

Ligulæ marginales latiusculæ, extus in medio stria obscure rubro-purpurea, in marginibus colore ± croceo notatæ.

Antheræ polline carentes.

Stylus sordide luteus, stigmatibus ± virescentibus, revolutis.

Achenium (immaturum) fusco-stramineum, apice acute et sat longe spinulosum et tuberculatum, cæterum læve, c. 2,5 mm. longum 0,7 mm. latum, apice in pyramiden c. 0,6 mm. longum, conicum, attenuatum, rostro c. 10 mm. longo.

Åsele lappm., Åsele (TH. WOLF). — *Ångermanland:* Sollefteå Borgen, Svinryggen, Risönipan och Västanbäck (C. PLEIJEL), Trängnipan (C. PLEIJEL, J. E. STAWE), Sollef-

teå på gata vid järnvägen, Bruket, Risöbukten, Djupön, Billsta öster om järnvägen (J. E. Stawe). — *Medelpad,* Sundsvall (C. A. Nordlander).

Denna mycket karaktäristiska art utmärker sig framförallt genom sina mörkt lökgröna, tämligen rikt spindelväfshåriga, vanligen småfläckiga och i lobvinklarna samt på skifvan mellan loberna ofta mörkt purpurvioletta, utdraget lancettlika blad med talrika på sin nedre del smalare och deltoidiska, på öfre delen bredare, m. el. m. klolika, i allmänhet utom de allra öfversta på öfre randen m. el. m. rikt syltandade flikar, m. el. m. spindelväfshåriga korta korgskaft, små låga och breda, vanligen mörkgröna holkar med tämligen breda, utstående och m. el. m. tydligt hinnkantade, yttre holkfjäll, små täta, mörkt gula korgar med kantligulæ's strimma mörkviolett och utåt begränsad af en saffransgul färg samt mörka märken och saknad af pollen.

Arten torde vara besläktad med *T. spilophyllum,* men är lätt skild genom sina mörkare korgar, utstående hinnkantade ytterfjäll och långsträckta m. el. m. lancettlika med talrika, mindre utstående och mindre smalspetsade lober försedda blad samt med liten pillik eller triangulär, helbräddad eller nedtill med flera tänder försedd ändflik med kortare sidolober.

Hos typiskt utbildade exemplar äro flikarna talrika och tättsittande samt riktligt syltandade utom de allra öfversta, som äro helbräddade eller äga 1—2 par smala och långa syltänder. Innerbladen bli ofta mycket stora med bred utvidgad bas och stor, af konvexa kanter begränsad, helbräddad eller nedtill syltandad till groftandad ändflik med en eller annan inblandad större tand.

Kantblommorna äro särdeles karaktäristiska genom sin på undersidan i kanterna saffransgula färg och sin mörkt rödvioletta strimma i midten. Kantblommorna äro äfven på insidan mörkare färgade och mörkare än de inre.

T. concolor Lindb. fil.

H. Lindberg: Finska Taraxacum-former; Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica 1910.

Ångermanland: Sollefteå, Djupövägen (C. Pleijel). *Medelpad:* Borgsjöede (E. Collinder). — *Helsingland:* Bollnäs,

Varpnäs (K. Stéenhoff); Söderhamn (K. Stéenhoff). — *Uppland:* Uppsala (M. Floderus); Ljusterö s:n, Lagnö ö (E. Lindegren). — *Östergötland:* Linköping, Stolplyckan (H. Dt). — *Småland:* Västervik (C. Pleijel).

T. triangulare Lindb. fil.

H. Lindberg: Bidrag till kännedomen om Taraxacum-formerna i Finland I. Särtryck ur »Meddelanden af Soc. pro fauna et flora fennica», h. 35. 1908.

Ångermanland: Sollefteå, flerstädes, Västanbäck, Hågesta (E. Collinder). — *Uppland:* Vällnora (G. Ringselle). — *Stockholm:* Norrtull (G. A. Ringselle).

Norge: Hadeland, Brandbu (Fr. Lange).

Jämför för öfrigt: H. Dahlstedt, Västsvenska Taraxaca, p. 68!

T. remotijugum Lindb. fil.

H. Lindberg: Bidrag till kännedomen om Taraxacum-formerna i Finland I. Särtryck ur »Meddel. af Soc. pro fauna et flora fennica», h. 35. 1908.

Åsele lpm.: Åsele (Th. Wolf). — *Ångermanland:* Sollefteå, Helgum och Billsta (C. Pleijel). — *Medelpad:* Indal, Kärfsta handelsbod, Ön, gräsmark, och Harfvom (E. Collinder); Selångers prästg. (E. Collinder). — *Jämtland:* Hammerdal (O. Ohlin); Östersund, Nya sågens brädgård (C. F. Sundberg). *Härjedalen:* Tännäs s:n, Funäsdalen; Ljusnedal, Vallarne (M. Östman).

Finland: Lappon. kemens.; Kittilä (G. Lång); Ostrob. kajanens.: Suomensalmi (O. Kykkynen); Ostrob. austral.: Vasa, gräslinda vid järnvägsstationen (A. Lindfors); Karel. boreal.: Viborgs s:n, mellan Musta och Rättijärvi vid landsvägen till Imatra (H. Buch); Savon. boreal.: Kuopio, flerstädes (E. J. Buddén, Aino Stålberg); Tavast., austr., Evois (A. Renvall).

Jämför dessutom H. Dahlstedt: Västsvenska Taraxaca, p. 69!

Artförteckning.

Tryckt den 20 november 1912.

Uppsala 1912. Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B.